Sēdes video translācija 08.12.2022 9.00 11.00 13.30 15.30

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2426
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=2b6e15d0-bfbd-4c10-a215-337081257ae6

08.12.2022. 14.Saeima devītā sēde, rudens sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*
2022.gada 8. decembra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 16:29, sēdes ilgums- 7 h 29 minūtes

Latvijas Republikas 14. Saeimas
rudens sesijas devītā sēde
2022. gada 8. decembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Frakciju viedokļi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, ieņemsim darba vietas Sēžu zālē! Sāksim Saeimas 2022. gada 8. decembra sēdi.

Informēju, ka ir iesniegtas izmaiņas Prezidija apstiprinātajā sēdes darba kārtībā.

Deputāti Harijs Rokpelnis, Uldis Augulis, Armands Krauze, Augusts Brigmanis, Anita Brakovska, Gunārs Kūtris, Līga Kļaviņa, Jānis Vucāns, Kaspars Melnis un Viktors Valainis lūdz iekļaut darba kārtībā likumprojektu "**Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā**" (Nr. 37/Lp14). Vai deputātiem ir iebildumi? Balsojam.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā" iekļaušanu Saeimas sēdes darba kārtībā! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 45, atturas - nav. Likumprojekts darba kārtībā nav iekļauts.

Nākamais jautājums. Juridiskā komisija ierosina darba kārtībā iekļaut likumprojektu **"Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem""**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Sociālo un darba lietu komisija ierosina iekļaut darba kārtībā likumprojektu **"Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā"**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ierosina grozīt darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi Būvniecības likumā"**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Juridiskā komisija ierosina grozīt darba kārtību un iekļaut tajā lēmuma projektu **"Par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata"**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Juridiskā komisija ierosina grozīt darba kārtību un iekļaut tajā lēmuma projektu **"Par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata"**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ierosina grozīt darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** (Nr. 45/Lp14). Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz grozīt darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (Saeimas kārtības ruļļa 39. p. kārtībā)** (Nr. 46/Lp14). Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ierosina grozīt darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** (Nr. 1/Lp14). Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Ārlietu komisija lūdz veikt grozījumus Saeimas sēdes darba kārtībā un iekļaut tajā lēmuma projektu **"Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības"**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Ilze Indriksone, Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Viktors Valainis, Jānis Grasbergs un Raivis Dzintars ierosina grozīt Saeimas sēdes darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"**. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Līdz ar to sākam izskatīt apstiprināto un grozīto Saeimas sēdes darba kārtību.

Ministru kabinets ir iesniedzis likumprojektu **"Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā"** un ierosina to nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai kā atbildīgajai komisijai. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ir saņēmis Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas lūgumu nodot likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** (Nr. 45/Lp14) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai kā atbildīgajai komisijai. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Deputāti Ilze Indriksone, Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Viktors Valainis, Jānis Grasbergs un Raivis Dzintars lūdz likumprojektu **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** nodot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai kā atbildīgajai komisijai. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Veselības... es to neredzu... Jā, tehniska kļūda. Tātad Sociālo un darba lietu komisija ierosina likumprojektu **"Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā"** nodot Sociālo un darba lietu komisijai kā atbildīgajai komisijai. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Sākam izskatīt sadaļu "Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem".

Deputāti Glorija Grevcova, Iļja Ivanovs, Viktorija Pleškāne, Jefimijs Klementjevs, Igors Judins, Dmitrijs Kovaļenko, Jekaterina Dorošķeviča, Viktors Pučka, Svetlana Čulkova, Nataļja Marčenko-Jodko, Aleksejs Rosļikovs, Linda Liepiņa, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča, Ričards Šlesers, Mārcis Jencītis, Edmunds Zivtiņš, Ainārs Šlesers un Kristaps Krištopans ir iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu **"Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šī

patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Ir iebildumi. Līdz ar to mums jālemj par patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā.

Pieteikusies runāt deputāte Viktorija Pleškāne kā runātājs "par" iekļaušanu darba kārtībā.

Lūdzu - vārds deputātei Viktorijai Pleškānei.

V. Pleškāne (ST!).

Labdien, godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie deputāti un godātie Latvijas iedzīvotāji! Es neteikšu, ka mēs lūdzam Ministru kabinetu tūlīt izstrādāt priekšlikumu... bet mēs pieprasām izstrādāt priekšlikumus energokrīzes pārvarēšanai. Es domāju, ka tas ir ļoti steidzams jautājums, tāpēc mums tas jāiekļauj nākamajā sēdē.

Gribu atgādināt, ka Ministru prezidents solīja Latvijas sabiedrībai tādu nākotni, kur būs valsts ar tautas labklājības vairošanu. Tā ir panākama ar viedo reindustrializāciju, kā arī eksportspējīgu uzņēmumu stiprināšanu un attīstību. Tie ir jūsu vārdi, Ministru prezidenta kungs, un, lūdzu, tagad jums būs iespēja parādīt, kas ir viedā reindustrializācija, un panākt to ar energokrīzes pārvarēšanas pasākumiem. Varat pierādīt savus vārdus. Ne tikai vārdos, bet arī darbos!

Mūsu iedzīvotāji drīz būs spiesti atteikties no energoresursu patēriņa, no elektroenerģijas. Mums tagad ir iedzīvotāji, kuri nelieto sadzīvē elektrību, ir atslēgti no sadales tīkliem, un ar energoresursu cenu kāpumu būs mums tādu mājsaimniecību arvien vairāk un vairāk. Un iedzīvotāji tagad gaida, lai jūs parādītu, kā, ņemot vērā viedo reindustrializāciju, var pārvarēt energokrīzi.

Cik es saprotu, jums jau 2021. gadā bija plāns. Tagad varat izpausties un parādīt, kā jūs to izdarīsiet.

Uzstāju, ka Ministru kabinetam jāaizmirst par aizdevumu ņemšanu, jo tagadējie parādi jau ir milzīgi un neiet kopā ar labklājības jēdzienu, ar to, ko sabiedrībai solīja Ministru prezidenta kungs.

Ministru prezidenta kungs 2021. gadā aicināja (citēju) attīstīt pašmāju energoražošanu, lai samazinātu mūsu valsts atkarību no importētajiem avotiem un no lieliem pasaules... triecieniem, kas var būt saistīti ar energocenām.

Solījāt, ka pārvarēsiet energokrīzi. Lūdzu no solījumiem pāriet uz rīcību! Ceram sagaidīt no jums viedo rīcību praksē un darbos. Jums ir iespēja izpausties un priekšlikumus sniegt nekavējoties, jo 2021. gadā jums jau bija krīzes plāns.

Gribu atgādināt par Latgales iedzīvotāju vidējiem ienākumiem, kas ir zemāki par pārējo Latvijas reģionu iedzīvotāju ienākumiem.

Energoresursu cenu kāpums būs par iemeslu tam, ka cilvēki brauks prom no Latvijas. Mums jāaizsargā mūsu mājsaimniecības un mūsu tautsaimniecība. Mūsu uzņēmumu izmaksas jau tagad ir uz robežas... uzņēmumu vadītāji ir viena soļa attālumā no lēmuma par uzņēmumu likvidēšanu.

Uzņēmumiem 2023. gadā būs liels izaicinājums sakarā ar algu kāpumu, algu paaugstinājumu, un arī tas var būt par iemeslu, lai likvidētu uzņēmumus. Jau tagad uzņēmumi nevar apmaksāt rēķinus, samaksāt nodokļus, nodevas, apmaksāt izejvielas, loģistikas pakalpojumus, samaksāt arī

algas, un jau tagad tie neredz risinājumu darbības turpināšanai. Pat tad, ja tagad paceltu cenas pakalpojumiem un precēm, tas neatrisinātu uzņēmumu problēmas.

Mēs visi atceramies, ka uzņēmējdarbības mērķis ir gūt peļņu, nevis grimt parādos. Vai šādos apstākļos ir pieļaujama "Sadales tīkla" un "Augstsprieguma tīkla" tarifu paaugstināšana, jo tautsaimniecība nebūs konkurētspējīga? Gribu atgādināt, ka "Augstsprieguma tīkla" peļņa 2021. gadā sasniedza 55 miljonus un 29 miljoni tika izmaksāti kā dividendes.

Ministru prezidenta kungs un Jaunā VIENOTĪBA! Programmā uz 14. Saeimas vēlēšanām jums bija iekļauts, ka (citēju)... atbalstīt mājsaimniecības un ražošanas uzņēmumus, nodrošināt mērķētu, ātru un pieejamu atbalstu sakarā ar energoresursu cenu sadārdzinājumu; veikt pasākumus augstas inflācijas pārvarēšanai tuvākajā apkures sezonā; paplašināt saules paneļu ieviešanas programmas mājsaimniecībām un uzņēmumiem; palielināt uzstādītās vēja enerģijas jaudas.

Lūdzu - mums ir piedāvājums sadarboties ar jums, lai izstrādātu programmu un visus pasākumus energokrīzes pārvarēšanai.

Nacionālā apvienība! Jūsu programmā bija paredzēts veicināt enerģijas pašražošanu. Lūdzu arī jūs tūlītēji piedalīties krīzes pārvarēšanas programmas izstrādāšanā.

APVIENOTAIS SARAKSTS *(Starpsauciens: "Laiks!")*... Labi.

Lūdzu, laiks rīkoties!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. "Pret" nav pieteicies runāt neviens.

Kolēģi, mums jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai" iekļaušanu Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 50, atturas - nav. Lēmuma projekts nav iekļauts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

Līdz ar to man jājautā - vai deputātiem ir priekšlikums par šā patstāvīgā priekšlikuma, šā lēmuma projekta, nodošanu kādai no komisijām?

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Viktorijai Pleškānei.

V. Pleškāne (ST!).

Man ir priekšlikums nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Sēdes vadītājs. Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai. Labi.

Tātad priekšlikums ir lēmuma projektu nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Lūdzu zvanu! Balsosim par Saeimas lēmuma projekta "Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un

reģionālās politikas komisijai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Lēmuma projekts ir noraidīts.

Kolēģi, es jūs informēju, ka ir saņemti ziņojumi par balsošanas motīviem.

Dodu vārdu Dmitrijam Kovaļenko ziņojuma nolasīšanai.

D. Kovaļenko (ST!).

Labdien, cienījamie kolēģi! Šodien enerģētiskā krīze vairs nav pasaka vai iespējamais stāsts.

Lielākā daļa šeit vienmēr jautā: "Kāda krīze?! Mums taču elektrība ir, siltums un karstais ūdens arī, tātad krīzes nav."

Šodien enerģētiskā krīze ir Latvijas iedzīvotājiem, kuri netiek galā ar rēķinu apmēriem. Dzīvoklim Mārupē - 400 eiro tikai par siltumu! Tā ir krīze, tā ir nopietna krīzes situācija, kura ir jārisina nekavējoties. Ja jums nav vēlmes rīkoties, tad jūs vai nu speciāli radījāt šo krīzi, vai esat maksimāli atrauti no reālās dzīves. Dzīves, kur alga ir 700 eiro.

Kolēģi, esiet cilvēki! Lūdzu, atbalstiet mūsu lēmuma projektu! Ir 30 dienu laikā jāizstrādā reāla palīdzība vai jāizsludina ārkārtas stāvoklis valstī.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Ir saņemts ziņojums par balsošanas motīviem no deputāta Mārča Jencīša.

Lūdzu, vārds Mārcim Jencītim ziņojuma par balsošanas motīviem nolasīšanai.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta trešā daļa paredz, ka valsts pārvalde darbosies sabiedrības interesēs; piektā daļa - ka īstenos labas pārvaldības principu. Tas nozīmē - cilvēks ir pirmajā vietā.

Vai tā ir laba pārvaldība un labs sākums jaunajai valdībai - steidzīgi izveidot jaunus - ministru biedru - amatus un jaunu ministriju, pacelt algas ministriem un deputātiem, bet sabiedrības steidzamās vajadzības ignorēt?

Esošais atbalsts energokrīzes pārvarēšanai tika izveidots augustā un septembrī, bet šobrīd ir strauji mainījusies situācija un tas ir nepietiekošs. Turklāt daļēji ir zināmas vēl augstāk paceltās energocenas; tās tiks ieviestas jau ar nākamo mēnesi. Elektrības tarifi "Sadales tīklam" pieaugs par aptuveni 75 procentiem. Gāzes tarifi visiem pieaugs par 22 procentiem, bet daļai patērētāju - no sešiem līdz pat 203 procentiem. Vēl par jaunajiem tarifiem paziņos "Augstsprieguma tīkls".

Eiropas Centrālās bankas vadītāja Kristīne Lagarda ir paziņojusi, ka maksimums inflācijā vēl nav sasniegts. Latvija ir starp līderēm Eiropas Savienības valstu inflācijā (septembrī tā bija 22,2 procenti). Tas nozīmē, ka situācija Latvijā būs vēl smagāka, nekā bija līdz šim, un nekāds papildu atbalsts nav plānots.

Ja lēmumu par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma un reālās krīzes pārvarēšanai pieņem nekavējoties, tad iedzīvotāji palīdzību saņems pēc vairākiem mēnešiem. Cik var gaidīt?

Valdības veidošana ar jaunu ministriju un ministru biedriem esot steidzama, bet palīdzība sabiedrībai ne vien nav steidzama, bet vispār netiek izskatīta jau trešo nedēļu.

Laba valsts pārvaldība sabiedrības interesēs būtu, ja Saeima no savas puses varētu parādīt labas gribas žestu un nepalielinātu izdevumus laikā, kad iedzīvotājiem jāiztiek ar speciālistu ieteikumiem, kā ietaupīt un vēlreiz ietaupīt. Apsveicama ir iniciatīva atteikties no deputātu privilēģijām iegādāties biļetes uz Dziesmu svētkiem.

Tāpat es rosinu iesaldēt deputātu algas, kas finansiāli nekādu būtisku atbalstu iedzīvotājiem nesniegs, bet demonstrēs solidarizāciju ar tautu, kura viņus ir ievēlējusi. Un, ja tam visam klāt sniegtu tūlītēju atbalstu, tad tā patiešām būtu laba un pieņemama pārvaldība sabiedrības interesēs, kas mazinātu plaisu starp varu un cilvēkiem.

Vairākās Eiropas valstīs enerģētikas uzņēmumi, kuri esošajos apstākļos vairo savu peļņu, tiek aplikti ar lielākiem nodokļiem un iegūtā nauda tiek novirzīta iedzīvotāju rēķinu apmaksai, bet "Latvenergo" ir tā "uzvārījies", ka var atļauties iegādāties Kaigu purvu par 100 miljoniem eiro.

Tā vietā, lai samazinātu tarifus un sniegtu atbalstu iedzīvotājiem, valdība nedara neko. Retorisks jautājums...

Sēdes vadītājs. Jencīša kungs, es atvainojos...

M. Jencītis. ... kad sāksiet kontrolēt valsts uzņēmumus?

Sēdes vadītājs. Jencīša kungs! Jencīša kungs! Es atvainojos, vai tas, ko jūs šobrīd lasāt, sakrīt ar to, ko jūs esat iesniedzis Saeimas Prezidijam?

M. Jencītis. Precīzi, precīzi. *(Starpsaucieni.)* Sapratāt, es pabeigšu to teikumu.

Sēdes vadītājs. Labi, turpiniet!

M. Jencītis. Retorisks jautājums Kariņa kungam: kad sāksiet kontrolēt valsts uzņēmumus? Nauda ir - ņemiet no šiem uzņēmumiem un dodiet naudu cilvēkiem rēķinu apmaksai.

Latvija pirmajā vietā! Dievs, svētī Latviju! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Cienījamie deputāti! Informēju, ka deputāte Glorija Grevcova ir iesniegusi ziņojumu par balsošanas motīviem.

Lūdzu, vārds Glorijai Grevcovai balsošanas motīvu ziņojuma nolasīšanai - vārds vārdā.

G. Grevcova (ST!).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Beidzot ir izveidota Klimata un enerģētikas ministrija, klāt piemetināti pavadoņi, biedri, draugi - sauciet, kā gribat. Un tas viss ar skatu uz nākotni, lai gan iedzīvotājiem ir nepieciešams risinājums tagad. Esat tikuši pie papildu vietām.

Tagad aicinu jūs veltīt kaut kripatiņu uzmanības Latvijas iedzīvotāju un tās uzņēmēju interesēm energokrīzes pārvarēšanai. Un pat nemēģiniet to visu novelt uz kovidu vai notikumiem Ukrainā, jo šie notikumi skar ne tikai mūs, bet cilvēkus visā pasaulē, tajā skaitā arī mūsu kaimiņvalstis Igauniju un Lietuvu. Atšķirībā no mums abas minētās kaimiņvalstis ir domājušas preventīvi un jau ilgāku laiku ir strādājušas kaut vai pie savas energoneatkarības.

Ko mēs esam izdarījuši 20 gadu laikā? Ko Jaunā VIENOTĪBA, esot pie varas, pēdējās divās dekādēs ir izdarījusi...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Grevcovas kundze...

G. Grevcova. ... lai mēs būtu pašpietiekama, labklājīga valsts?

Sēdes vadītājs. Kolēģi! *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)* Grevcovas kundze, vienu mirklīti! Kolēģi, lūdzu cienīsim...

G. Grevcova. Mums ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā pēc iedzīvotāju skaita, kas ir uz nabadzības sliekšņa, mums ir augstākais alkohola patēriņš Eiropā. No labas dzīves? Nē, tas ir no depresijas, no bezpalīdzības, kaut vai ieraugot augstos rēķinus par apkuri un elektrību.

Tāpēc es balsoju "par", jo man rūp mūsu valsts iedzīvotāji. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Informēju, ka deputāte Viktorija Pleškāne ir iesniegusi ziņojumu par balsošanas motīviem.

Lūdzu, vārds deputātei Viktorijai Pleškānei.

V. Pleškāne (ST!).

Paldies. Godātie kolēģi! Vēlreiz - es balsoju "par" iekļaušanu nākamajā sēdē. Balsoju "par" iekļaušanu nākamajā sēdē, jo uzskatu, ka šo jautājumu ir nepieciešams steidzami izskatīt un izstrādāt priekšlikumus tautsaimniecības un mājsaimniecību atbalstam. Priekšlikumu izstrādes nepieciešamība ir pamatota ar energokrīzes cenu kāpumu.

Cilvēki, kas saņem tikai valsts atbalstu un pabalstus, pensijas, invaliditātes pabalstus, maznodrošinātās ģimenes, cilvēki ar zemiem ienākumiem nav aizsargāti. Ņemot vērā cenu kāpumu un inflāciju, ar 150 eiro, ko maksā valsts, cilvēki nespēs apmaksāt visus rēķinus. Nav iespējams apmaksāt nepieciešamās preces un pakalpojumus, tas ir, zāles, komunālos maksājumus un produktus.

Ja nesanāks risināt jautājumu par atbalstu... energoresursiem, baidos, ka drīz pieaugs cilvēku migrācija, kā arī pašnāvības gadījumu skaits. Iekļaušana nākamajā sēdē ir steidzams jautājums, tā izskatīšana un priekšlikumu sagatavošana dotu iespēju "Sadales tīklam" un "Augstsprieguma tīklam" izvairīties no tarifu paaugstinājuma. Ja netiks pievērsta uzmanība "Sadales tīkla" un "Augstsprieguma tīkla" tarifu paaugstinājumam...

Sēdes vadītājs. Pleškānes kundze, es atvainojos, vienu sekundīti.

Kolēģi...

V. Pleškāne. Es runāšu skaļāk, lai jūs dzirdētu. Es bļaušu, lai jūs dzirdētu! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Pleškānes kundze, vienu momentu, lūdzu.

Kolēģi, ja es no šejienes dzirdu jūsu sarunu saturu, tas nozīmē, ka jūs izrādāt necieņu runātājam. Es lūdzu vai nu runāt ļoti klusām, vai iziet tepat ārā un atrisināt visus jautājumus. Paldies.

Pleškānes kundze, turpiniet.

V. Pleškāne. Iekļaušana nākamajā sēdē ir steidzams jautājums, un tā izskatīšana dos... priekšlikumu sagatavošanu "Sadales tīklam" un "Augstsprieguma tīklam", lai izvairītos no tarifu paaugstināšanas. Ja netiks pievērsta uzmanība "Sadales tīkla" un "Augstsprieguma tīkla" tarifu paaugstinājumiem, tad mājsaimniecībām ar vienas fāzes pieslēgumu rēķins par piegādātajām 100 kilovatstundām pieaugs divas reizes - no pieciem eiro uz 11 eiro, bet privātmājām ar trīs fāžu 25 ampēru pieslēgumu un patēriņu 300 kilovatstundas mēnesī izmaksas pieaugs no 17 eiro uz 47 eiro. Tādas izmaksas mūsu iedzīvotājiem būs visdārgākās no Baltijas valstīm. Ir svarīgi, ka ar tādām izmaksām par energoresursiem mūsu tautsaimniecība nebūs konkurētspējīga un investīciju apjoms var samazināties.

Gribu vērst uzmanību, ka degvielas cenu kāpums... Rīgā tas ir brīnišķīgi - ar jūsu satiksmi -, bet reģionos tā nav. Labi, ja dienā vai nedēļā divi autobusi staigā. Ir ciemati, kur kaimiņi ir tālu un nesanāk braukt kopā, privātā automašīna ir vienīgā iespēja tikt uz darbu, uz bankomātu vai pie ārsta. Ar degvielas sadārdzinājumu liegsim cilvēkiem saņemt pakalpojumus. Tas var būt par iemeslu tam, ka palielināsies mirstība.

Tāpēc es balsoju "par" iekļaušanu nākamajā sēdē.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, informēju, ka esmu saņēmis ziņojumu par balsošanas motīviem no deputāta Edmunda Zivtiņa.

Vārds Edmundam Zivtiņam ziņojuma nolasīšanai.

E. Zivtiņš (LPV).

Paldies. Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Dāmas un kungi! Mēs zinām, ka šobrīd ikviens uzņēmums un iedzīvotājs izjūt tādu cenu kāpumu, kāds nav pieredzēts vairākus gadu desmitus. Pirmām kārtām tās ir energoresursu cenas. Agresīvi tiek celta maksa par elektrību un par tās piegādi patērētājiem. Iedzīvotāji vēl nav paspējuši akumulēt elektrības cenu pieaugumu, kad Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija jau saņem iesniegumu par to, lai palielinātu elektroenerģijas piegādes cenu.

Dažām mājsaimniecībām šis pieaugums var izvērsties pat līdz septiņām reizēm. Rodas iespaids, ka cenas tiek celtas vienkārši tāpat - tāpēc ka arī citi tās ceļ. Un galveno inflācijas smagumu izjūt tieši galapatērētājs - vienkāršais iedzīvotājs, jo uzņēmēji energocenu kāpumu ieceno arī preču un pakalpojumu galaproduktā. Tikai vienkāršais iedzīvotājs nevar daudzkārt paaugstināt sev algu, tāpēc strauji tuvojas nabadzības slieksnim. Ir pat izveidots jauns kreditēšanas veids - kredīti ikmēneša rēķinu nomaksai. Jebkurš no mums saprot, ka tas ir ceļš uz nekurieni, uz lielas iedzīvotāju daļas nonākšanu nenomaksāto parādu jūgā un diemžēl arī jaunu emigrāciju.

Šajā smagajā situācijā būtu tikai godīgi, ja valsts akciju sabiedrība "Latvenergo" spertu kaut pussolīti pretī iedzīvotājiem, samazinot peļņu. Tā vietā mēs uzzinām, ka "Latvenergo" bez publiska iepirkuma procedūras galēji vienkāršotā veidā plāno vēja parka projektu... iegādāties Kaigu purva teritoriju par 100 miljoniem eiro it kā no savas peļņas, bet faktiski, kolēģi, tā ir visu mūsu maksātā naudiņa par elektrības rēķiniem.

Tāpēc es aicinu šajā grūtajā situācijā sniegt iedzīvotājiem reālu, taustāmu un saprotamu atbalstu energoresursu cenu krīzes pārvarēšanai, nevis strauji bīdīt lēmumu par milzīgu līdzekļu ieguldīšanu necaurspīdīgā projektā, kolēģi, kas tiešām atgādina afēru.

Es, 14. Saeimas deputāts Edmunds Zivtiņš, tādēļ balsoju "par".

Paldies, kolēģi, par uzmanību. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Ir saņemts ziņojums par balsošanas motīviem, kuru iesniedzis deputāts Vilis Krištopans.

Lūdzu, vārds deputātam Vilim Krištopanam ziņojuma nolasīšanai.

V. Krištopans (LPV).

Priekšsēdētāja kungs, deputāti! Valdība ne tikai neko nedara, ir vēl sliktāk - valsts akciju sabiedrība "Latvenergo" bez īpašnieka ziņas un bez publiskā iepirkuma pērk kaut kur purvā vēja parka vīziju.

Tā jau ir - vēsture atkārtojas, nekas jauns nav izdomāts. Par Latvijas iedzīvotāju naudu tiek pirktas vīzijas, svaigs gaiss un citas lietas. Tas atgādina 2007. gadu, kad uzņēmējs iedzina pļavas vidū mietiņu un *Swedbank* izsniedza vairākus miljonus eiro, kas, protams, tika pazaudēti.

Kāpēc tieši 100 miljoni? Varbūt, lai vieglāk izrēķināt, kā pie jums, Kariņa kungs, Delavērā, saka, *kikbeku*... kā saka, 10 procenti no 100 ir 10? Nekas nav vieglāk, kā skatīties, kā citi strādā, un tērēt svešu naudu. Šajā gadījumā - visu Latvijas iedzīvotāju naudu. Pieklājības pēc varēja uzrakstīt kaut vai 98 miljoni 500 tūkstoši, lai tas neizskatās tik uzkrītoši.

Lai ko tērētu valsts akciju sabiedrība "Latvenergo", atcerēsimies - tas viss atspoguļosies elektroenerģijas tarifos.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Nākamais darba kārtības jautājums - Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija iesniegusi patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu **"Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Iebildumu nav. Lēmuma projekts darba kārtībā iekļauts.

Nākamais darba kārtības jautājums - Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija iesniegusi patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu **"Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Iebildumu nav. Lēmuma projekts darba kārtībā iekļauts.

Nākamais darba kārtības jautājums ir Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija ir iesniegusi patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu **"Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Iebildumu nav. Lēmuma projekts darba kārtībā iekļauts.

Nākamais darba kārtības jautājums - Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu. Deputāti Ainārs Šlesers, Aleksejs Rosļikovs, Nataļja Marčenko-Jodko, Svetlana Čulkova, Glorija Grevcova, Viktors Pučka, Igors Judins, Dmitrijs Kovaļenko, Iļja Ivanovs, Viktorija Pleškāne, Jekaterina Dorošķeviča, Jefimijs Klementjevs, Edmunds Zivtiņš, Mārcis Jencītis, Ričards Šlesers,

Linda Liepiņa, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča un Kristaps Krištopans iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu **"Deklarācija par 13. Saeimas un tās izveidotās valdības pieļautajām kļūdām, cīnoties ar Covid-19 infekcijas izplatību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? *(Starpsauciens.)* Tātad ir iebildumi. Līdz ar to mums ir jālemj par patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā.

"Par" pieteicies runāt deputāts Mārcis Jencītis.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāja kungs, cienījamie kolēģi deputāti! Kas traucē atzīt acīmredzamas kļūdas un pārspīlējumus? Kas ir tas iemesls? Jau pandēmijas sākumā tika veikta aptauja, un 60 procenti aptaujāto iedzīvotāju atzina, ka valdība ir pārspīlējusi, piemēram, tādu lietu kā veselības aprūpes nepieejamība šajos apstākļos. Ir pagājuši ne tikai mēneši, bet jau gadi drīz būs pagājuši, un joprojām šeit mēs sēžam... cilvēki, tautas priekšstāvji, kuriem ir spējas salīdzināt un atzīt acīmredzamas kļūdas un pārspīlējumus.

Latvija bija līdere starp Baltijas valstīm uzlikto sodu ziņā, piemēram, Igaunijā kovida apkarošanas laikā tika uzlikti tikai 20... pirmajā pusē tika uzlikti tikai 24 sodi, turpretim Latvijā 2021. gada pirmajā pusē tika piespriesti 26 406 sodi, Igaunijā tikai 24. Un to saka *Re:Baltica*. *(Starpsaucieni.)* Igaunijā saslimstība bija līdzīga kā Latvijā, bet mirstība pat par 50 procentiem mazāka. Vai tas nav acīmredzams pārspīlējums... un acīmredzamas kļūdas šādu sodu politikā no iepriekšējās 13. Saeimas un tās ieceltās valdības?

Tāpat arī mēs šodien zinām, ka vakcinācija nepasargā no saslimstības, tikai mazina smagas saslimstības risku. Šādu faktu sarakstu varētu turpināt, un visiem šiem apgalvojumiem ir atsauces. Es domāju par motīviem, kāpēc mēs, deputāti, nespējam atzīt acīmredzamas kļūdas un pārspīlējumus.

Es uzdevu jautājumu cilvēkiem - saviem vēlētājiem -, un viņi atbildēja (tie ir reāli cilvēki ar reāliem vārdiem un uzvārdiem). Es nolasīšu dažas atbildes uz jautājumu, kāpēc deputāti nespēj atzīt kļūdas un pārspīlējumus kovida apkarošanas jautājumā pēdējā laikā.

Vēsma: "Cilvēkiem ir tendence neatzīt kļūdas." Pēteris: "Nespēj atzīt, ka uzticējās zinātnei, bet kļūdījās." Inga: "Baidās uzņemties atbildību par izdarīto un, tā teikt, ir mīkstie, jo atzīt savu kļūdu, savu darbību ir drosmīga, spēcīga, atbildīga cilvēka rīcība, kas augstu vērtējama." Daiga: "Jo grib turpināt to kovidteroru pie pirmās izdevības." Tie ir reāli cilvēki, cilvēki no tautas. Ieklausīsimies viņos!

Signe: "Jo saprot, ka nāksies atdot izzagtos miljardus." Tā domā cilvēki. Dace: "Vecie deputāti negrib atzīt savas kļūdas un uzņemties atbildību, jaunie deputāti pieslejas partijas nostādnēm un slāpē savu sirdsapziņu." Guntis: "Viss ir ļoti vienkārši - ja tiks atzīts, ka iepriekšējā Saeima un tās Ministru kabinets ir pieļāvuši nopietnas kļūdas vai pat likuma pārkāpumus, kā rezultātā ir nodarīts būtisks kaitējums valsts interesēm un sabiedrībai, pilnīgi noteikti iestāsies juridiskas sekas. Tiks vērtēta tā laika premjera, Ministru kabineta locekļu, Saeimas priekšsēdētājas un deputātu atbildība. Jautājums - vai šādos apstākļos Kariņš drīkstēs pretendēt uz premjera amatu un veidot valdību? Vai virknei deputātu un ministru amatu kandidātu nenāksies nolikt mandātus?" Ieklausīsimies, ko domā cilvēki ārpus šīs sapulces.

Andris: "Bija vīruss, kas tika uzvarēts ar kara sākumu Ukrainā. (Mēs ļoti labi atceramies, kā sākās karš Ukrainā un masveidā izgāja cilvēki demonstrācijās.) Dienas kārtība ir nomainīta, miers

mājā, un Kariņam atkal ir labs prāts. Priecīgus Ziemassvētkus, vēlētāji!" Luīze: "Deputāti nevēlas uzņemties atbildību, atzīt kļūdas. Tur vajag tiešām drosmi un pazemību. Tādas lietas, kā zināms, ir liels deficīts."

Es no savas puses varētu piebilst, ka ir ļoti ērti skatīties, ka frakcijas vadītājs paceļ zaļo kartīti vai sarkano kartīti... Nedomājot, neiedziļinoties, nestrādājot, nesalīdzinot vienkārši nobalsot tā, kā frakcijas vadītājs vēlas, - tas ir ļoti ērti. Tāpat arī ierēdnieciskums un burta kalpība, kas... Faktiski neizpildāmus likumus un noteikumus mēs uzliekam cilvēkiem, kuri šādā veidā kļūst...

Sēdes vadītājs. Jencīša kungs, runas laiks ir beidzies.

M. Jencītis. Laiks beidzās?

Sēdes vadītājs. Debašu laiks jums ir beidzies.

M. Jencītis. Nu, *sorry*!

Sēdes vadītājs. Ne debašu, bet runāšanas laiks. Diemžēl, Jencīša kungs, Saeimas kārtības rullis nosaka limitus.

M. Jencītis. Latvija pirmajā vietā! Dievs, svētī Latviju! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Deklarācija par 13. Saeimas un tās izveidotās valdības pieļautajām kļūdām, cīnoties ar Covid-19 infekcijas izplatību" iekļaušanu Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 27, pret - 59, atturas - nav. Lēmuma projekts nav iekļauts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

Tātad, ja nav iekļauts nākamās sēdes darba kārtībā, man jājautā, vai deputātiem ir priekšlikums par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu kādai no komisijām? Priekšlikums neizskan. Lēmuma projekts ir noraidīts.

Es jūs, kolēģi, informēju, ka ir saņemti pieci ziņojumi par balsošanas motīviem.

Lūdzu, vārds Svetlanai Čulkovai nolasīt ziņojumu par balsošanas motīviem.

S. Čulkova (ST!).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Godājamie kolēģi! Mūsu iedzīvotājiem vairāk nekā divarpus gadi bija ļoti smagi, sākot ar Covid-19 pandēmiju un beidzot ar hiperinflāciju un krīzi. Bet problēmas beigas aizvien nevar saskatīt. Pagājušajā gadā vairāk nekā 60 tūkstoši cilvēku palika bez darba tāpēc, ka viņiem nebija kovida sertifikāta. Tas nozīmē, ka krīzes laikā virkne cilvēku palika bez ienākumiem. Masveida atlaišana un atstādināšana notika novembrī un decembrī, bet jau pēc pāris mēnešiem visi ierobežojumi tika atcelti.

Pilnīgi neapdomāta valdības rīcība un risinājums - atstāt cilvēkus bez naudas un iegrūst nabadzībā! Valdība neņēma vērā visas likumu un Ministru kabineta noteikumu negatīvās sekas. Valdība, kurai ir pienākums aizstāvēt cilvēkus, nepanāca vēlamo rezultātu. Par to liecina masveida cilvēku plūsma, kuri vērsās pie mums pēc palīdzības. Mēs dzirdējām šausmīgus stāstus par to, ka notiek atstādināšana no darba; par darba devēja attieksmi; cilvēki vienkārši nezināja, ko darīt, kur viņiem ņemt naudu ikdienas sadzīviskajām lietām, īpaši - pārtikai.

Kovida laikā tika izrakstīti vairāk nekā 27 tūkstoši protokolu ar sodiem. Kā piemēru minēšu Igauniju - tur bija tikai 87 pārkāpumu protokoli, un gandrīz visi beidzās ar brīdinājumu. Tā ir milzīga atšķirība starp mūsu valstīm.

Daudzi cilvēki vienkārši nevarēja vakcinēties, un tam bija daudz iemeslu, bet par šiem cilvēkiem neviens neparūpējās, tieši otrādi - valdība izdarīja visu, lai padarītu cilvēku dzīvi vēl sarežģītāku. Pagājušajā ziemā mūsu atbalsta centrs izdalīja vairāk nekā sešas tonnas apģērba, cilvēki nāca pēc produktiem, gandrīz visi prasīja juridisko palīdzību. Joprojām turpinās tiesu darbi par atstādināšanu no darba un kompensācijām.

Mūsu pienākums ir izpētīt pagājušās valdības rīcību ar mērķi identificēt kļūdas un novērst šīs kļūdas nākotnē. Ja mēs atstājam visu, kā ir, un nesaprotam iemeslus, situācija var atkārtoties. Un, protams, katrai amatpersonai ir jāsaprot, ka par katru savu rīcību, kura novedusi pie negatīvām sekām, jānes ne tikai politiska, bet arī likumiska atbildība.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, ir saņemts ziņojums par balsošanas motīviem, kuru iesniegusi deputāte Glorija Grevcova.

Vārds deputātei Glorijai Grevcovai ziņojuma nolasīšanai.

G. Grevcova (ST!).

Labrīt, cienījamie kolēģi! Es balsoju "par" šo lēmuma projektu, jo divus gadus - Covid-19 pandēmijas laikā - Latvijā tika rupji pārkāptas cilvēktiesības. Valdība nolika cilvēkus izvēles priekšā, tai skaitā premjers Krišjānis Kariņš, - izteicās, ka cilvēkam ir izvēle vai nu vakcinēties, riskēt ar savu veselību un iet uz darbu, vai nevakcinēties un neiet uz darbu. Viss ir vienkārši.

Tūkstošiem cilvēku tika atlaisti no darba, iebiedēti un ierobežoti. Ziņu portāli cilvēkus, kas izvēlējās pretoties un nevakcinēties, sauca par bezatbildīgiem un neizglītotiem antivakseriem. Tērēja naudu vakcinācijas birojam un vakcinācijas kampaņām. Valdība pieņēma sasteigtus, līdz galam neizstrādātus likumus un lēmumus, kuri nekādā veidā nemazināja saslimstības rādītājus. Pastāvīgās Covid-19 ekspertu kļūdas noveda pie tā, ka tika pārkāptas cilvēktiesības, salauztas un izkropļotas cilvēku dzīves.

Mazākais, ko valdība varēja izdarīt, - sākt ar atvainošanos. Valdība taču atzina, ka Covid-19 laikā bija tā saucamās nepilnības. Taču kur ir kaut viens, kurš būtu atbildējis likuma priekšā par sadarīto? Pat to jūs, tautas vēlētie kalpi, nespējat izdarīt.

Mani pārsteidza daudzu APVIENOTĀ SARAKSTA biedru balsojums, piemēram, Tavara kunga un Šmita kunga, mūsu Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja, balsojums, kuri vēl gadu atpakaļ iestājās par Covid-19 ierobežojumu atcelšanu. Tā bija. Taču laiks un krēslu dalīšana laikam izdarīja savu.

Es saprotu, ka saukt pie sirdsapziņas šajā iestādē nevienu nav vērts.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Ir saņemts ziņojums par balsošanas motīviem no deputātes Viktorijas Pleškānes.

Vārds Viktorijai Pleškānei ziņojuma nolasīšanai.

V. Pleškāne (ST!).

Labdien vēlreiz! Godātie kolēģi! Covid-19 pandēmija ir nopietni ietekmējusi valsts ekonomiku un cilvēku brīvību, jo valdība pieņēma virkni nepamatotu un negodīgu ierobežojumu. Tie ir: ceļošanas aizliegumi, ierobežojumi, mājsēde vai komandantstundas, atsevišķu nozaru slēgšana, cita viedokļa paušanas aizliegumi, piespiedu vakcinācijas ieviešana, cilvēku pārvadāšanas ierobežojumi sabiedriskajā un privātajā transportā, ārstu apmeklēšanas aizliegumi, nepamatoti un bezjēdzīgi iepirkumi.

Lielākā kļūda vai, iespējams, noziegums pret cilvēkiem tika veikts ar piespiedu vakcinācijas pasākumiem, ņemot vērā, ka vakcīnu izstrādes grafiks bija sastādīts 10 līdz 15 gadiem, bet mēs to izdarījām 12 līdz 24 mēnešos. Veiksmīgas vakcīnas izstrāde ilgst 15 gadus, sekas nepamatotiem lēmumiem un neizpētīto vakcīnu izmantošanai redzamas jau tagad: mirstības palielinājums, onkoloģijas gadījumu palielinājums, sirds un asinsvadu slimību palielinājums.

2021. gadā nomira par 5600 cilvēkiem vairāk nekā iepriekšējos gados, un šo skaitli neveido no kovida mirušie. Komisijai būtu jānoskaidro, kas bija par iemeslu nāves... pieaugumam. Ir zināms, ka šo skaitli neveido no kovida mirušie. Nav sniegti medicīniskie pakalpojumi - varbūt tāda iemesla dēļ... vai nav savlaicīgi sniegta palīdzība. Tas ir jānoskaidro.

Varu minēt Zviedrijas pozitīvo gadījumu, jo tur nebija ierobežojumu ne medicīniskajiem pakalpojumiem, ne citām lietām. Šo faktu nevar tā vienkārši ignorēt.

2020. gadā vispārējais valdības parāds uz katru ekonomiski aktīvo iedzīvotāju, uz vienu cilvēku, bija jau 11 tūkstoši eiro. Un šī tendence ar katru gadu pieaug. Satversmē ir panti par diskriminācijas aizliegumu, nevainīguma prezumpciju un principu, ka sodam jābūt samērīgam ar noziegumu. Cik efektīva bija iztikas līdzekļu atņemšana cilvēkiem, lai novērstu infekcijas izplatīšanos... konkrēti skaitļi, kas liecina par nevakcinēto vainu infekcijas pārnēsāšanā?

Redzot to, cik augstprātīgi un pakļāvīgi tiek ņemti... vadības lēmumi saistībā ar iedzīvotāju pakļaušanu eksperimentam gēnu terapijā, tas nav pieņemami, tāpēc šitā komisija jāizveido un jādod nākamajā sēdē.

Runājot par pārkāpumiem - izstrādājot ierobežojumus un pieņemot lēmumus piespiedu vakcinācijai, ko ņēma vērā valdība... kā tas nākas, ka vadlīnijām ir augstāks spēks nekā likumam? Bija ņemtas vērā vadlīnijas, bet ne likumi.

Tāpēc uzskatu, ka šis jautājums jāizskata arī nākamajā sēdē un jāatrod vainīgie - kas ir vainīgi pie mūsu cilvēku problēmām.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamo ziņojumu par balsošanas motīviem iesniegusi deputāte Ramona Petraviča.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai ziņojuma nolasīšanai.

R. Petraviča (LPV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Es balsoju "par" deklarācijas pieņemšanu, jo mums tagad ir iespēja izvērtēt Latvijas valdības rīcību pandēmijas laikā, salīdzinot faktus, kuru ir

kļuvis pietiekami daudz. Ļoti daudz kas no tā, ko toreizējā valdība dēvēja kā neizbēgamu, obligātu vai vienīgo iespējamo un pareizo, - tas tā nav izrādījies.

Pirmkārt, pārspīlējumi par nepieciešamajiem ierobežojumiem. Zviedrijas valdība cīņā ar Covid-19 izvēlējās pretēju ceļu - pilnīgu brīvprātību, maksimāli maz ierobežojumu, nekādu lokdaunu. Tagad tiek ziņots, ka Zviedrijā ir viszemākais paaugstinātās mirstības līmenis pēc pandēmijas, neskatoties uz to, ka nebija nekādu lokdaunu. Ir nepieciešams izvērtēt, no kurienes cīņai ar kovidu radās sabiedrību mokošās idejas par logu šķīdumu, sniega lāpstu, bērnu cimdiņu un cepurīšu netirgošanu. Cik uzņēmumu tika sagrauts, cik darbavietu zaudēts! Cik negūtu ienākumu, un cik lieki iztērēts pabalstos, kas varēja nebūt, ja cilvēki turpinātu mierīgi strādāt un atpūsties kā Zviedrijā!

Zviedrijā notikušais - tas ir fakts. Latvijas valdībai ir jāpierāda (ja viņi to var), ka Latvijas izvēlētais ceļš bija pareizs, bet Zviedrijas - nepareizs. Savukārt, ja Latvijas valdība atzīst notikušos pārspīlējumus, tad ir jāatvainojas tautai un jākompensē zaudējumi cilvēkiem. Un ļoti svarīgi - jāizdara secinājumi, lai nākotnē nekad neatkārtotos tas mokošais absurds, kas notika pandēmijas laikā.

Otrkārt, pārspīlējumi par vakcināciju. Nesen Eiropas Parlamenta deputāts Ivars Ijabs, kurš pārstāv to pašu politisko spēku, ko veselības ministrs Pavļuta kungs, publiski atzina, ka Covid-19 sertifikāts nebija tas labākais risinājums. Tas, ka esam vakcinējušies, nepadara mūs neinfekciozus. Piedodiet, bet tieši uz to viss balstījās! Covid-19 sertifikāts tika izvēlēts kā galvenais instruments, ar kura palīdzību šķirot cilvēkus un piespiest vakcinēties. Tieši ar vakcīnu efektivitāti tika pamatota faktiski obligātā vakcinācija, kas tika ieviesta. Un ne jau Ijaba izteiciens, bet fakti to pierāda. Ijaba kungs vienkārši ir atzinis realitāti.

Tas viss ir rūpīgi jāizvērtē, un jāizdara stingri secinājumi: kurš un kāpēc stāstīja par vakcīnām to, kas nebūt nebija pierādīts, kurš to uzspieda, kā tika motivēti eksperti, politiķi, žurnālisti un ārsti, kuri pēkšņi sāka runāt vienu un to pašu, bet rezultātā Saeimas un valdības lēmumu dēļ desmitiem tūkstoši cilvēku mūsu valstī zaudēja darbu, daudzi tika piespiesti vakcinēties pret savu gribu, daudzi, kuri vakcinējās, cieta no blakusparādībām. Skolās tika traucētas mācības un uzspiestas maskas bērniem, kas nebija riska grupās. Tika slēgta, ierobežota un nepamatoti traucēta uzņēmējdarbība. Slēgtas kafejnīcas un restorāni, frizētavas un skaistumkopšanas saloni, sporta zāles un veikali.

Pat Satversmes tiesa valdības rīcību ir atzinusi par nesamērīgu. Kurš par to atbildēs, kurš par to maksās? Atlaisto vidū bija arī valstij augstākā mērā būtisku profesiju pārstāvji, kā ugunsdzēsēji, kas nāca protestēt pie Saeimas un tika par to sodīti. Savukārt šodien darbinieku trūkuma dēļ tiek slēgti ugunsdzēsēju depo. Skolotāji ir spiesti strādāt vairākas slodzes, viņu trūkst, jo viņu kolēģi aizgāja no darba. Slimnīcās medicīnas darbiniekiem bez vakcinācijas vēl joprojām liedz strādāt. Daudzi cilvēki, ja tie nepiekrīt darba devēja lēmumam, ka ir jāvakcinējas, tiek diskriminēti tiesībās uz darbu. Cik tas ir adekvāti, atbildes nav.

Daudzi cilvēki tika administratīvi sodīti par to, ka piedalījās demokrātiskā valstī pieņemamās mierīgās protesta akcijās. Daudzi tika sodīti par nenozīmīgiem komandantstundas pārkāpumiem tikai tāpēc, ka gribēja kaut kā iztikt un uzturēt ģimeni. Sodus saņēma vecvecāki, kas cilvēcīgi... tikās ar mazbērniem, jo viss tika pārspīlēts. Mēs visu to atceramies.

Uzskatu, ka ir jāizvērtē visi valdības lēmumi, kas tika pieņemti pandēmijas laikā, un jāizsver to pamatotība. Uzskatu, ka valdībai ir jāatvainojas par nodarīto morālo kaitējumu un jāatmaksā cilvēkiem visi finansiālie zaudējumi, kas radušies nesamērīgo un pārspīlēto valsts lēmumu dēļ.

Nekad nedrīkst atkārtoties tas, kas notika, - nesamērīga vakcīnu uzspiešana pret cilvēku gribu, jo - mans ķermenis ir mana izvēle.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Vilim Krištopanam ziņojuma par balsojuma motīviem nolasīšanai.

V. Krištopans (LPV).

Priekšsēdētāja kungs! Deputāti! Es balsoju "par" šo deklarāciju daudzu iemeslu dēļ. Vai tiešām jums nekad nepietiks dūšas atvainoties cilvēkiem par visiem nejēdzīgajiem un nepārdomātajiem ierobežojumiem un to radītajām sekām, tostarp jūsu bijušajai kolēģei 13. Saeimas deputātei Jūlijai Stepaņenko par aizliegumu ne tikai nākt uz Saeimu, bet pat pievienoties Saeimas darbam attālināti... par atteikšanos vakcinēties piespiedu kārtā!

Vai tiešām tas būtu par daudz prasīts - atvainoties mūsu, Latvijas, cilvēkiem un atcelt uzliktos sodus, piemēram, par masku nelietošanu, skaidri zinot to, ka Zviedrijā sejas maskas nevienu dienu nebija obligātas, bet citas valstis jau sen ir atvainojušās saviem iedzīvotājiem!

Mēs atceramies, kā neizdevās savākt piecus miljonus eiro *Bayraktar* iegādei Ukrainai, tajā pašā laikā tiks norakstīti desmitiem miljonu eiro par bezjēdzīgi iepirktām vakcīnām, kuras lielā daudzumā atrodas noliktavās. Par šo potēm izgrūsto naudu varēja nopirkt 10 vai pat 20 *Bayraktar*. Un nav tāda spēka, kurš apturētu šo bezjēdzīgo naudas tērēšanu. Protams, jūsuprāt, vainīga ir fon der Leiena, kura, *WhatsApp* čatā sazinoties ar "Pfizer" bosu, centralizēti pirka vakcīnas par Latvijas nodokļu maksātāju naudu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Visi ziņojumi par balsošanas motīviem ir nolasīti.

Nākamais darba kārtībā - Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu.

Deputāti Harijs Rokpelnis, Uldis Augulis, Armands Krauze, Augusts Brigmanis, Anita Brakovska, Jānis Vucāns, Viktors Valainis, Līga Kļaviņa, Andrejs Vilks un Juris Jakovins iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu **"Par Dziesmu un deju svētku padomes lēmumu Saeimas deputātiem piešķirt privilēģijas biļešu iegādei uz XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku pasākumiem"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas Saeimas sēdes darba kārtībā? *(Starpsauciens: "Ir iebildums.")* Ir iebildums.

Līdz ar to mums ir jālemj par šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā. Deputāti var runāt gan "par", gan "pret".

Deputāts Nauris Puntulis ir pieteicies runāt "pret".

Lūdzu, Puntuļa kungs, vārds jums.

N. Puntulis (NA).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs, kolēģi! Es sākšu ar šī jautājuma nelielu vēsturi. Iepriekšējā Dziesmu un deju svētku padomē tika skatīts jautājums par nākamo Dziesmu un deju svētku biļešu politiku, un jūtīgākā sadaļa bija sadaļa par biļešu rezervācijas iespējām Saeimas

deputātiem un Ministru kabineta locekļiem. Šis jautājums tiek dažādi traktēts un izraisa plašu sabiedrības rezonansi, gatavojoties katriem Dziesmu un deju svētkiem. Un šie nav izņēmums.

Kolēģi, padomes locekļu vidū bija absolūta vienprātība, ka Saeimas deputātiem un Ministru kabineta locekļiem būt klātesošiem nācijas nozīmīgākajos svētkos, turklāt svētku simtpiecdesmitgadē, ir pienākums un goda jautājums. Atšķirība bija viedokļos, vai un kā šī pienākuma pildīšana būtu jānodrošina, jāatvieglo vai jāveicina.

Daļa padomes locekļu, tostarp es, pauda viedokli, ka šāda priekšrocība deputātiem rezervēt biļetes nebūtu jānodrošina. Daļa padomes locekļu pauda viedokli, ka šādu iespēju deputātiem varētu radīt, atstājot to kā katra deputāta vai ministra personīgu izvēli - šo priekšrocību izmantot vai ne, līdzīgi kā tas bija 2018. gada Dziesmu un deju svētkos, kad deputāti uz šo iespēju raudzījās atšķirīgi un daļa no neizmantotajām biļetēm vai rezervācijām nonāca atpakaļ kasēs plašākai pārdošanai.

Tagad šī jautājuma likumīgā sadaļa. Dziesmu un deju svētku darbības ietvars ir skaidri regulēts Dziesmu un deju svētku likumā, kurā tostarp ir arī definēti Dziesmu un deju svētku padomes izveides principi un uzdevumi. Dziesmu un deju svētku padomei ir arī Ministru kabineta apstiprināts nolikums, kurā ir teikts - padome ir konsultatīva institūcija. Dziesmu un deju svētku padomē tiek skatīti ar Dziesmu un deju svētku procesa ilgtspēju un tradīcijas tālāknodošanu saistītie jautājumi, statuss par svētku organizēšanu un diskutablie jautājumi. Pie tādiem pieder arī biļešu politika, kas allaž izraisa lielu interesi un diskusijas. Bet visus galalēmumus, izņemot tos, kas paredzēti likumā par svētku organizēšanas jautājumiem, pieņem to rīkotājs - Kultūras ministrijas padotības iestāde Latvijas Nacionālais kultūras centrs.

Latvijas Nacionālajā kultūras centrā biļešu politikas jautājumu skatīja divpakāpju sistēmā - Ielūgumu un iepriekšējās rezervācijas biļešu komisijā un Dziesmu un deju svētku padomē, realizējot caurspīdīgus un mūsdienīgus pārvaldes principus. Biļešu komisijas lēmums ir neatbalstīt iespēju deputātiem iegādāties biļetes ar privilēģiju - iepriekšējo rezervāciju. Dziesmu un deju svētku padomes lēmums tikai ar vienas balss pārsvaru ir pretējs.

Vakar Latvijas Nacionālais kultūras centrs mani kā kultūras ministru informēja, ka, balstoties uz rīkotāju biļešu komisijas viedokli un nevienprātīgo Dziesmu un deju svētku padomes balsojumu, ir pieņemts lēmums izņemt Saeimas deputātus no to personu loka, kam būs iespēja iegūt biļetes iepriekšējā rezervācijā. Līdz ar to jautājuma iekļaušana Saeimas dienaskārtībā vairs nav aktuāla.

Paldies par uzmanību. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. "Par" patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā pieteicies runāt deputāts Harijs Rokpelnis.

Lūdzu, Rokpeļņa kungs, jums vārds.

H. Rokpelnis (ZZS).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs, kolēģi! Puntuļa kungs mani patīkami pārsteidza. Bet tas nemaina lietas būtību, jo šis jautājums ir par attieksmi, par to, kas tad ir parlaments un vai sabiedrības uzticība parlamentam ir jāvairo vai nav.

Šī ir iespēja parādīt, ka mēs esam kopā ar sabiedrību ne tikai Dziesmu un deju svētku pasākumos, ne tikai lielkoncertos, bet arī stāvam rindā, redzam šo notikumu gan gaismas pusi, gan ēnas pusi, gan problēmas. Tas, ka Dziesmu svētku biļešu komisija (ja nemaldos, tā to sauc) ir izņēmusi

deputātus no rezervējamo biļešu saraksta, tas ir, es domāju, mūsu visu liels panākums. Tomēr būtiski ir paust arī mūsu katra attieksmi pret šo jautājumu, nevis paļauties uz vienu, otru, trešo komisiju, kura pateiks, ko deputātiem būs vai nebūs darīt. Šādi mēs sabiedrības uzticību parlamentam nevairosim.

Dziesmu un deju svētku apmeklējums ir mūsu katra pienākums, par to nav šaubu, tāpat kā mūsu katra pienākums ir rūpēties par savu veselību, bet mēs taču nesagaidām, ka pie ārsta vai veikalā mūs apkalpos bez rindas, vai ne?

Cienījamie kolēģi, es aicinu tomēr paust arī mūsu katra attieksmi šajā jautājumā, paust vienprātību un nerunāt par šo jautājumu pa kaktiem, bet runāt ar sabiedrību šeit, kur tas piedien.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par Dziesmu un deju svētku padomes lēmumu Saeimas deputātiem piešķirt privilēģijas biļešu iegādei uz XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku pasākumiem" iekļaušanu Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 51, atturas - 1. Lēmuma projekts nav iekļauts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

Vai deputātiem ir priekšlikumi par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu kādai no komisijām? Deputātiem priekšlikumu nav. Līdz ar to lēmuma projekts ir noraidīts.

Mēs esam saņēmuši ziņojumu par balsošanas motīviem no deputātes Glorijas Grevcovas.

Lūdzu, vārds Glorijai Grevcovai ziņojuma nolasīšanai.

Kolēģi, lūdzu ievērot... Mazliet, mazliet klusāk, lūdzu, sarunājieties savā starpā! Ievērojiet kārtību!

G. Grevcova (ST!).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Kārtējo reizi ir skaidrs, ka galvenie dzīrotāji mēra laikā jau spodrina savas hūtes un prievītes, lai pirmajās rindās sēdētu un baudītu koncertu, jo uzskata sevi par privileģētākiem nekā pārējie Latvijas iedzīvotāji. Viņi sevi vērtē pāri jums, un tā ir vienmēr. Un to visu atbalsta mediji, kuru rakstos par Dziesmu un deju svētku privilēģijas biļetēm figurē tikai tie deputāti, kuri kā reiz aicināja šādas privilēģijas neizmantot, nevis tie, kuri tās taisās izmantot. It īpaši tik grūtos laikos, kādi tie ir tagad, kad iedzīvotāji ir piedzīvojuši dažādas krīzes, tajā skaitā globālas, un daudz cietuši, laikos, kad mums, deputātiem un ministriem, būtu jārāda piemērs un jādara viss, lai vienotu iedzīvotājus, nevis dalītu kategorijās - vieni vispirms, otri pagaidīs.

Dziesmu un deju svētki ir īpašs notikums un neatņemama Latvijas kultūras sastāvdaļa. Latvijas iedzīvotāji ir mūsu darba devēji, un, ja kādiem ir jābūt privileģētākiem, tad tie ir viņi.

Tāpēc es balsoju "par". *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, nākamais jautājums darba kārtībā - Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu. Ārlietu komisija ir iesniegusi patstāvīgo priekšlikumu **"Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Iebildumu nav. Šis patstāvīgais priekšlikums iekļauts darba kārtībā.

Tātad esam izskatījuši sadaļu ar patstāvīgajiem priekšlikumiem.

Kolēģi, es jūs informēju, ka Saeimas Prezidijs ir saņēmis Sociālo un darba lietu komisijas lūgumu iekļaut Saeimas sēdes darba kārtībā likumprojektu **"Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā"** izskatīšanai pirmajā lasījumā. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Jautājums darba kārtībā iekļauts.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** (Nr. 45/Lp14). Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Likumprojekts darba kārtībā iekļauts.

Nākamā sadaļa - "Par atvaļinājuma piešķiršanu".

Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātei Lindai Liepiņai šā gada 7. decembrī.

Saeimas Prezidijs informē, ka ir saņemts deputātes iesniegums ar lūgumu piešķirt viņai neapmaksātu atvaļinājumu šī gada 7. decembrī. Prezidijs atvaļinājumu ir piešķīris un informē par to Saeimu.

Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Ričardam Šleseram šā gada 7. decembrī.

Saeimas Prezidijs informē, ka ir saņēmis deputāta Ričarda Šlesera iesniegumu ar lūgumu piešķirt viņam neapmaksātu atvaļinājumu šā gada 7. decembrī. Prezidijs atvaļinājumu ir piešķīris un informē par to Saeimu.

Sākam izskatīt sadaļu "Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana".

Nākamais jautājums darba kārtībā ir lēmuma projekts **"Par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata"**.

Lūdzu referentu Ati Deksni Juridiskās komisijas vārdā ziņot par lēmuma projektu.

A. Deksnis (AS).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs, cienījamie deputāti! Izskatīšanai Saeimas sēdē ir sagatavots un iesniegts lēmuma projekts par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata ar 2023. gada 1. martu pēc pašas vēlēšanās sakarā ar došanos izdienas pensijā.

Juridiskās komisijas šī gada 7. decembra sēdē komisijas locekļi uzklausīja Tiesu administrācijas Personālvadības nodaļas vadītāja Andra Alkšņa ziņojumu par tiesneses profesionālo darbu. Juridiskās komisijas locekļi vienbalsīgi atbalstīja minēto lēmuma projektu.

Komisijas vārdā aicinu Saeimu balsot un atbrīvot Astru Klaiši no tiesneša amata ar 2023. gada 1. martu pēc pašas vēlēšanās sakarā ar došanos izdienas pensijā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums ir lēmuma projekts **"Par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata"**.

Juridiskās komisijas vārdā - referents Atis Deksnis.

A. Deksnis (AS).

Izskatīšanai Saeimas sēdē ir sagatavots lēmuma projekts par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata ar 2023. gada 1. martu pēc paša vēlēšanās sakarā ar došanos izdienas pensijā.

Arī šo lēmuma projektu vakar izskatīja Juridiskā komisija un, uzklausot Tiesu administrācijas pārstāvi, vienbalsīgi atbalstīja minēto lēmuma projektu.

Juridiskās komisijas vārdā aicinu Saeimu atbalstīt tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no amata ar 2023. gada 1. martu pēc paša vēlēšanās sakarā ar došanos izdienas pensijā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Sākam izskatīt sadaļu "Priekšlikumi par iepriekšējās Saeimas likumprojektu izskatīšanas turpināšanu". Atgādinu, ka tas tiek darīts Saeimas kārtības ruļļa 39. panta kārtībā.

Nākamais darba kārtības jautājums ir likumprojekts **"Grozījums Reģionālās attīstības likumā" (Saeimas kārtības ruļļa 39. p. kārtībā)**.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - referents Ingmārs Līdaka.

I. Līdaka (AS).

Labdien, cienījamie kolēģi! Piedāvāju jūsu uzmanībai likumprojektu "Grozījums Reģionālās attīstības likumā". Tas paredz ziņojumu par kompetences nodošanu plānošanas reģioniem sagatavošanas regularitāti.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija ir izskatījusi šo jautājumu un aicina Saeimu balsot pirmajā lasījumā, pārņemot 13. Saeimā aizsākto likumprojektu.

Sēdes vadītājs. Paldies. Kā redzu, debatēs neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Reģionālās attīstības likumā" izskatīšanas turpināšanu 14. Saeimā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojektu turpinās izskatīt 14. Saeimā.

Kolēģi, 13. Saeimā atbildīgā *(Starpsauciens.)*... Priekšlikumu termiņu - pēc tam. 13. Saeimā atbildīgā par šo likumprojektu bija Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija. Vai deputāti neiebilst, ka arī 14. Saeimā tā būs atbildīga par šo likumprojektu? Deputātiem iebildumu nav. Paldies.

Un tagad, lūdzu, Līdakas kungs, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Ingmāram Līdakam.

I. Līdaka. 22. decembris.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Vai ir vēl kādi citi priekšlikumi par termiņu? Citu priekšlikumu nav. Līdz ar to priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 22. decembris.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" (Saeimas kārtības ruļļa 39. p. kārtībā)**. Šo likumprojektu mēs skatām Saeimas kārtības ruļļa 39. panta kārtībā.

Komisijas vārdā - deputāte Skaidrīte Ābrama.

S. Ābrama (PRO).

Cienījamais Saeimas Prezidija priekšsēdētāj! Un cienījamās kolēģes un kolēģi! Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija ir izskatījusi no iepriekšējās Saeimas pārņemto likumprojektu "Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā". Komisija ierosina turpināt to skatīt 14. Saeimā.

Likumprojekts paredz valsts vai valsts kontrolētajās kapitālsabiedrībās uzlabot dāvināšanas un ziedošanas procesa caurskatāmību un atklātību, tādējādi nosakot arī skaidrāku regulējumu dāvinājumu un ziedojumu izvērtēšanai, šo darījumu saskaņošanai.

Lūdzu atbalstīt likumprojekta izskatīšanas turpināšanu 14. Saeimā.

Sēdes vadītājs. Debatēt neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" (skatāms Saeimas kārtības ruļļa 39. panta kārtībā) izskatīšanas turpināšanu 14. Saeimā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 91, pret un atturas - nav. Likumprojektu turpinās izskatīt 14. Saeimā.

Kolēģi, 13. Saeimā atbildīgā par šo likumprojektu bija Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija. Vai deputāti neiebilst, ka arī 14. Saeimā tā būs atbildīga par šo likumprojektu? Šobrīd iebildumus neredzu. Tātad arī 14. Saeimā Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija būs par to atbildīga. Paldies.

Lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Skaidrītei Ābramai. *(Pauze.)* Es atvainojos, ieslēdziet, lūdzu, mikrofonu deputātei Skaidrītei Ābramai!

Jāparādās uz mikrofona sarkanai lampiņai... Varbūt sakiet skaļi, un tad mēs...

S. Ābrama. Komisijas vārdā aicinu par priekšlikumu iesniegšanas termiņu noteikt 2023. gada 8. februāri.

Sēdes vadītājs. Tātad priekšlikums ir noteikt par termiņu 2023. gada 8. februāri, ja? Pareizi?

Vai ir kādi citi priekšlikumi par termiņu? Citus priekšlikumus nedzirdu. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir noteikts, un tas ir 2023. gada 8. februāris.

Nākamais. Ārlietu komisija ierosina turpināt izskatīt likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" (Saeimas kārtības ruļļa 39. p. kārtībā)**. Likumprojektu skatām Saeimas kārtības ruļļa 39. panta kārtībā.

Komisijas vārdā - deputāts Rihards Kols.

R. Kols (NA).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie, godātie kolēģi! Ārlietu komisija savā 30. novembra sēdē nolēma pārņemt iepriekšējā Saeimas sasaukumā sākto likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" izskatīšanu.

Procesu par līguma izbeigšanu iniciēja Norvēģijas puse. Ārlietu ministrija 2021. gada 24. septembrī saņēma Norvēģijas vēstniecības Rīgā notu Nr. 15/21, kurā Norvēģija ierosina uzsākt sarunas, lai izbeigtu šo 1992. gada 16. jūnija Latvijas un Norvēģijas līgumu.

Mēģināšu īsi un saprotami ieskicēt, par ko ir likumprojekts, maksimāli saprotami pastāstīt, par ko īsti ir runa.

Latvijas un Norvēģijas līgums par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību pieder pie tā sauktajiem vecās paaudzes līgumiem, kurus raksturo vispārīgi formulējumi, atrunas un izņēmumi; tie precizē investoru pienākumus un vienlaikus valstīm atstāj iespēju mainīt savu rīcībpolitiku un attiecīgo normatīvo ietvaru, lai apmierinātu publiskās intereses un vajadzības. Šīs iezīmes padara vecās paaudzes līgumus bīstamus valstīm atbildētājām privātās *ad hoc* šķīrējtiesās, kad pret tām tiek izvirzīti otras līgumslēdzējvalsts investoru prasījumi. Īpaši lielu risku... No valstīm iztiesā kompensācijas ne tikai par ciestajiem zaudējumiem, bet arī par negūto peļņu.

Minēto iemeslu dēļ vecās paaudzes līgumi ir devuši pamatu investoriem saņemt kompensācijas no investīcijas uzņemošajām valstīm; tās mērāmas ne tikai miljonos, bet pat miljardos eiro. Visas tiesāšanās izmaksas sedz nodokļu maksātāji.

Situācija ar investīciju līgumu piemērošanu, privātās šķīrējtiesās piešķirot investoriem milzīgas summas no valstu budžetiem, ir sacēlusi plašu rezonansi sabiedrībā, nevalstiskajā sektorā un akadēmiskajās aprindās. Vairākas starptautiskās organizācijas, tādas kā ANO Tirdzniecības un attīstības konference un *OECD*, ir aicinājušas valstis vecās paaudzes līgumus izbeigt vai modernizēt.

Un uz šiem pamatiem iepriekšējais sasaukums... Ārlietu komisija lēma, atbalstīja otrajā... nevis otrajā, bet pirmajā lasījumā.

Un es aicinu 14. Saeimu pārņemt šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Un Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt pirmajā lasījumā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Kā es redzu, neviens nav izteicis vēlmi piedalīties debatēs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" izskatīšanas turpināšanu 14. Saeimā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - 10, atturas - nav. Likumprojektu turpinās izskatīt 14. Saeimā.

Informēju, ka 13. Saeimā atbildīgā par šo likumprojektu bija Ārlietu komisija. Vai deputāti piekrīt, ka arī 14. Saeimā tā būs atbildīga par šo likumprojektu? Iebildumus neredzu. Tātad arī 14. Saeimā šī atbildība ir piekritīga Ārlietu komisijai.

Lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

R. Kols. Ārlietu komisijas vārdā paziņoju, ka priekšlikumus gaidīsim līdz šī gada 18. decembrim.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam noteikts - šī gada 18. decembris.

Nākamais darba kārtības jautājums. Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 39. pantu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ierosina turpināt izskatīt likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (Saeimas kārtības ruļļa 39. p. kārtībā)**.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Anda Čakša.

A. Čakša (JV).

Cienījamais sēdes vadītāj! Kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"", kuru sāka skatīt 13. Saeimas laikā.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" izstrādāts ar mērķi nodrošināt publiski pieejamu Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reitingu, kopējo novērtējumu, kas noteikts pēc nodokļu saistību izpildi raksturojošiem rādītājiem; atteikties no padziļinātas sadarbības programmas darbības, atlikt muitas maksājumu ieskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā līdz 2025. gada 1. janvārim; paplašināt esošo regulējumu attiecībā uz informācijas sniegšanu par noslēgtajiem būvdarbu līgumiem, izslēdzot līguma summas slieksni...

Uzklausot Finanšu ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta ziņojumus, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija nolēma pārņemt šo likumprojektu 14. Saeimā.

Lūdzu atbalstīt pārņemšanu.

Sēdes vadītājs. Es neredzu, ka kādam būtu vēlme piedalīties debatēs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" izskatīšanas turpināšanu 14. Saeimā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 93, pret un atturas - nav. Tātad likumprojektu turpinās izskatīt 14. Saeimā.

Es atgādinu, ka 13. Saeimā atbildīgā par šo likumprojektu bija Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija. Vai visi deputāti piekrīt, ka arī 14. Saeimā atbildīga par šo likumprojektu būs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija? Deputāti neiebilst. Tātad šī atbildība ir piekritīga šai komisijai.

Lūdzu, Čakšas kundze, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

A. Čakša. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir 2023. gada 4. janvāris.

Sēdes vadītājs. 4. janvāris. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 2023. gada 4. janvāris.

A. Čakša. Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Darba kārtības nākamā sadaļa - "Likumprojektu izskatīšana".

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā",** otrais lasījums.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā - referents Edvīns Šnore.

Atgādinu, ka ir iesniegti 42 priekšlikumi.

E. Šnore (NA).

Labdien, cienījamie kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā".

Komisijā uz otro lasījumu ir saņemti un izskatīti 42 priekšlikumi.

1. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst? *(Starpsauciens.)*

Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Aleksejs Rosļikovs.

Lūdzu, Rosļikova kungs! *(Starpsaucieni.)* Tātad...

Rosļikova kungs! Šajā stadijā, otrajā lasījumā, kad ir iesniegti 42 priekšlikumi, jums vairs nav iespēju izteikties kopumā par projektu; jums ir jāizsakās par kādu no iesniegtajiem priekšlikumiem, kas ir priekšlikumu tabulā.

Vēlreiz jautāšu - vai deputātiem ir iebildumi pret 1. priekšlikumu? Iebildumu nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

E. Šnore. 2. - ministra Eklona priekšlikums. Redakcionāls. Arī tas komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Priekšlikums atbalstīts.

E. Šnore. 3. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti *(Starpsauciens.)*... Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par 3. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto *(Starpsauciens.)*...

Jūs debatēs...?

Labi, sākam debates.

Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

Bet lūgums būtu laicīgāk pieteikties debatēs, tiklīdz...

A. Šuvajevs (PRO).

Godātais priekšsēdētāj! Kolēģi! Es vēlētos ātri mazliet paskaidrot šī priekšlikuma būtību un varbūt arī mazliet atsaukties uz to, ko es teicu pagājušajā nedēļā, - tomēr par mazliet atšķirīgo attieksmi, ar kādu mēs izturamies šajā jautājumā.

Ārpolitikā mums ir ļoti droši un pārliecinoši... attiecībā uz Ukrainas bēgļu situāciju Latvijā - mazāk pārliecinoši...

Frakcija PROGRESĪVIE piedāvāja kā termiņu noteikt 2024. gada 4. martu, un iemesls, kāpēc mēs to piedāvājam, ir tas, ka Eiropas Komisija oktobrī nolēma pagarināt pagaidu aizsardzības direktīvu... līdz šim pašam datumam.

Tātad mums pastāv Eiropas līmeņa precedents, uz kuru mēs varam atsaukties, lai varētu nodrošināt šo aizsardzības statusu un visus no tā izrietošos pienākumus un tiesības, kas šiem cilvēkiem ir, līdz šim konkrētajam datumam.

Komisija vēlāk lēma par pagarināšanu līdz 30. jūnijam, un tas, manuprāt, ir patvaļīgi noteikts datums.

Es domāju, ka, ja mēs varam Eiropas Savienības līmenī noteikt šāda veida datumu, mēs to pašu varam arī noteikt Latvijas līmenī. Ja mēs to nedarām, mums jau šobrīd ir prognozējamas vairākas problēmas.

Pirmkārt, tie Ukrainas civiliedzīvotāji, kas ieradīsies Latvijā 2. martā, saskarsies ar juridiski neskaidru situāciju, jo, no vienas puses... viņiem būs solīts atbalsts pirmās 120 dienas, tajā pašā laikā mēs būsim solījuši, ka šo atbalstu mēs varam finansēt tikai līdz 30. jūnijam. Līdz ar to atkal būs neskaidrība, nesakritība, situācija, kurā mēs esam šobrīd, un šādā pašā situācijā mēs būsim jau pēc pāris mēnešiem. Tas nozīmē, ka nevalstiskās organizācijas jau pēc aptuveni diviem mēnešiem atkal cels trauksmi, atkal sūtīs mums e-pastus, atkal tērēs savu enerģiju, kuru viņi varētu veltīt, sniedzot palīdzību Ukrainas civiliedzīvotājiem. Viņiem šī enerģija būs jāvelta, lai atkal mēģinātu lobēt kosmētiskas, lielā mērā tehniskas izmaiņas, jo mēs zinām, ka mēs šos grozījumus tāpat atbalstīsim, līdz ar to tā ir velti iztērēta enerģija.

Es zinu, ka pastāvēs iebildumi attiecībā uz tehnisko budžetu - par to, ka tehniskais budžets uzliek zināma veida limitus potenciāli pagarināt šo termiņu līdz 2024. gada 4. martam, bet, pat ja pieņemam, ka nākamā gada budžetu mēs pieņemsim martā, mēs tāpat ar lēmumu pagarināt termiņu līdz 30. jūnijam solām finansēt šo atbalstu gan martā, gan aprīlī, gan maijā, gan jūnijā. Līdz ar to man vienkārši rodas jautājums - un es tiešām ceru, ka kolēģi no JAUNĀS VIENOTĪBAS, APVIENOTĀ SARAKSTA un Nacionālās apvienības man varēs izskaidrot -, kāpēc mēs varam solīt atbalstu par aprīli, maiju un jūniju, bet nevaram solīt atbalstu par atlikušo pusgadu, kā arī par trim papildu mēnešiem 2024. gadā.

Ja jautājums ir par līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem un par to, vai budžeta pozīcijā ir pietiekami daudz līdzekļu, tad, kā mēs uzzinājām Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā pirms divām nedēļām, šajā pozīcijā šībrīža atlikums ir 568 miljoni eiro. Līdz ar to man ir jautājums: vai tik tiešām šāda veida arguments - par tehniskā budžeta limitiem attiecībā gan uz atlikumu, gan uz kaut kādu juridisko ilgtspēju - šajā brīdī ir piemērojams? Es ceru, ka man varēs paskaidrot, kādi ir tehniskā budžeta limiti attiecībā uz šāda veida atbalsta finansēšanu.

Es lūgšu vēlreiz apsvērt topošās koalīcijas partiju deputātus atbalstīt frakcijas Progresīvie priekšlikumu, kurš tomēr ir Eiropas Savienības līmenī pamatots un ir ar zināma veida ilgtermiņa skatījumu. Mēs šādā veidā novērsīsim neskaidrības, kas radīsies gan nevalstiskajām organizācijām, gan pašvaldībām, jo es neredzu pamatu, kāpēc mums būtu jāatgriežas pie šī paša jautājuma jau pēc diviem trijiem mēnešiem.

Tāpēc, lūdzu, demonstrēsim mūsu spēju domāt mazliet arī ilgtermiņā.

Liels jums paldies. *(Starpsauciens.) (Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - frakcijas Progresīvie iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 8, pret - 69, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

Kolēģi, informēju, ka pulkstenis ir 10 un 31 minūte, līdz ar to ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Kamēr tiek gatavoti reģistrācijas rezultāti... Kolēģi, lūdzu, palieciet zālē!

Paziņojumi.

Vārds deputātei Andai Čakšai.

A. Čakša (JV).

Kolēģus no Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas lūdzu pulcēties - piecu minūšu laikā - uz sēdi.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrejam Judinam.

A. Judins (JV).

Juridiskās komisijas deputāti tiek aicināti uz sēdi Sarkanajā zālē - tagad.

Sēdes vadītājs. Vārds Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai rezultātu *(Starpsauciens: "Vēl paziņojums!")*... Paziņojums? *(Starpsauciens: "Jā!")*

Tātad vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Paldies. Visu cieņu Čakšas kundzei un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, tāpat arī Judina kungam. Es tomēr aicinu doties uz komisijām pēc 10 minūtēm un aicinu visus deputātus, kas

vēlas pievienoties sadarbības grupas ar ASV Kongresu dibināšanai, burtiski tagad Dzeltenajā zālē uz dibināšanas sapulci.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 89 deputāti. Nav reģistrējušies 11 deputāti: Česlavs Batņa... nav *(Starpsauciens: "Ir, ir Batņa!")*... nu tad... Mārtiņš Daģis... nav, Gundars Daudze *(Starpsauciens: "Nav!")*... nav, Igors Judins... nav, Armands Krauze... nav, Lauris Lizbovskis *(Starpsauciens: "Ir, ir!")*... ir, Kaspars Melnis... nav, Leila Rasima... nav, Andris Sprūds *(Starpsauciens.)*... bija, Juris Viļums... nav.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Atgādinu, ka atsākam strādāt pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, ieņemiet savas darba vietas Saeimas Sēžu zālē. Atsāksim darbu. *(Pauze.)*

Kolēģi... Ašeradena kungs, Sprūda kungs, lūdzu, ieņemiet savas darba vietas!

Atgādinu, ka turpinām darbu pēc pārtraukuma. Strādājam ar likumprojektu "Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" otrajā lasījumā. Kopumā saņemti 42 priekšlikumi, mēs esam izskatījuši trīs priekšlikumus.

Referenta kungs, lūdzu, ziņojiet par priekšlikumiem.

E. Šnore (NA).

4. - deputāta A. Šuvajeva priekšlikums, par ko bija debates. Daļēji atbalstīts, iekļauts 5. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 5. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 6. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Izslēdz no $2.^1$ panta vārdus "ilgtermiņa vīzas". Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 7. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Pagarina Ukrainas civiliedzīvotāju uzturēšanās atļauju termiņu no viena gada līdz diviem gadiem, kā arī *(Starpsauciens.)* atļauj nenoteikt dokumentu reģistrācijas termiņu.

Sēdes vadītājs. Deputāti... Dombravas kungs, jūs lūdzat balsojumu? Nelūdzat balsojumu, ja?

Tātad, deputāti, vai kādam ir iebildumi? Iebildumus neredzu. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 8. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 71, pret - 12, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

E. Šnore. 9. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Pagarina Ukrainas ceļošanas dokumentu derīguma termiņu Latvijā par gadu. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 10. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Piedāvā koriģēt dokumentu iesniegšanas kārtību. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 11. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Daļēji atbalstīts, iekļauts 12. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav.

E. Šnore. 12. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 13. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Paredz to, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tiesības bez maksas apmeklēt latviešu valodas mācības. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 14. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Noteic, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri uzsākuši darba tiesiskās attiecības, ir pienākums apmeklēt latviešu valodas mācības. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti ir pieteikušies debatēm.

Uzsākam debates.

Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi un kolēģes! PROGRESĪVIE iesaka šobrīd neatbalstīt šo priekšlikumu, un es paskaidrošu motivāciju. Priekšlikuma būtība ir tāda, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri ir uzsākuši darba tiesiskās attiecības Latvijā, ir pienākums apmeklēt latviešu valodas mācības. Un kāpēc mēs iesakām neatbalstīt?

Pirmkārt - es uzsveru! -, mēs uzskatām, ka latviešu valoda ir jāaizsargā un ikvienam cilvēkam, kurš vēlas dzīvot Latvijā, ir jāmāk latviešu valoda. Tomēr - kāda ir problēma ar šo priekšlikumu? Vai, uzliekot par pienākumu apmeklēt latviešu valodas mācības no aiznākamā gada janvāra, mēs sasniegsim mērķi - vai šie cilvēki patiešām zinās latviešu valodu? Tas ir pirmkārt.

Otrkārt, nav skaidrs, kā mēs pārbaudīsim... kas kontrolēs to, ka viņi šo pienākumu pilda? Un kas notiks tad, ja viņi šo pienākumu nepildīs? Tātad - vai ir paredzēti arī kaut kādi sodi?

Treškārt, kas notiks ar tiem ukraiņu civiliedzīvotājiem, kas jau šobrīd ir apguvuši latviešu valodu labā līmenī? Vai arī viņiem būs pienākums apmeklēt šādus kursus? Un kas notiks ar tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem... Mēs nezinām, kā attīstīsies situācija, bet, iespējams, viņi vēlēsies atgriezties Ukrainā, un, ja viņi būs ieplānojuši tuvākajā laikā atgriezties Ukrainā, vai arī tādā gadījumā mēs prasīsim apmeklēt latviešu valodas mācības?

Ir skaidri zināms, ka šis likumprojekts tiks skatīts nākamā gada pavasarī. Mēs par šo jau nolēmām - nākamā gada pavasarī mēs obligāti šo likumprojektu skatīsim, jo mums tas noteikti būs atkal jāgroza atbilstoši esošajai situācijai.

Tāpēc mans priekšlikums ir tāds... PROGRESĪVO priekšlikums ir tāds, ka mēs šo priekšlikumu šobrīd neatbalstām, bet pavasarī jau atgriežas precizēts priekšlikums, skaidrāk nosakot, kā mēs panāksim šo mērķi, - ka tie Ukrainas civiliedzīvotāji, kas Latvijā ir uzsākuši darba tiesiskās attiecības, pārvalda latviešu valodu tā, kā mēs to vēlamies.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Uģim Rotbergam.

U. Rotbergs (JV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Gribu atgādināt, ka mēs šobrīd skatām likumprojektu "Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". Mēs neskatām valsts valodas grozījumus vai kādus citus grozījumus - par migrāciju vai tamlīdzīgi. Gribu arī norādīt kolēģiem, ka mums komisijā domas dalījās. Juridiskā biroja pārstāvji norādīja, ka norma ir ļoti neizstrādāta un tajā ir ļoti daudz neskaidrību.

Par daļām... es šeit gribētu nedaudz parunāt. Ir nezināma nākotne, vēl arvien ir karš, bēgļi ierodas, bēgļi aizbrauc, un mēs nezinām, kad karš beigsies, un, protams, ceram - jo ātrāk, jo labāk. Daļa iedzīvotāju droši vien atgriezīsies savā mītnes zemē. Tanī brīdī, kad karš beigsies, Ukrainas kara bēgļi pārstās būt kara bēgļi, viņi būs cilvēki, kas gribēs uzturēties Latvijā, - tie, kas gribēs uzturēties. Tajā statusā mums jau ir procedūras, kad ir jāapgūst gan valsts valoda... otra lieta - mums jau ir profesiju saraksts, kurās bez valsts valodas, kā saka, nevar tikt uz priekšu.

Vēl viena lieta ir jau tehniska. Šī norma paredz cilvēkiem apmeklēt kursus, nevis iegūt kādu kvalifikāciju. Ir neskaidrs - kursu apmeklēšanas apliecība ir kaut kāds mērķis, ko mēs gribam? Ko darīt tiem cilvēkiem, kuri jau ir apguvuši latviešu valodu? Vai viņiem no 2024. gada 1. janvāra būs jāiet kursos? Šīs ir neatbildētas lietas, daļa no tām ir tehniskas, daļa - ideoloģiskas.

Vēl es gribētu vērst uzmanību uz to, ka šis grozījums lielā mērā... ir ļoti diskriminējošs, tas attiecas tikai uz ukraiņiem... ukraiņu bēgļiem. Tas neattiecas uz tiem citu tautību pārstāvjiem, kuri Latvijā jau ir nodarbināti, un neparedz, ka tiem, kas jau ir darba tirgū, būtu no kaut kāda datuma jāiet visiem mācīties latviešu valodu.

Tāpēc es uzskatu šo normu par pilnīgi negatavu, lai ieliktu - vēlreiz uzsveru - Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā. Tas nav Ukrainas iedzīvotāju atbalsts, tas ir kaut kas cits.

Ļoti vēlos aicināt jūs: vai nu balsojiet "pret", vai atturieties šajā jautājumā.

Paldies par uzmanību. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrejam Vilkam.

A. Vilks (ZZS).

Augsti godātais priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Neapšaubāmi, likumprojekts "Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" ir jāatbalsta, taču atsevišķi grozījuma panti un apakšpunkti ir diskutabli un prasa detalizētu analīzi.

Tas skar arī grozījuma... "Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma" 7. pants tiek papildināts ar sešpadsmito daļu: "Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri uzsākuši darba tiesiskās attiecības Latvijas Republikā, ir pienākums apmeklēt latviešu valodas mācības no 2024. gada 1. janvāra."

Nav apšaubāms tas, ka Latvijas iedzīvotājiem, tai skaitā Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri saistībā ar Krievijas agresīvo karu Ukrainā ir ieradušies Latvijā, valsts valodas apguve ir nepieciešama, it īpaši tas attiecas uz specifiskām jomām apkalpojošajā sfērā, izglītības jomā, medicīnas iestādēs un tā tālāk, taču ar likumu uzlikt pienākumu apmeklēt latviešu valodas mācības - tas ir diskutabli. Kāpēc?

Pirmkārt, ja ar likumu tiek uzlikts pienākums, tad par normatīvi noteikto pienākumu nepildīšanu ir jābūt paredzētai atbildībai. Kādai? Kas to noteiks? Kāds ir atbildības apmērs un tā tālāk? Jautājumi šeit nav atbildēti.

Otrkārt, kas kontrolēs vai uzraudzīs, ka pienākums apmeklēt latviešu valodas mācības netiek pildīts? Ja atbilstošs uzraudzības mehānisms nav paredzēts, tad būtu lieki cerēt, ka likuma prasības automātiski tiks izpildītas.

Treškārt, atbilstoši panta... loģiski izrietošais mērķis varētu būt nevis latviešu valodas mācību apmeklēšana... Var jau apmeklēt, bet vai vienmēr pēc atbilstošu kursu apmeklēšanas tiks iegūtas nepieciešamās zināšanas? Un tas ir būtiskākais grozījuma mērķis. Likums ne vienmēr paredz, ka tiek sasniegts nepieciešamais mērķis.

Tātad grozījums neparedz atbildību par pienākuma apmeklēt latviešu valodas mācības nepildīšanu; pienākumu izpildes uzraudzības mehānisms nav noteikts, nav noteikts arī, ka nepieciešams apgūt latviešu valodu atbilstošā līmenī. Būtu optimāli: "Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri ir uzsākuši darba tiesiskās attiecības Latvijas Republikā, ir nepieciešams apmeklēt latviešu valodas mācības un apgūt latviešu valodu."

Tātad šis priekšlikums ir diskutabls. Domāju, ka to varētu noraidīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Godātie Saeimas deputāti! Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma 16. panta pirmā daļa paredz īpašu izņēmumu attiecībā uz valsts valodas lietojumu Ukrainas civiliedzīvotājiem - uz viņiem netiek attiecinātas valsts valodas prasības, lai sāktu darba tiesiskās attiecības. Tur gan ir teikts, ka ir ierobežojums, ka to nevar attiecināt uz situācijām, kad tas traucē darba pienākumu veikšanu. Nu, praktiskā līmenī tas izpaužas tā, ka arī, piemēram, *Rimi* kasēs vai *Narvesen* veikalos strādā Ukrainas bēgļi, un tas ir ļoti labi, ka viņi ir atraduši darbu, ka viņiem ir iespējas strādāt Latvijā un pilnveidoties.

Attiecībā uz šo grozījumu. Tātad šis grozījums ir skatāms komplektā ar pārejas noteikumiem, kur ir paredzēts, ka no 2024. gada 1. janvāra, tas ir, pēc vairāk nekā gada, personām, kuras ir Ukrainas civiliedzīvotāji, kuri ir nodarbināti Latvijā, būs pienākums apmeklēt latviešu valodas kursus. Komisijā radās diskusija par to, vai būtu jāparedz soda sankcijas, ja Ukrainas bēgļi šo pienākumu nepildīs.

Nu, ziniet, man liekas, ka šeit mēs nerunājam par *homo soveticus*, kas dzīvo Latvijā daudzas desmitgades un apzināti nevēlas apgūt latviešu valodu, šeit mēs runājam par ļoti motivētiem cilvēkiem, kuriem ir jādod šāda iespēja.

Sabiedrības integrācijas fonds ir teicis, ka gads būs pietiekams laiks, lai sagatavotos vairāk nekā 10 tūkstošu Ukrainas bēgļu apmācībai latviešu valodas kursos, jo skaidrs, ka tas nav ļoti viegli paveicams darbs. Man, protams, gribētos, lai tas notiktu ātrāk, ka būtu šī iespēja dota, un, manuprāt, ir ļoti labi, ka mēs šobrīd to likumā nostiprināsim. Kādos citos likuma grozījumos, kuri nenoliedzami būs šajā likumā, ir iespēja vēl precizēt šīs normas attiecībā uz tiem, kuri līdz 2024. gada 1. janvārim jau būs apguvuši latviešu valodu atbilstošā līmenī, lai pildītu darba pienākumus. Tās ir precizējamas normas, un mums tam ir vēl vairāk nekā gads.

Aicinu atbalstīt konkrēto grozījumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs deputātam Andrejam Judinam.

A. Judins (JV).

Labdien, kolēģi! Kamēr neaizmirsu, uzreiz varbūt, oponējot Dombravas kunga teiktajam par labi motivētiem cilvēkiem, - manuprāt, labi motivētiem cilvēkiem vispār var nerakstīt pienākumus, labi motivēti cilvēki visu izdarīs paši, bet, ja mēs ņemam likumu, kura nosaukums ir Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums, un rakstām pienākumus, tad šeit ir kaut kāda iekšēja pretruna. Bet ne par to.

Man nav ne mazāko šaubu, ka priekšlikuma mērķis ir labs, pareizs un mums ir jāstrādā šajā virzienā. Paldies Puntuļa kungam, kas sagatavoja priekšlikumu un savā vārdā nosūtīja ierosinājumu, bet mums vajadzētu rīkoties juridiski korektā veidā. Šeit ir dažas juridiskas problēmas, kuras, manuprāt, mēs varētu atrisināt. Ja šeit nebūtu steidzamība, ja mums būtu otrais lasījums, mēs varbūt tieši to arī izdarītu, bet šeit ir galīgais lasījums. Līdz ar to, manuprāt, labāk tad risināt problēmu, nevis tā, kā tagad, - pieņemt ar domu, ka drīz jau palabosim.

Kur ir problēma? Šis likums ir par Ukrainas cilvēkiem. Ja mēs uzskatām - un mēs pareizi uzskatām -, ka cilvēkiem, kas strādā Latvijā, ir jāzina latviešu valoda, to vajadzētu attiecināt uz visiem cilvēkiem. Kāda starpība, no kurienes viņš ir atbraucis - no Ukrainas, no Baltkrievijas vai no kādas citas zemes? Ja tu strādā šeit, valoda jāzina. Līdz ar to, manuprāt, pareizāk būtu šo normu iekļaut Imigrācijas likumā. Tur vajadzētu rakstīt. Tas ir viens.

Otrais ir jautājums par normas saturu. Kāds ir pienākums? Pienākums ir apmeklēt kursus. Jautājums - ko mēs gribam panākt? Mēs gribam rezultātu. Likumā ir jāraksta, ka, ja cilvēks strādā šeit, viņš ir apguvis noteiktu valodas līmeni, viņš runā valsts valodā A kategorijā, kādā citā (par to varam diskutēt), un tad tas ir loģiski un saprotami.

Mēs varam, piemēram, veidot tādu formulu, ka cilvēks uzrāda dokumentu, kas apliecina, ka viņš ir apguvis valodu, vai viņš uzrāda dokumentu, ka viņš apmeklē kursus, arī tāds formulējums var būt, bet kādu risinājumu es redzu patlaban? Cilvēkam, lai strādātu, ir jāapmeklē kursi. Viņš atnāk uz institūciju un skaidrā latviešu valodā saka: "Es nodzīvoju gadu, es jau runāju latviešu valodā." Mūsu ierēdnis ņem likumu un saka: "Nu, piedodiet, - uz kursiem, vienalga, uz kursiem!" Tas nav pareizi! Tas nav pareizi, un to nevajadzētu pieļaut.

Kolēģi, es piedāvāju tomēr rīkoties, ne tikai domājot par mērķi, bet arī par juridisko tehniku - padomāt un iesniegt grozījumus Imigrācijas likumā un risināt problēmu, izmantojot atbilstošus instrumentus.

Šoreiz es aicinu kolēģus neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs, kolēģi deputāti! Es aicināšu neatbalstīt šo likuma normu, jo tomēr atcerēsimies - Ukrainas civiliedzīvotāji ir atbraukuši šeit nevis, lai meklētu labāku dzīvi un darbu... Šie cilvēki ir kara bēgļi. Paldies dievam, ja viņiem ir izdevies sākt darba attiecības šeit. Ļausim darba devējam izvēlēties: ir jāzina vai nav jāzina konkrētajā darbā, veicot konkrētus pienākumus, valoda un kādā līmenī. Es pieņemu: ja kāds nezinās valodu, kur to nepieciešams zināt, tad Ukrainas civiliedzīvotāji šo darbu arī nepildīs. Bet, ja cilvēks, pieņemsim, uzkopj telpas vai veic darbu pie datora kādā citā valodā, kas varētu būt angļu valoda vai... priekš kam? Visu cieņu pret latviešu valodu, bet šie cilvēki šeit (es gribētu ticēt) atrodas īslaicīgi - jo īsāku termiņu, jo labāk.

Vēl viena lieta. Mēs uzliekam par pienākumu apmeklēt latviešu valodas mācības, bet - vai mēs esam painteresējušies, vai ir, kas šīs mācības nodrošina, un vai ir pietiekamā daudzumā mums šie pasniedzēji. Tas ir viens. Un otrs - vai šiem civiliedzīvotājiem, kuri šeit ir atbēguši bez nekā, vispār ir pietiekami resursi un līdzekļi, lai šādas valodas mācības apmeklētu.

Aicinu neatbalstīt priekšlikumu.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Artūram Butānam.

A. Butāns (NA).

Kolēģi, es šeit vairāk vēršos pret kolēģiem, kas vienmēr publiskajā telpā un retorikā, un savās priekšvēlēšanu kampaņās ļoti uzskatāmi vērš uzmanību uz to, ka viņi aizstāv eiropeiskās vērtības un Eiropas praksi un pieredzi. Gribu teikt: palūkosimies plašāk, un tad redzēsim, kāda ir citu Eiropas valstu pieredze un prakse, kā tiek veidota politika pret savu valodu, valsts valodu, pret integrāciju sabiedrībā un to, kādā veidā šie cilvēki tiek integrēti darba tirgū, jo mēs (šeit jau kolēģi minēja) esam izveidojuši izņēmumu Ukrainas civiliedzīvotājiem, ka viņi jau var sākt darba attiecības bez valsts valodas zināšanām, un tas ir pareizi.

Vienlaikus es atgādinu, ka šis priekšlikums paredz mācības, nevis jau obligātu pienākumu zināt valsts valodu. Līdz ar to, domājot par valsts valodas interesēm, domājot par šo cilvēku integrāciju sabiedrībā, ko arī liela daļa no jums publiskajā telpā atzīst, - ka liela daļa no ukraiņiem paliks šeit dzīvot, tad, arī domājot par viņiem, es aicinātu atbalstīt šo priekšlikumu. Nekautrēties no Eiropas pieredzes, kā to dara virkne valstu, kuras ļauj sākt strādāt, taču vēlāk... taču vienlaikus šim cilvēkam ir pienākums arī mazāk kvalificētos darbos, kā jūs minējāt, iet šīs mācības. Arī latviešu bēgļiem, kad tie ieradās ārzemēs, nebija šādu izņēmumu.

Tāpēc, es domāju, ievērosim vienādu attieksmi pret visiem, nekautrēsimies no valsts valodas un no integrācijas atbalstīšanas, un aicinu kolēģus, kas iestājas par Eiropas vērtībām, pieturēties pie Eiropas pieredzes un prakses.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj, godājamie kolēģi! Šodien es gribu ļoti īsi pateikt: es pilnībā piekrītu tam, ko teica Linda Liepiņa un arī deputāts Judins. Šo priekšlikumu nevajag atbalstīt, un paskaidrošu, kāpēc. Tāpēc, ka mēs mēģinām tagad likumos dabūt iekšā dažādas normas, kuras principā piesārņo likumus. Es piekrītu tam, ka ir jābūt normām, kas ir saistošas visu tautību cilvēkiem neatkarīgi no tā, no kuras valsts cilvēks ir atbraucis. Tagad mēs taisīsim ukraiņiem, pēc tam taisīsim vēl kādam... Es domāju, tad ir, kā jau izskanēja no šīs tribīnes...

Šajā redakcijā tiek piedāvāts, ka cilvēkam ir jāapmeklē kursi, nevis jāzina valoda. Nu, tas ir brāķis. Tas ir brāķis - tas, kas jau ir izveidots, un Nacionālajai apvienībai vajadzētu šad tad šos brāķus atsaukt.

Kas attiecas uz būtību, uz eiropeisku Latviju, tad es teikšu, ka Eiropā ir dažādas prakses. Piemēram, Nīderlandē, angļu valoda ir oficiālā biznesa valoda. Tur ir iespējams tieši biznesā... starptautiskajā biznesā runāt, strādāt un veikt visu dokumentāciju, grāmatvedību, finanšu atskaites angļu valodā. Latvijā tas nav iespējams. Vai tad Nīderlande nav eiropeiska valsts?

Tālāk, ja mēs skatāmies uz mūsu izglītības sistēmu. Igaunijas universitātes pasaules klasifikācijā ir ierindotas daudz augstākā līmenī. Kāpēc? Tāpēc, ka Igaunijas universitātēs ir atļauts piesaistīt labākos pasniedzējus no visas pasaules - no Hārvarda universitātes, Oksfordas, Kembridžas - un viņi var braukt un mācīt studentus Igaunijā. Latvijā viņi to nevar, jo nezina latviešu valodu. Vienlaikus mēs zinām, ka mums ir iespēja iegūt izglītību angļu valodā. Ko jūs domājat - ka atbrauks no Hārvarda universitātes, Kembridžas profesori, pasniedzēji un pirms tam mācīsies latviešu valodu, lai strādātu šeit? Tas arī ir jāmaina.

Mums ir jāsaprot, ka Eiropā mēs izmirstam, mums šodien uz vienu strādājošo ir divi nestrādājošie. Piemēram, vakar mēs skatījām jautājumu Pilsonības, migrācijas un sabiedrības

saliedētības komisijā. Tur bija runa tieši par bērniem skolā, kādā veidā notiek mācīšana, lai viņi apgūtu... mācības. Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvis skaidri pateica - viņiem nav naudas, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību ukraiņu bērniem. Jā, viņi iet un piedalās mācību klasēs, viņi sēž un klausās, bet neko nesaprot. Tad ir jautājums, kā mēs palīdzam viņiem saprast latviešu valodu, jo vienkārši sēdēt latviešu skolās ir viens, bet mācīties matemātiku, ķīmiju, fiziku ir kaut kas cits. Tad skolotāji pēc privātās iniciatīvas ar savu entuziasmu iet un pēc skolas kaut kādā veidā palīdz šiem bērniem.

Jautājums ir tāds - vai budžetā būs iekļauta sadaļa, ko atbalstīs Nacionālā apvienība, lai būtu arī budžets tai konkrētajai prasībai, ko nosaka likumā? Es domāju, tas ir ārkārtīgi svarīgi, lai mēs tad, kad pieņemam likumus, saprastu, ka tas nav brāķis. Es ceru, ka pie šī jautājuma... diskusijas par šo jautājumu mēs vēl atgriezīsimies, bet ne jau kontekstā ar ukraiņu tautības cilvēkiem, bēgļiem, bet vispār.

Es uzskatu: ja mēs esam Eiropas Savienībā... skaidrs, ka tiem, kas dzīvo pastāvīgi, ir jāzina latviešu valoda un tā tālāk... Bet par Eiropas valodām, nu, vismaz tad varam atkal... ja mēs gribam līdzināties Igaunijai, vismaz pieņemam izglītības likumos grozījumu, ka mēs arī drīkstam piesaistīt labākos pasniedzējus no citām valstīm, kuri nezinās latviešu valodu. Piemēram, ja mēs gribam IT speciālistus piesaistīt no visas pasaules... nu, viņi taču nestrādās ar latviešu valodu, tur darba valoda ir angļu. Ja mēs runājam par kaut kādiem cilvēkiem, kas vasarā atbrauks strādāt lauksaimniecībā uz pāris mēnešiem, - mēs viņus sūtīsim uz kursiem latviešu valodu zināt...

Es domāju, ka šī lieta ir jāsakārto, un varbūt ir ļoti labi, ka šodien mēs sākam diskutēt par ukraiņu jautājumiem, bet patiesībā mēs nonāksim pie daudz plašākas diskusijas.

Es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Hosamam Abu Meri.

H. Abu Meri (JV).

Labrīt, kolēģi! Es domāju, ka... Jā, Šlesera kungs, man liekas, ka jāsakārto tas jautājums, jo šis priekšlikums nav taisnīgs. Kāpēc? Nu, kā mēs varēsim, piemēram... Mēs runājam šeit par ukraiņu bēgļiem, tātad cilvēki, kas brauc no kara, cilvēki, kuri bēg, lai atrastu vietu, kur ir droši... Mēs liksim pienākumu iet mācīties latviešu valodu.

Es nekautrējos par latviešu valodu, es savu valodu... latviešu valodu mēs visi cienām, un šeit nav jautājums par latviešu valodu, šeit jautājums ir par taisnīgumu. Nu, piemēram, iebrauc no trešās valsts, teiksim, Libānas, pilsonis. Viņš grib mācīties Latvijā, tātad viņam ir jāuztaisa termiņuzturēšanās atļauja. Tur nav obligāti pienākuma mācīties latviešu valodu. Tad šeit ir problēma. Tad, kad cilvēki grib dabūt to pastāvīgās uzturēšanās atļauju, tad ir jānoliek valodas eksāmens. *(Starpsauciens.)* Nē, pagaidiet, tad šeit ir cits jautājums. Ja cilvēks grib dzīvot pastāvīgi Latvijā, pašreizējais likums nosaka - ir obligāti jānoliek latviešu valodas eksāmens. Ja ir termiņuzturēšanās atļauja - nav obligāti. Tad tas nozīmē, ka cilvēks ar to termiņuzturēšanās atļauju dzīvo četrus gadus, nezinot latviešu valodu, un nav viņam pienākuma mācīties latviešu valodu.

Tātad, ja mēs gribam būt taisnīgi, mainīsim to likumu, un tad lai cilvēks, kurš grib iegūt termiņuzturēšanās atļauju, no pirmā gada sāk mācīties latviešu valodu. Mēs nenākam tagad

mainīt uz Ukrainas bēgļu rēķina... un konkrēti viņiem... Šis likums ir Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums. Tātad bišķiņ netaisnīgi.

Līdz ar to es neuzskatu, ka ir pareizi un korekti atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Augsti godātie kolēģi! Saeimas priekšsēdētāja kungs! Judina kungs, nedaudz par pozīciju, kas jums patīk, - par jurisprudenci.

Pirmām kārtām mums ir konkrētu profesiju klasifikators, kur katrai profesijai ir pateikts, kādā līmenī ir jāzina valsts valoda. Kāpēc mēs atkal... Tāpēc, ka mēs esam no Ukrainas... atļaujam strādāt bez... Vietējie iedzīvotāji, cilvēki, kas maksā nodokļus, ir spiesti pildīt šīs normas, cilvēki, kas ir atbraukuši uz šejieni ar Ukrainas pasēm, - viņiem nav pienākuma.

Mums ir arī valsts valodas inspekcija, godātie PROGRESĪVIE, kura katru dienu pilda savu pienākumu. Es saprotu, ka jums šī lieta nav saistoša, bet daudzi cilvēki katru dienu savās darba vietās tagad, apkalpojot jūsu vajadzības, gatavojot jums ēst, braukājot ar sabiedrisko transportu kā šoferi, ir spiesti pierādīt valsts valodas zināšanu konkrēto līmeni, un, nedod dievs, kaut viena kļūda - ārā no darba ar vilka biļeti!

Te ir jautājums par to, cik pareizi vienai daļai likt par pienākumu, citai daļai pases dēļ ļaut to nedarīt.

Uz doto momentu 28 tūkstoši cilvēku 1. septembrī būs spiesti pamest valsti. Tādas izmaiņas jūs esat izdarījuši Imigrācijas likumā. Bet Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde nav spējīga pieņemt no viņiem šo eksāmenu, jo viņiem nav cilvēku, lai to izdarītu. Tas, Judina kungs, ir brāķis, jūsu personīgais brāķis! Cita varianta tur nav.

Skolās un bērnudārzos skolotāji paliek bez darba, jo valsts valodas inspekcija, augsti godātie PROGRESĪVIE, staigā pa bērnudārziem un skolām un pārbauda valsts valodas zināšanu līmeni, un jau tagad simti, simti... reāli simti cilvēku ir izmesti no darba, atstādināti uz trim mēnešiem, lai mēģinātu pierādīt, ka viņi pēc tam būs spējīgi runāt pareizajā līmenī. Atkal - mūsu cilvēki, kas dzīvo Latvijā, maksā nodokļus, mūsu cilvēki katru dienu spiesti to pierādīt. Ja tev ir Ukrainas pase, tu vari to nedarīt!

Atgriežamies atkal pie skolām. Mēs mēģinām... un tagad jūs veiksmīgi to izdarījāt - visās skolās tagad runās tikai latviešu valodā. Mēs savus bērnus, mazus, kuriem dzimtā valoda ir krievu valoda, spiežam skolā runāt un domāt tikai latviski. Lai viņi to dara - caur spēku, lai viņi to dara, tas ir svarīgi, tas ir svarīgi valodai. *Okay*, labi!

Un tad samērīgums - visiem tad pielietojam šos nosacījumus. Kāpēc atkal savējos mēs esam gatavi mocīt, nu, reāli mocīt, bet tie, kuri ir atbraukuši ar Ukrainas pasi, ir īpaši. Nu, ja viņš grib šeit palikt, strādāt, dzīvot un integrēties mūsu valstī, tad viņš ir tas pats, kas šie bērni, kuri skolā mokās; kā tie skolotāji, kuri paliek tagad bez darba. Kā tie cilvēki ar uzturēšanās atļauju, kuri paņem to pasi tikai pensijas dēļ, jo mūsu pensijas ir vienkārši jocīgas. Viņi arī gatavojas izbraukt no valsts. Jūs esat gatavi padzīt savējos, kas 20 gadus te nodokļus ir maksājuši.

Mūsu valsts izskatās vienkārši kā lēta viesnīca, kur var aicināt visus, da jebko, un mūsu cilvēki šeit nav svarīgi. Šeit ir svarīgi atbraucēji, jo tas ir, redziet, moderni tagad un Eiropai ir svarīgi.

Es atbalstīšu šo pasākumu tikai tāpēc, ka tas ir vienlīdzības principa jautājums - visiem vienādi nosacījumi. Vai tad Judina kungs... kur jūs pazudāt atkal? Kad jūs beidzot būsiet atpakaļ? Veram vaļā Imigrācijas likumu... un tad pareizi viss, ko jūs šeit pateicāt... Es arī to piedāvāšu, un vajadzīgo deputātu skaits noteikti būs, veram vaļā Imigrācijas likumu un piedāvājam tur visiem Ukrainas atbraucējiem nolikt valsts valodas eksāmenu obligāti vai tad noņemam šo slodzi arī no pārējiem cilvēkiem, kuriem jūs to piešķīrāt gadu atpakaļ.

Paldies par uzmanību. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Raivim Dzintaram.

R. Dzintars (NA).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj, godātie kolēģi! Es nepiekritīšu kolēģim Rosļikova kungam, ka cilvēki no Ukrainas, kas ir nolēmuši savu nākotni saistīt ar Latviju, būtu mazāk savējie, un tieši tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Vienlaikus esmu parlamentā pietiekami ilgi, lai man nebūtu ilūziju par to, kāds būs balsojums. Skaidrs, ka šis priekšlikums tiks noraidīts, un man šajā sakarā ir tāda neliela *déjà vu* sajūta, jo es labi atceros (cauri, negribas teikt "neskaitāmām", bet daudzām Saeimām) diskusiju, piemēram, par skolu pāreju uz mācībām valsts valodā. Visi teica, ka uz to jāiet, visi teica, ka tas jau sen bija jāievieš, visi atzina, ka Latvijā ir viena valsts valoda - latviešu valoda -, kas ir kopīgā visu Latvijas iedzīvotāju valoda, bet tālāk sākās "bet". Bet šo pāreju skolās nevarēja ieviest, jo priekšlikumā bija ierosināts sākt ar vecākajām klasēm, jāsāk taču ar jaunākajām, - visi noraida. Tad tiek sniegts priekšlikums, ka sāksim ar mazajām klasītēm, sāksim no bērnudārza, - tiek noraidīts. Nē, ideja, mērķis ir labs, bet nevar sākt ar mazajām klasītēm. Tātad atkal ir piekasīšanās līdzekļiem.

Man šķiet, ka šeit notiek tas pats. Es dzirdu tieši tādus pašus argumentus, kā es dzirdēju vēsturiski par citiem likumprojektiem, kas bija vērsti uz Latvijas padarīšanu latviskāku. Arguments "vai tas garantēs rezultātu" - tieši to pašu argumentu var izmantot arī par skolu mācību valodu. Vai būs, kas kontrolē? Tieši tas pats arguments. Vai būs, kas māca? Tieši tie paši argumenti, ko gadiem ilgi mēs esam dzirdējuši.

Tā problēma ir tā, ka tie, kas aicina neatbalstīt to "jā, bet" dēļ, nepiedāvā alternatīvu, par ko visi varētu vienoties, un diemžēl tas rezultāts ar lielu ticamību ir tāds, ka mēs šodien noraidīsim šo priekšlikumu. Arī no Judina kunga, kurš teica, ka vajag citādi darīt, visticamāk (lai Judina kungs pierāda, ka es kļūdos), nebūs alternatīva piedāvājuma, kas dotu nepārprotamu signālu arī ieceļotājiem no Ukrainas, kas ir nolēmuši savu nākotni saistīt ar Latviju, ka princips attiecībā uz visiem ir viens - tiem, kas ilgterminā savu nākotni saista ar Latviju, ir jāzina valsts valoda. Latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda ir kopīga vērtība visiem mūsu cilvēkiem. Mūsu cilvēkiem - savējiem. Arī ieceļotāji no Ukrainas, kas strādās un dzīvos Latvijai, ir savējie, un tieši tāpēc cieņa pret viņiem nozīmē, ka mēs arī atklāti informējam, kas ir mūsu valsts pamatvērtības, kuras mēs cienām un sagaidām, ka cienīs ikviens cits.

Es aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Lindai Liepiņai otro reizi.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs, kolēģi deputāti! Rosļikova kungs, es jums nepiekritīšu. Jūs salīdzināt pilnīgi nesalīdzināmas lietas - Ukrainas civiliedzīvotāji, kas bēg no kara, nav cilvēki, kas šeit aug, dzimst un kaut kādu apsvērumu dēļ nemācās latviešu valodu. Ziniet, es arī esmu bijusi ļoti daudzās pasaules valstīs, un arī mans bērns savulaik ir mācījies ārzemēs un gājis gan dārziņā ārzemēs, gan arī skoliņā, un nav tā, ka man bija iespēja izvēlēties, ka ārzemēs skolā vai bērnudārzā viņš runās latviešu valodā.

Tā ka es... nu, ja cilvēki šeit piedzimst un dzīvo Latvijā, tad mācībām, ja vien tā nav privātā skola, ja vien tā nav kāda privātā augstskola... tad tas, kas attiecas uz valsti... Mums ir viena valoda, un tā ir latviešu valoda.

Attiecībā uz to, ka valsts valodas zināšanas uz Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas šeit nolems palikt... nu jā, protams, būs arī tādi, bet, manuprāt, mūsu naturalizācijas process nosaka to, ka naturalizēties varēs tikai cilvēki, kuriem ir valsts valodas zināšanas.

Tā ka šobrīd es vēlreiz aicinu šo priekšlikumu neatbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates beidzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. - Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 23, pret - 37, atturas - 30. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Šnore. 15. - deputātu Siliņas, Lībiņas-Egneres, Latkovska, Mūrnieces un Tavara priekšlikums. Par datuma maiņu. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 16. - ekonomikas ministres Indriksones priekšlikums. Līdzīgs. Arī atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 17. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Definē finansējuma avotu. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 18. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Arī nosaka finansējuma avotu. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 19. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Atceļ laika ierobežojumu televīzijas programmām ukraiņu valodā Latvijā. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 20. - deputātu Siliņas, Lībiņas-Egneres, Latkovska, Mūrnieces un Tavara priekšlikums. Par datuma maiņu. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 21. - ekonomikas ministres Indriksones priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputātiem nav iebildumu.

E. Šnore. 22. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Izslēdz vārdus "vīzas vai" un nosaka finansējuma avotu. Daļēji atbalstīts, iekļauts 24. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 23. - labklājības ministra Eglīša priekšlikums. Nosaka datuma maiņu attiecībā uz virsstundu darbu sociālajiem darbiniekiem. Daļēji atbalstīts, iekļauts 24. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 24. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 25. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Izslēdz vārdu "vīzas". Daļēji atbalstīts, iekļauts 26. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 26. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. 27. - veselības ministra Pavļuta priekšlikums. Maina regulējumu Ukrainas ārstniecības personāla darbam Latvijā. Pēc Juridiskā biroja paustajām bažām komisijā tas netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst komisijas viedoklim.

E. Šnore. 28. - veselības ministra Pavļuta priekšlikums. Pievieno uzskaitījumam zobārsta asistentus. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. 29. - veselības ministra Pavļuta priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. 30. - veselības ministra Pavļuta priekšlikums. Pēc Juridiskā biroja iebildumiem nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 31. - satiksmes ministra Linkaita priekšlikums. Par Ukrainas civiliedzīvotāju transportlīdzekļu reģistrāciju Latvijā. Bija neskaidras normas... un tika saskatīti arī drošības riski. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Aleksejs Rosļikovs.

A. Rosļikovs (ST!).

Godātie kolēģi! Ļoti atvainojos, es saprotu, ka jums ir nogurdinoši manī klausīties visu laiku, bet es gribēju pasvītrot, ka mēs kārtējo reizi nonākam situācijā, kad zem Ukrainas karoga mēģina izdarīt jebko. Es jums (tiem, kuri nebija komisijā) nedaudz izstāstīšu: visā šajā sadaļā... vēl mēģināja papildināt ar iespēju (mani kolēģi neļaus man samelot), ka robežu var šķērsot transports bez dokumentiem un pēc tam - pēc kaut kāda noteikta termiņa - to šeit, Latvijā, legalizē. Jūs varat saprast to idiotisma apmēru? Atbrauc mašīna, iekšā sēž cilvēks, vadītāja apliecības nav, tehniskās apskates nav, tehniskās pases nav, pilnīgi nekā nav, un viņš saka: tas ir mans. Viņam saka: droši brauc. Viņš atbrauc uz Latviju, noteiktu termiņu te var kaut kur atrasties, un pēc tam viņam piešķir vajadzīgos dokumentus. Kad mēs prasījām Iekšlietu ministrijai, kā mēs pārliecināsimies, ka tā mašīna nav nozagta, ka tā pieder viņam, - nu, kaut kāda kompetenta iestāde dos kaut kādu atzinumu.

Kungi, es vēršu jūsu uzmanību: palīdzēt cilvēkiem vajag, bet uz doto momentu mēs gandrīz vai atbalstām organizēto noziedzību, jo - mēs varam saprast - tad, ja viņš šķērso robežu un piecas dienas vai 24 stundas drīkst piedalīties satiksmē, tas ir automašīnu tirgus, kur pēc tam to izjauks detaļās un mēģinās pārdot nelikumīgajā tirgū.

Es lūdzu - ļoti uzmanīgi lasām to, ko piedāvā ministrijas un visādas NVO. Nevajag zem Ukrainas karoga pieņemt absolūti visu, jo - tā taču ir palīdzība. Tā nav palīdzība! Konkrētais punkts ir par organizēto noziedzību.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Rosļikova kungs, vai jūs piedāvājat balsot par šo priekšlikumu?

A. Rosļikovs. Varbūt varētu.

Sēdes vadītājs. Tātad deputāti pieprasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 31. - satiksmes ministra Tāļa Linkaita priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 0, pret - 91, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Šnore. 32. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. *(Zālē troksnis.)* Līdzīgs 31. priekšlikumam.

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, referenta kungs. Kolēģi, lūdzu uzmanību! Kolēģi, cienām runātāju!

E. Šnore. 32. priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Linda Liepiņa.

L. Liepiņa (LPV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi deputāti! Tas tikai liecina... Ja šādu priekšlikumu var atnest šībrīža satiksmes ministrs Linkaits - iepriekšējo, ko mēs vienbalsīgi neatbalstījām... un es saprotu, ka ar šo būs līdzīgi - ar Eklonu, ar iekšlietu ministru -, tad vienkārši... *okay*, paldies dievam, ka tas Ministru kabinets iet... iekšā, un izsaku cerību, ka jaunie, kas nāks vietā, būs nedaudz gudrāki par šiem priekšlikumu iesniedzējiem.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Kolēģi, atgādinu: ja atskan āmurs, tātad debates ir slēgtas. Lai es būtu godīgs pret jums visiem, tad pēc šī āmura piesitiena debatēs pieteikties nevar. Līdz ar to, Zivtiņa kungs, jums bija pietiekami ilgs laiks, lai to izdarītu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 32. - iekšlietu ministra Eklona kunga iesniegto priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 0, pret - 90, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Šnore. 33. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 34. - deputāta Vilka priekšlikums. Daļēji atbalstīts, iekļauts 35. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputātiem nav iebildumu.

E. Šnore. 35. - veselības ministra Pavļuta priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. 36. - ekonomikas ministres Indriksones priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. 37. - satiksmes ministra Linkaita priekšlikums. Nav atbalstīts. Bet vai tas vispār ir balsojams? Tātad tas nav balsojams, manuprāt.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 38. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputātiem nav iebildumu.

E. Šnore. 39. - iekšlietu ministra Eklona priekšlikums. Daļēji atbalstīts, iekļauts 40. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Šnore. 40. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. 41. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Šnore. Un pēdējais - 42. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, jāņem vērā, ka mēs balsojām par 14. priekšlikumu un tas netika atbalstīts. Tātad būtu jāaicina, ka 42. priekšlikums nav atbalstāms.

Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Jānis Dombrava.

J. Dombrava (NA).

Jā, ja raugāmies tehniski, tad sanāk, ka tas nav balsojams, bet debates ir iespējamas. Un es aicinu pievērst uzmanību, ka termiņš šim priekšlikumam... kad būtu pienākums... ir 2024. gada 1. janvāris, kad mēs gribētu redzēt, ka, piemēram, labs loģistikas speciālists, bēglis, varētu apgūt latviešu valodu un viņam šeit nebūtu jāstrādā par apkopēju (kā dažs varbūt ir ieinteresēts, ka turpina), bet tiešām veiksmīgi sociālekonomiski iekļaujas sabiedrībā.

Mēs gaidīsim no kolēģiem kopdarbu, lai tuvākā mēneša laikā - es gribētu redzēt - mēs nostiprinātu principu, ka personām, kuras Latvijā uzturas ar bēgļa statusu, vai šajā gadījumā tā ir termiņuzturēšanās atļauja, būtu jāapgūst latviešu valoda. Es domāju, tas ir tikai pareizi. Un tie cilvēki, kas ilgtermiņā uzturēsies Latvijā (mēs nevaram zināt... mēs gribam, lai jau rītdien Krievija zaudē karā, bet mēs nevaram zināt, kad viņi zaudēs karā), - lai viņi varētu veiksmīgi sociālekonomiski iekļauties Latvijas sabiedrībā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Es piebildīšu, ka mums tomēr ir jābalso par šo priekšlikumu.

Lūdzu, referentam būtu kas piebilstams?

E. Šnore. Tātad komisijā 42. priekšlikums tika atbalstīts. Es gribu precizēt, ka šis priekšlikums ir par termiņu un tas ir saistīts ar iepriekš neatbalstīto priekšlikumu. Līdz ar to, manuprāt, tas nav balsojams.

Sēdes vadītājs. Tas ir balsojams.

E. Šnore. Tas ir balsojams? Nu tad tas ir jānoraida.

Komisijas vārdā aicinu noraidīt.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 42. - Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 0, pret - 78, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Šnore. Ir izskatīti visi 42 priekšlikumi.

Komisijas vārdā aicinu Saeimu atbalstīt likumprojektu "Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, esam izskatījuši visus 42 priekšlikumus.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem""**.

Juridiskās komisijas vārdā - referents Andrejs Judins.

Atgādinu, ka komisija lūdz atzīt šo likumprojektu par steidzamu.

A. Judins (JV).

Kolēģi, Juridiskā komisija izskatīja likumprojektu pirms pirmā lasījuma.

Likumprojekts "Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem"" paredz iespēju pašvaldībām turpināt darbu ar bērniem, kuri savulaik bija Naukšēnos un ar kuriem bija veikti sociālās korekcijas pasākumi. Vēlāk viņi tika nodoti pašvaldību aprūpē un apropriācijas ceļā bija nodrošināts finansējums, bet ir daži bērni, ar kuriem ir jāstrādā arī 2023. gadā, un, lai palīdzētu pašvaldībām šo funkciju izpildīt, ir paredzēts, ka Valsts probācijas dienests varētu nodrošināt attiecīgo finansējumu. Tātad principā jautājums ir par finansējumu, bet budžetu tas neietekmē.

Uz komisijas sēdēm mēs aicinājām ekspertus un institūciju pārstāvjus, un būtībā bija vienprātība par to, ka tādi grozījumi ir jāveic. Vienlaikus Juridiskais birojs norādīja, ka bija iespēja risināt arī citādāk, bet atspēkojot... mēs saprotam, ka patlaban, kad nav apstiprināts budžets, veikt apropriāciju attiecībā uz 2023. gadu nebūtu iespējams.

Uzklausot ekspertus un deputātus, Juridiskā komisija nolēma aicināt Saeimu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā un izskatīt to steidzamības kārtībā.

Sēdes vadītājs. Tātad vispirms mums jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem"" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu ir atzīts.

A. Judins. Paldies.

Lūdzam iesniegt priekšlikumus līdz 12. ...

Sēdes vadītājs. Judina kungs, mums ir jābalso par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā.

A. Judins. Protams, par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā. Es atvainojos.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem"" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā pieņemts.

Judina kungs, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

A. Judins. Priekšlikumus gaidīsim līdz šā gada 12. decembra pulksten 16.00.

Sēdes vadītājs. Tātad priekšlikumi iesniedzami līdz šī gada 12. decembra pulksten 16.00.

A. Judins. Likumprojekta izskatīšanu galīgajā lasījumā lūdzam noteikt 15. decembrī.

Sēdes vadītājs. Tātad šo likumprojektu otrajā lasījumā Saeimas sēdē mēs izskatām 15. decembrī.

Nākamais darba kārtības jautājums – likumprojekts **"Grozījumi Būvniecības likumā"** pirmajā lasījumā. Komisija ierosina atzīt šo likumprojektu par steidzamu.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - referents Jānis Vitenbergs.

J. Vitenbergs (NA).

Sveiki, kolēģi... Judina kungs kartiņu atstājis. *(Starpsauciens. Pauze.)*

Sveiki vēlreiz, kolēģi! Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija pirmajā lasījumā atbalstīja Ekonomikas ministrijas sagatavoto likumprojektu "Grozījumi Būvniecības likumā".

Likumprojekta būtība ir tāda, ka ar Satversmes tiesas spriedumu Būvniecības likuma pārejas noteikumu 4. punkta pirmais teikums ir atzīts par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un ir noteikts kā spēkā neesošs no 2023. gada 1. janvāra. Grozījumu būtība ir paaugstināt izglītības prasības inženierizpētes pastāvīgās prakses veicējiem. Ņemot vērā minēto, līdz 2023. gada 1. janvārim ir nepieciešams mainīt attiecīgo Būvniecības likuma regulējumu.

Un, kā jau Saeimas priekšsēdētāja kungs teica, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija atbalstīja šo likumprojektu un lūdz tam noteikt steidzamību.

Sēdes vadītājs. Tātad vispirms mums jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Būvniecības likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu ir atzīts.

J. Vitenbergs. Paldies.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Būvniecības likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu un izskatīšanas laiku otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

J. Vitenbergs. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 12. decembris pulksten 12.00, likumprojekta izskatīšana otrajā, galīgajā, lasījumā - šī gada 15. decembrī.

Sēdes vadītājs. Citu priekšlikumu nav. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 12. decembris pulksten 12.00, izskatīšana otrajā lasījumā Saeimas sēdē - 15. decembrī. Paldies, Vitenberga kungs.

Nākamais darbā kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** (Nr. 1/Lp14) pirmajā lasījumā.

Atgādinu, ka komisija ierosinājusi šo likumprojektu atzīt par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referente Aiva Vīksna.

A. Vīksna (AS).

Augsti godātais priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē šī gada 7. decembrī tika izskatīts Ministru kabineta iesniegtais likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"".

Likumprojekts izstrādāts, lai veicinātu nodokļu nomaksu nodokļu maksātājiem, kuri gūst ienākumus, pārdodot preces vai sniedzot noteikta veida pakalpojumus, izmantojot digitālās platformas. Nodokļu nomaksa tiks veicināta, ieviešot starptautisko automātisko informācijas apmaiņu par digitālo platformu rīcībā esošo informāciju. Līdztekus grozījumi kalpos, lai pārņemtu direktīvas 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā prasības.

Likumprojektā detalizētāk atrunāts arī datu aizsardzības regulējums, kas attiecas uz starptautisko automātisko informācijas apmaiņu.

Likuma spēkā stāšanās termiņš noteikts 2023. gada 1. janvāris.

Ministru kabinets ir lūdzis noteikt steidzamību šim likumprojektam, un arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz Saeimu atzīt likumprojektu par steidzamu un atbalstīt to pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, ņemot vērā to, ka komisija lūdz atzīt likumprojektu par steidzamu, mums vispirms jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! *(Starpsaucieni.)* Es atvainojos!

Tātad uzsākam debates.

"Pret" steidzamību pieteikusies runāt deputāte Linda Liepiņa.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi deputāti! Šis ir kārtējais kaut kāds pakaļdzīšanās gadījums Eiropas Savienības direktīvai. Šis jautājums ir nomarinēts līdz pēdējam. Tas nav savlaicīgi skatīts valdībā, un tagad tas tiek dzīts cauri ar steidzamību. Šis viss, kas tur ir

ietverts iekšā, - gan par sodiem, gan par pienākumiem uzņēmējam... un tā tālāk, un tā tālāk - ir ļoti nopietni.

Līdz ar to es aicinu steidzamību neatbalstīt, jo tas, kas tajās likumprojekta normās ir ietverts, ir pārāk nopietni, lai mēs tagad, pirms Ziemassvētkiem, līdz Jaunajam gadam, izdzītu cauri kaut ko tādu, kas stāsies spēkā 2023. gada 1. janvārī un kas būs saistošs ļoti lielai daļai Latvijas uzņēmēju.

Pirms jūs balsojat par steidzamību, lūdzu, padomājiet, ko jūs darāt.

Aicinu neatbalstīt steidzamību.

Sēdes vadītājs. "Par" pieteicies runāt deputāts Ainārs Šlesers, bet es ceru, Šlesera kungs, ka jūs arī balsosiet "par", jo iepriekšējā reizē jūs runājāt "par", bet balsojāt "pret", tādā veidā maldinot. *(Starpsaucieni.)* Šlesera kungs ir atteicies runāt "par".

Tātad balsosim par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret - 9, atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu ir atzīts.

Lūdzu, Vīksnas kundze...

A. Vīksna. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņu...

Sēdes vadītājs. Nē, vispirms mums jānobalso par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā.

A. Vīksna. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz Saeimu atzīt likumprojektu par steidzamu un atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi deputāti! Šis likums šobrīd... nu, Valsts ieņēmumu dienesta kārtējais... nu, kā saka, drauds mazajiem uzņēmējiem.

Es saprotu, ir ļoti apsveicami, ka šādu likuma normu mēs attiecinām uz lielajiem spēlētājiem tirgū, tādiem kā, piemēram, *Facebook*, *Amazon* lielās tirdzniecības ķēdes. Bet atcerieties, ka Latvijā ir vesela virkne mazo *start up*, vesela virkne mazo uzņēmēju, kuri arī darbojas uz šīm digitālajām platformām, uz kurām šis likums tiek attiecināts! Tas būtu viens aspekts. Es domāju, ka, iespējams, vajadzētu kaut kādā veidā klasificēt, uz ko šī likuma norma tiek attiecināta un uz ko netiek attiecināta.

Otrām kārtām... Bišķiņ traucē, ka jūs te priekšā sarunājaties, es atvainojos.

Otrām kārtām. Atkal Valsts ieņēmumu dienests darbojas kā represīvs orgāns. Sods... Paredzēts sods - 14 tūkstoši eiro -, jo platformas tiek pielīdzinātas kaut kādām finanšu... atkal kaut kādam

instrumentam. Es aicinu atkal padomāt par tiem mazajiem. Nu kāpēc atkal ir jāiet šis... sodu ceļš?!

Un trešām kārtām. Kāpēc par pienākumu ir jāuzliek jau automātiski kaut ko ziņot? Ja Valsts ieņēmumu dienestam rodas kaut kādi jautājumi vai kaut kādas neskaidrības, var pajautāt, un saprātīgā termiņā no šīs sistēmas... turētājs saņemtu kādu atbildi. Bet uzlikt to jau kā pienākumu ziņot par šiem sistēmas izmantotājiem - tas atkal ir pilnīgi, absolūti lieks slogs uz uzņēmēju, tā ir pilnīgi lieka birokrātija. Es domāju, ka ir pienācis beidzamais brīdis iet pilnīgi citā virzienā.

Es vēlreiz saku - ir apsveicama ideja par to, ka mēs ar šādu likuma normu vēršamies pret lielajiem pasaules spēlētājiem. Bet kas notiek ar mūsu vietējiem mazajiem uzņēmējiem?

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret - 7, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu, kā arī termiņu likumprojekta izskatīšanai otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

A. Vīksna. Par priekšlikumu iesniegšanas termiņu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz noteikt... par priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam komisija noteikusi 2022. gada 19. decembri.

Sēdes vadītājs. Tātad par priekšlikumu iesniegšanas termiņu noteikts 2022. gada 19. decembris.

Un lūdzu noteikt arī laiku likumprojekta izskatīšanai otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

A. Vīksna. Komisija lūdz likumprojekta izskatīšanu otrajā lasījumā veikt Saeimas 2022. gada 22. decembra sēdē.

Sēdes vadītājs. Tātad otrajā lasījumā mēs izskatīsim Saeimas šī gada 22. decembra sēdē. Paldies.

Kolēģi, es aicinu pievērst uzmanību (jums ir izdalīti arī materiāli): Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz grozīt Saeimas sēdes darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** (Nr. 51/Lp14) un komisijas izstrādāto alternatīvo likumprojektu ar tādu pašu nosaukumu - **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** (Nr. 58/Lp14). Taču pievērsiet, lūdzu, uzmanību: šim likumprojektam ir cits numurs - 58/Lp14. Tātad - vai deputātiem ir iebildumi pret šādiem darba kārtības grozījumiem? Deputātiem iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Turpinām ar sadaļu "Likumprojektu izskatīšana".

Nākamais ir likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""**. Strādājam ar šo likumprojektu pirmajā... Es atvainojos, pārlēcu par vienu...

Strādājam ar likumprojektu "Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā" pirmajā lasījumā. Komisija ierosina atzīt šo likumprojektu par steidzamu.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - referente Inga Bērziņa.

I. Bērziņa (JV).

Augsti godātie Saeimas Prezidija locekļi! Augsti godātā Saeima! Sociālo un darba lietu komisija ir izstrādājusi un atbalstījusi izskatīšanai pirmajā lasījumā likumprojektu "Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā", un aicināšu noteikt tam arī steidzamību.

Ar šo likumprojektu Veselības aprūpes finansēšanas likuma pārejas noteikumos līdz 2024. gada 31. decembrim pagarinām laika posmu, kurā netiek ieviests tā saucamo divu veselības aprūpes pakalpojumu grozu princips. Tātad līdz 2024. gada 31. decembrim ir tiesības saņemt veselības aprūpes pakalpojumus valsts obligātās veselības apdrošināšanas ietvaros neatkarīgi no veiktajām iemaksām.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā aicinu likumprojektam noteikt steidzamību.

Sēdes vadītājs. Tātad, kolēģi, mums vispirms būtu jābalso par šī likumprojekta atzīšanu par steidzamu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likumprojekts ir atzīts par steidzamu.

Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Savā ziņā ir sāpīgi skatīties uz šī likumprojekta izskatīšanu. Ir sāpīgi tādēļ, ka es jau četrus gadus skatos, kā šo jautājumu atliek un atliek.

Ja šodien skatāmies uz Saeimas sastāvu, tad redzam: no labās puses līdz šai līnijai *(Norāda uz konkrētu Sēžu zāles daļu.)*... visi šie politiskie spēki pēc būtības ir tie, kas ir vienreiz jau balsojuši un kas pieņēma šo divu grozu sistēmu. Pēc tam nāca jaunie politiskie spēki, kas to atcēla (atcelt to - tas tiem bija pirmais darbs Saeimā). Atcēla, stāstot: tūlīt ieviesīsim jaunu sistēmu, jo šitā, ko jūs te izstrādājāt, vispār nekam nav derīga.

Sākumā - par gadu, pēc tam - par vēl diviem, pēc tam - vēl par gadu, līdz... solīja to, ka iesniegs 1. oktobrī jaunu likumprojektu.

1. oktobrī tika iesniegts, manuprāt, ļoti vājš likumprojekts, kas absolūti nerisina problēmu pēc būtības. Un tā vietā... ko dara šobrīd jaunā Saeima? Jaunā Saeima piedāvā iet to pašu ceļu - atlikt problēmu uz vēlāku laiku.

Godātie kolēģi, veselības aprūpes budžetā mēs tūlīt... pēc kāda laika varēsim uzsākt debates par finansējumu. Mums ir pirmšķietami aprēķini, kas parāda to, ka veselības aprūpes budžetā trūkst 360 miljoni eiro.

Godātie kolēģi, veselības aprūpes budžetā vairs nav, ko optimizēt. Mēs nevaram cerēt, ka pēkšņi radīsies iespējas optimizēt uz reģionu rēķina; ka pēkšņi radīsies iespējas optimizēt vēl vairāk, likt

savilkt jostas mūsu medicīnas personālam. Reģionos tā problēma ir jau šajā brīdī, un diskusijas par to, ka jāturpina kaut kas optimizēt, es domāju, šeit ir nevietā.

Nosaukšu dažus skaitļus. Igaunijā - 2300 eiro, Lietuvā - 2100 eiro, Latvijā - 1300 eiro. Tas ir tas, cik mēs tērējam uz vienu iedzīvotāju veselības aprūpē. Šī starpība ir gandrīz divas reizes. Un, ja tāda ir šī starpība, tas ir diezgan utopiski - iedomāties, ka šīs problēmas, veselības nozares, veselības jomas problēmas, varam atrisināt vienkārši tāpat vien. Paskatīsimies valsts budžetā, iedosim vairāk naudas... Valsts budžetā veselības joma nav vienīgā joma, kurai būtu jādod nauda. Tā tas galīgi nav, bet ir jārod kaut kāds risinājums. Pretējā gadījumā šobrīd es to saucu par tādu kā populismu.

Mums patīk pieņemt populārus lēmumus, patīk pieņemt lēmumus, kuri cilvēkus iepriecina; mums patīk apstiprināt vienam otru par valdības ministriem. Bet šis gan ir nepopulārs lēmums, un nav viegli tādu lēmumu pieņemt, bet tas ir jāpieņem. Tā pieņemšanu nevar pastāvīgi atlikt.

Šobrīd ieliktais termiņš - divi gadi - ir nesamērīgs. Ko tieši viņi divus gadus darīs?

Lai vai kas būtu jaunais ministrs, problēma un risinājumi jau sen ir izrunāti, variantu nav nemaz tik daudz. Un tas, ka mēs šo piedāvājumu izteikšanu atliksim vēl par diviem gadiem, nozīmēs tikai to, ka mēs badināsim veselības nozari vēl divus gadus.

Es domāju, visiem ir skaidrs, ka veselības nozarei pietrūkst finansējuma.

Ja mēs šo pamata likumu... Kolēģi! Šeit, ārā, pie Saeimas nama, būs mediķi... Šo likumu atliekot par diviem gadiem, mēs šo problēmu saasinām vēl vairāk.

Mēs, Zaļo un Zemnieku savienība, aicināsim noteikt citu termiņu. Ja jūs sakāt, ka vajag kaut ko jaunu un vecais neder, tad šo jauno lietu mēs ceram sagaidīt Saeimā vismaz pusgada laikā. Iedodam termiņu - pusgadu. *Okay*, jauna valdība, 100 dienas jāiestrādājas, bet ne jau divus gadus! Pusgada laikā ir jānāk ar jaunu finansējuma modeli. Jo, es domāju, šajā zālē nav neviena, kas varētu pateikt to, ka esošais finansējuma modelis ir tāds, kas spēj finansēt visas veselības jomas problēmas. Nu nav šeit neviena tāda! Bet mēs arī nevaram aizvērt acis ciet un izlikties, ka problēma nepastāv; mēs nedrīkstam to darīt.

Diemžēl man šodien no opozīcijas... Protams, no opozīcijas puses viegli būtu teikt: atliekam kaut vēl par četriem gadiem, un budžetā lieciet naudu iekšā! Bet ir jau jārisina tās problēmas.

Mēs redzam to, ka, ja saglabāsies tā, kā ir līdz šim brīdim, tad slimnīcu līmeņošana turpināsies, arvien mazāk un mazāk pakalpojumu būs pieejami reģionos un cilvēkiem būs jāstāv arvien lielākās rindās, un šeit, pie Saeimas, stāvēs mediķi, prasot lielākas algas. Pirmie signāli jau ir saņemti.

Es domāju, ne viens vien to jau dzirdējis no mediķu organizācijām, vienalga, no kurām, - finansējuma nozarei ir par maz. Un es gribu redzēt to jauno budžetu, kurš... šeit atnāks un pateiks visiem to... spēs atbildēt uz veselības jomas problēmām. Es stipri šaubos, ka jaunajā budžetā būs piedāvāts tāds risinājums. Tāpēc arī Saeimai būtu jāiedod risinājums...

Tas, kas bija iepriekšējā Saeimā pašās beigās... Tas, ka Latvijā visas šīs veselības problēmas, kas ir mērāmas simtu miljonu apmērā, atrisinās ārzemēs dzīvojošie latvieši... Kolēģi, tā ir utopija. Tas bija acu aizmālēšanas mēģinājums no politiskās partijas, kuras šeit, Saeimā, vairs nav. Bet visi šeit sēdošie, viss šis korpuss *(Vēlreiz norāda uz Sēžu zāles daļu.)* reiz balsoja par to, ko šobrīd piedāvā atlikt.

Es saku: ja mēs kaut ko atliekam, tad piedāvājam ātrāku risinājumu! Mēs nedrīkstam izlikties, ka šīs problēmas nav, un likumā šobrīd ielikt divu gadu pārejas periodu.

Es aicinu, kolēģi, noteikt to ātrāk.

Kopumā, protams, likumprojektu, ja reiz neesam gatavi iet uz to, ko vienreiz jau nobalsojām, atliekam, bet ne jau uz diviem gadiem, kolēģi. Problēmas pašas no sevis nepazudīs. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debatēs vārds deputātei Andai Čakšai.

A. Čakša (JV).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Veselības aprūpes finansēšanas likums diemžēl nemainīs neko no tā, ko runāja Valaiņa kungs, jo tas nav vairs stāsts par to, ka vairāk finansējuma būs tāpēc, ka mēs atstāsim šo divu grozu sistēmu.

Būtībā, es domāju, mēs... iespējams, ļoti daudzu gadu garumā... tagad esam skaidri sapratuši, ka papildu finansējums no tā, ka paši iedzīvotāji veiks iemaksas vai ka sadalīsim šo pakalpojumu divās, trijās vai četrās daļās... tas jau nemainīs to, ko mēs visi gribam. Tas, ko mēs gribam, - lai tanī brīdī, kad ir nepieciešams veselības pakalpojums, tas ir pieejams. Sākot ar bērniem. Katram, kurš ir slims.

Un būtībā notiek darbs ar profilaksi, primārās aprūpes līmenī... Ir kvalitatīvi ģimenes ārsti. Cilvēks saprot, kurp viņš dodas un kādi pakalpojumi viņam pienākas; kur un kādā paredzamā laikā tos var saņemt. Tas ir tas, ko mēs ceram sagaidīt no veselības aprūpes sistēmas.

Jā, šobrīd mēs turpinām debatēt par patiesībā novecojušu sistēmu, jo gan Pasaules Veselības organizācija, gan... Nu, Eiropā jūs īsti vairs neatradīsiet valsti, kur kāds debatē par to, ka ir sadalīts vairākās daļās...

Ir ļoti grūti pieņemt, ka mums būtu skaidri jāpasaka: šis veselības aprūpes pakalpojums ir pieejams visiem tiem, kas kaut kādā veidā Latvijā ir saistīti ar... ir Latvijas rezidenti, ir atbraukuši te strādāt vai dzīvot un kaut kādā laika posmā tātad iekļaujas te un saņem pilnu veselības aprūpes pakalpojumu.

Un tie, kas ir aizbraukuši projām, maksā nodokļus citā valstī vai ir ar valsti citās finanšu attiecībās un saņem tur šo valsts apdrošināto veselības aprūpes pakalpojumu...

Arī mums jau šobrīd ir... valsts apdrošinājusi mūs katru. Tikai diemžēl sistēmas neefektivitātes dēļ mēs nesaņemam šos pakalpojumus.

Un te es ļoti skaidri nodalu tās lietas. Tas nav stāsts par ārsta efektivitāti - ārsta kā ģimenes ārsta vai speciālista efektivitāti, kad viņš sēž un sarunājas ar pacientu. Es tiešām runāju par sistēmas neefektivitāti, kad pacients skraida no viena speciālista pie otra; kad nav vienotas sistēmas, kur uzskaita izmeklējumus, laboratorijas datus; kad netiek vērtēta kvalitāte; kad mērījums netiek veikts, balstoties uz sasniedzamo rezultātu, kādu mēs sagaidām konkrētajam pacientam; ka safragmentēta ir veselība un sociālais pakalpojums, un rehabilitācija; ka bērniem netiek savlaicīgi sniegts agrīnās intervences pakalpojums tad, kad viņiem ir kaut kādas grūtības attīstībā.

Ir ļoti daudz vēl citu lietu, ar ko mēs katrs - mēs katrs! - esam sastapušies. Tajā pašā onkoloģijā... Šobrīd ļoti skaļi tas izskan, bet, ja pacients atbrauc no reģiona un netiek pie pakalpojuma, jo tur ir

kaut kas saplīsis, un viņš netiek novirzīts pāri tiltam uz otru slimnīcu, tad - vai sistēma ir kārtībā? Nē, šī divu grozu sistēma to neatrisinās.

Tas ir skaidri jāpasaka, ka arī veselībai... Ir vajadzīgas izmaiņas domāšanā attiecībā uz profilaksi, uz primāro veselības aprūpi un veselības pratību jeb veselības... skaidru mācību, sākot jau no skolas laika. Un tālāk, protams, atbilstošs finansējums.

Ļoti daudz ir investēts šobrīd veselības aprūpē, bet nav izdarītas tās izmaiņas, lai pacienti strukturāli būtu droši par to, ko, kad un kādā veidā saņems.

Aicinu atbalstīt šo un noteikti strādāt tālāk pie tā, lai sistēmu sakārtotu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Bērziņas kundze, es vēlos jums piedāvāt izvēles iespēju. Mums ir atlikušas aptuveni sešas minūtes līdz pārtraukumam, bet jums tiesības runāt 15. Pietiks?

Tātad, Bērziņas kundze, lūdzu, jums vārds.

I. Bērziņa (JV).

Augsti godājamie Prezidija locekļi! Augsti godātā Saeima! Vēlos vērst uzmanību, ka likumprojekts "Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā" tiks skatīts vairākās Saeimas sēdēs. Šodien mēs runājam tikai par vienu punktu, kas tiešām ir steidzams. Tas ir par divu grozu ieviešanu.

Ir pilnīgi skaidrs - un atbalstīja pilnīgi visi Sociālo un darbu lietu komisijas locekļi -, ka šis punkts ir jāgroza un to nevar atstāt spēkā, jo to nav iespējams ieviest no 2023. gada 1. janvāra.

Tāpēc man atkārtoti ir aicinājums šo grozījumu atbalstīt, pamatojoties arī uz vienbalsīgu komisijas lēmumu.

Kopumā par grozījumu Veselības aprūpes finansēšanas likumā komisija vienbalsīgi lēma, ka Veselības ministrijai ir jānāk ar priekšlikumiem, taču ne pusgada laikā, kā piedāvāja Viktors Valainis, bet līdz 2023. gada 20. janvārim. Un šāds priekšlikums arī tiks skatīts turpmākajās Saeimas sēdēs.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Bērziņa kungs, man ir identisks piedāvājums jums, līdzīgi kā Bērziņas kundzei. Vai jūs izmantosiet šobrīd četras minūtes? *(Starpsaucieni.)* Tātad man būs vēlreiz iespēja izteikt šo priekšlikumu.

Lūdzu, debatēs vārds deputātam Andrim Bērziņam.

A. Bērziņš (ZZS).

Nē, nu... Pirmām kārtām es atbalstu tāpēc, ka es nevaru atbalstīt to, ko Bērziņas kundze teica.

Čakšas kundze, liels paldies par lekciju, bija ļoti jauki. Un tagad es esmu izgājis cauri atkal, vēl vienu reizi atgriezies... kur man jāiet, kur man jāpierakstās... Un naudas medicīnai ir šitik daudz...

Nu nav! Čakšas kundze, jūs taču zināt, ka nav tās naudas. Nu, teiksim, jūs pati... Nu nav, nu nav tās naudiņas.

Mēs esam vismazāk... Protams, vairāk, nekā bija *(Dep. A. Čakšas starpsauciens.)*, bet neaizmirsīsim, ka... Jūs piekrītat, ka medicīna mums ir otrā...

Sēdes vadītājs. Bērziņa kungs, Čakšas kundzei ir tiesības veikt izsaucienus no zāles, bet jums diemžēl nav tiesību sarunāties ar zāli.

A. Bērziņš. Ļoti atvainojos! Čakšas kundze, ļoti atvainojos, no tribīnes es vairāk nesarunāšos ar jums.

Es gribētu pateikt to, ka medicīna ir tikpat svarīga kā militārā joma. Militārā joma un medicīna - tās ir divas savienojamas lietas. Ir.

Es piekrītu, ka katrs no mums grib... Katrs, kas kandidēja, teica, ka medicīnā mēs liksim iekšā - mums būs tiešām jāliek iekšā, gribam vai negribam! - finansējumu. Un tā summa, ko nosauca, ir 360 miljoni.

Nu, es piekrītu tam, ko jūs teicāt, Čakšas kundze, - ka pieejamība ir ļoti svarīga... lai es saņemtu... Bet, lai es to saņemtu un ārsti varētu saņemt normālu atalgojumu, tur arī ir vajadzīgs finansējums. Visu finansējumu no budžeta...

Mums būs jādomā. Ne jau šodien mana uzstāšanās būs tā, kas pateiks, kurā vietā... Bet mums būs jāmeklē iespēja, kādā veidā šo naudu atrast.

Drīz šinī zālē atgriezīsies apdrošināšanas autore Circenes kundze... Mums būs pilns ar bijušajiem ministriem...

Es ļoti ceru, ka to visu atrisināsim. Veiksmi!

Bet es atbalstu šo. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Šlesera kungs, man jums jāizsaka tas pats piedāvājums, kas Bērziņa kungam, bet - vai jums pietiks ar pusotru minūti? *(Starpsauciens.)* Nepietiks. Jūs izmantosiet jūsu tiesības runāt 15 minūtes.

Tātad, kolēģi, ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Kamēr tiek gatavoti reģistrācijas rezultāti, es atgādinu - kāds ir atstājis pultī savu apliecību - balsošanas karti.

Paziņojumi.

Vārds Jānim Vucānam - paziņojumam.

J. Vucāns (ZZS).

Labdien, kolēģi! Šajā pārtraukumā šeit notiks vairāku Saeimas sadarbības grupu dibināšana. Viena no tām ir deputātu grupa sadarbībai ar Igauniju. Īpaši aicinu uz šo grupu tos deputātus, kuri savās runās mīl atsaukties uz Igaunijas piemēriem. Pulksten 12.35!

Sēdes vadītājs. Ļoti labs priekšlikums.

Vārds Zandai Kalniņai-Lukaševicai - paziņojumam.

Z. Kalniņa-Lukaševica (JV).

Godātie deputāti! Arī deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar Vācijas parlamentu dibināšanas sanāksme notiks tagad, uzreiz. Tepat - Dzeltenajā zālē. Visi laipni aicināti.

Sēdes vadītājs. Vai kādam ir vēl kāds paziņojums? Citu paziņojumu nav.

Lūdzu, vārds Antoņinai Ņenaševai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

Kolēģi, lūdzu, uzgaidām! Jūs taču saprotat: ja Antoņina nosauc jūsu uzvārdu un jūs neatsaucaties, tad tam ir arī sekas. Lūdzu, uzklausiet Antoņinu Ņenaševu!

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Paldies, priekšsēdētāja kungs.

Reģistrējušies šoreiz 92 deputāti. Un joprojām nav reģistrējušies: Mārtiņš Daģis, Gundars Daudze, Igors Judins, Armands Krauze, Kaspars Melnis, Leila Rasima, Juris Viļums un Inga Bērziņa, bet viņa ir.

Viss. Paldies.

Sēdes vadītājs. Atsākam darbu pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu jūs ieņemt vietas Saeimas Sēžu zālē. Atsāksim Saeimas sēdi pēc garā pārtraukuma.

Kolēģi, atgādinu, ka strādājam ar likumprojektu "Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā" pirmajā lasījumā. Esam atzinuši šo likumprojektu par steidzamu, šobrīd norit debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Ainārs Šlesers.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamie deputāti! Tad, kad tiek skatīts jautājums par Dziesmu un deju svētkiem, visi deputāti steidz komentēt; vieni - "par", otri - "pret". Kā tad mēs tās biļetes pirksim? Vai mums tās dos par velti? Vai mēs varēsim samaksāt, bet tāpat bez rindas nopirkt? Tad nu viss tiek apspriests.

Tad, kad mēs runājam par svarīgiem jautājumiem, mēs tos tā ātri stumjam cauri bez debatēm.

Šodien dienaskārtībā parādījās jautājums, par kuru mēs arī balsosim un par kuru mēs arī varēsim runāt, - tie ir likuma grozījumi energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazināšanai. Saistībā ar to, kā mēs to risināsim... Bet konkrēto papīru mēs ieraudzījām šodien.

Tagad mēs steidzamības kārtā atkal virzām jautājumu par veselības nozares finansēšanu. Šodien no rīta, pulksten 8.00, frakciju pārstāvji tika aicināti uz tikšanos ar cilvēkiem, kuriem ir problēmas saistībā ar onkoloģiju, tātad - ar vēža slimniekiem. Šie pacienti prezentēja savas problēmas un teica: "Mēs ceram, ka jūs mūs sadzirdēsiet."

Redziet, ir tādas lietas, kuras mēs varam atlikt par gadu, diviem, trijiem gadiem, bet ir lietas, kuras nevar atlikt, jo cilvēki vienkārši neizdzīvos tik ilgi, ja viņiem nebūs nekāds atbalsts sniegts pietiekošā formā.

Vakar LTV pārraidē "Panorāma" bija sižets tieši par šo problēmu; tur vairāki ārsti paziņoja, ka viņi iet projām no valsts slimnīcām, jo atalgojums nav pietiekošs. Un tad izskanēja tā viņu vēlme - cik tad viņi gribētu saņemt. Un runa bija par pieciem tūkstošiem eiro. Protams, pensionāram šķitīs, ka tā ir ļoti augsta maksa un ka viņi, šie ārsti, nav patrioti, jo viņi grib iet projām. Bet arī viņiem ir ģimenes! Un viņi zina to, ka viņi šādu naudu var nopelnīt privātajā sektorā; ka viņi nebūs bezdarbnieki. Proti, runa bija par trim cilvēkiem - par trim ārstiem, no kuriem viens it kā piekrita palikt, bet divi iešot projām.

Tātad, ja mēs tos piecus tūkstošus... Nu labi, es nerēķināšu šeit visu to nodokļu aspektu... Bet, ja mēs tos piecus tūkstošus sareizinām ar 12, pieliekam tur to nodokļu sadaļu... Viens kvalificēts ārsts, kas var ārstēt ar vēzi slimos cilvēkus, maksātu 100 tūkstošus gadā, tātad divi ārsti - 200 tūkstošus. Un viņi iet projām, un tur sākusies panika, ka divi kvalificēti ārsti aizies prom un viņu tur vairs nebūs. Tā ir realitāte.

Šodien visiem tiem (arī man), kuri atnāca pulksten astoņos no rīta, lai satiktos ar šiem cilvēkiem, kuriem ir tieši onkoloģiskas problēmas, tika iedota informācija, un te ir rakstīts, uz kādām problēmām vēža ārstēšanā norāda Latvijas iedzīvotāji: 63 procenti saka - efektīvu zāļu trūkums, tātad nav zāļu; 58 procenti saka - rindas uz izmeklējumiem, speciālistu konsultācijām. Uzsveru - 58 procenti saka, ka tā ir problēma! Vēl 58 procenti saka - informācijas trūkums par slimību un ārstēšanas norisi kopumā. Uzsveru - 58 procenti! Un 53 procenti saka - vāja komunikācija ar ārstiem. Un vēl 53 procenti saka - nepilnvērtīga komunikācija ar ārstniecības iestādēm.

Tātad vairāk nekā puse saka, ka tur ir problēmas. Un tas, ko viņi arī šeit skaidri pasaka: jā, tur pietrūkst kādu 99 miljonu. Nu izklausās - liela nauda. Kur tad mēs ņemsim? Karš Ukrainā, kovids un tā tālāk.

Bet, no otras puses, šodien, pēc kāda brīža, mēs izskatīsim jautājumu, kas skar elektrības tarifus... Lai mēs tos samazinātu, tagad steidzamības kārtā, ātri, tiks izdzīts cauri lēmums par 24 miljoniem eiro - vismaz 24 miljoniem eiro! -, kurus mēs maksāsim - kam? (Es nedrīkstu runāt ar zāli.) Kam mēs maksāsim, Bērziņa kungs? Mēs maksāsim "Latvijas Gāzei". Kas ir "Latvijas Gāze"? Tas ir bankrotējošs uzņēmums, kuram ir lielas problēmas.

Gribu jūs informēt. Tiem, kas to nav pamanījuši: pirms kāda laika, pirms kādas nedēļas, soctīklos bija parādījusies informācija, ka "Latvijas Gāze" deviņos mēnešos šogad ir sasniegusi rekordu - apgrozījumu, kas ir vairāk nekā pusmiljards eiro. Un peļņa ir apmēram 104 vai 105 miljoni eiro. Šāda peļņa deviņos mēnešos!

Tātad mēs vēl 24 miljonus uzdāvināsim "Latvijas Gāzei", lai peļņa būtu vēl lielāka. Lai tas rekords būtu lielāks, nu būs 130 miljoni. *(Starpsauciens.)* A šeit ar vēzi slimie cilvēki saka: mums vajag 99 miljonus.

Tātad it kā kaut kāda nauda ir. Protams, nevajag likt visu vienā maisā, tās ir it kā atsevišķas lietas.

Mums ir arī jāpalīdz cilvēkiem - jāsamazina tarifi, tikai jautājums: kāpēc tas tā ir, ka tagad vienā sēdē 24 miljonus mēs piešķirsim "Latvijas Gāzei", lai palielinātu tās peļņu?

Komisija nobalsoja "par", bet, ja es būtu tajā komisijā piedalījies un būtu uzstājies ar savu uzrunu, tad, iespējams, komisija nebalsotu "par", vismaz uzdotu jautājumu, vai viss tiešām ir pareizi aprēķināts.

Bet kāpēc es par to tagad runāju? Runa ir par naudu - par to, vai valstij ir nauda un kur mēs to naudu ņemsim, no kuriem avotiem. Un tagad mēs redzam, ka "Latvijas Gāzei" būs peļņa - 130 miljoni. Taču ir arī citi uzņēmumi, kuri strādā ar fantastisku peļņu, pat vēl lielāku.

"Latvenergo"... Kā mēs zinām, OIK patiesībā nav likvidēta, tā vienkārši ir iekļauta tagad tarifā; nosaukums ir izņemts no rēķina, ko cilvēks saņem, bet OIK turpina maksāt. Tagad sanāk tā, ka "Latvenergo" arī saņem rekordlielu peļņu laikā, kad cilvēki nevar samaksāt savus rēķinus.

Kāpēc es sāku runāt par šīm lietām? Runa ir par to, kur ņemt naudu un vai mēs varam šo naudu novirzīt veselības aprūpei vai kādām citām lietām. Bet, izrādās, jau vairākas nedēļas ir pieejama informācija (vairākos portālos), ka "Latvenergo" plāno šo peļņu nevis novirzīt, lai palīdzētu cilvēkiem, kuri slimo ar vēzi, cilvēkiem, kuriem vajadzīga citu veidu problēmu risināšana, bet ka viņi pirkšot purvu. Es lūdzu jūsu uzmanību - cik maksā purvi Latvijā? 100 miljonu? Vai ir bijuši konkursi attiecībā uz to, kuru purvu vajag pārdot "Latvenergo"? Tādi konkursi nav bijuši. Iepirkumu procedūras nav bijušas, bet Kaigu purva projektu, vēja parka projektu, kurš būs purvā, "Latvenergo" plāno nopirkt par 100 miljoniem.

Kad uzdod jautājumu, kurš pieņēma šādu lēmumu, tad atbildīgās amatpersonas saka: mēs - nē. Ekonomikas ministrija saka, ka viņi tādu lēmumu nav pieņēmuši. Premjerministrs Kariņš arī klusē. Arī finanšu ministrs klusē. Bet darījums par Kaigu purva pirkšanu tiek virzīts uz priekšu - par 100 miljoniem!

Ja šī informācija ir nepatiesa, tad, es uzskatu, vai nu premjeram, vai ekonomikas ministram, vai jebkuram citam valdības pārstāvim būtu sabiedrībai jāpasaka, ka tie ir meli, ka tas tā nav. Taču no komunikācijas, kura notiek ar Ekonomikas ministriju, es saprotu... Viņi saka: "Ziniet, mums nav jālemj par šo darījumu, jo tā ir "Latvenergo" operatīvā darbība, par kuru atbildīga ir valde."

Šeit, zālē, ir atsevišķi cilvēki, kuri ir bijuši saistīti ar uzņēmējdarbību, it sevišķi APVIENOTAJĀ SARAKSTĀ... Jūs neesat bijuši iepriekšējā Saeimā.

Man rodas jautājums: vai uzņēmuma menedžments var... privātā uzņēmumā... pieņemt lēmumu par purva nopirkšanu par 100 miljoniem, neprasot akcionāru viedokli un akcionāriem par to nezinot? Es domāju, ka nevar. Bet mūsu valstī var nopirkt purvu par 100 miljoniem! Bet varbūt šo naudu mēs varam izmantot kaut kur citur.

Es teikšu to, ka vakar es arī esmu izplatījis informāciju no savas puses. Un pateicu: ja premjerministrs Kariņš vai atbildīgie Ekonomikas ministrijas pārstāvji neapstādinās šo darījumu, tad mēs vērsīsimies gan prokuratūrā, gan Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā, jo darījums vēl nav noticis.

Es ceru, ka deputāti, kuri ir ievēlēti no APVIENOTĀ SARAKSTA, iepazīsies ar šo lietu. Lai nebūtu tā, ka teiktu: "Mēs par to neko nezinām, jo mēs atbildēsim par kaut ko citu jaunajā valdībā." Un tad izdomājiet, kur novirzīt šos "liekos" 100 miljonus, kurus "Latvenergo" grib iztērēt purva pirkšanai!

Un tagad atgriežamies pie tā veselības jautājuma. Godājamie kolēģi, skaidrs, ka ir nepieciešama ilgtermiņa programma, kā finansēt veselību. Kāpēc joprojām veselības aprūpes sistēmā nav ieviesta obligātā apdrošināšana?

Ar automašīnu neviens nevar braukt, ja automašīna nav apdrošināta; tur būs uzreiz sods. A kāpēc nav ieviesta obligātā veselības apdrošināšana visiem cilvēkiem? Caur to mēs varētu sakārtot... izveidot normālu ilgtermiņa finansēšanas modeli.

Es ceru, ka jaunā ministre, kas ir deleģēta uz veselības nozari, - Meņģelsones kundze - tiešām spēs iedziļināties ar darba devēju pārstāvju atbalstu šajā nozarē un nāks ar racionāliem priekšlikumiem, lai būtu ilgtermiņa finansējums. Jo skaidrs ir tas, ka paņemt naudu vienreizējai programmai un nofinansēt vienu reizi - tas neatrisinās visas veselības sistēmas problēmas; mums ir nepieciešama ilgtermiņa stratēģija.

Es ceru, ka valdība pēc iespējas ātrāk tiks apstiprināta un ka jaunā ministre varēs no šīs tribīnes informēt par šīm lietām. Taču vienlaikus es gribētu aicināt jauno koalīciju (nākamnedēļ tā varētu tikt apstiprināta): vajadzētu tomēr par darījumiem, kuros tiek pirkti purvi... Ja tiešām tie maksā 100 miljonus, atbildīgajam ministram vajadzētu nākt un ziņot no šīs tribīnes, un informēt parlamentu, nevis mēģināt... tā, lai tā informācija... mēs kaut kur soctīklos mēģinām to sagrābstīt.

Es uzskatu: tad, kad no valstij piederošām kapitālsabiedrībām tiek tērēti milzīgi līdzekļi, - tad jānāk un jāstāsta. Es ceru, ka jaunais satiksmes ministrs nāks un stāstīs par to, kādā veidā tiks finansēta aviokompānija *airBaltic*, cik naudas būs vēl tur jāiegrūž; kādā veidā tiks finansētas citas prioritātes. Jo skaidrs ir viens: ja mēs nepadarīsim šo sistēmu caurskatāmu un saprotamu, nekas šajā valstī nemainīsies.

Es varu šodien apsolīt, ka mēs, opozīcijas pārstāvji, esam gatavi būt konstruktīvi; mēs atbalstīsim arī nepopulārus lēmumus, ja mūsu balsīm būs nozīme, bet nežēlīgi vērsīsimies pret visu to, kur mēs jutīsim, ka notiek valsts līdzekļu izšķērdēšana... un visādu purvu iegāde.

Tā ka, godājamie deputāti, šodien mēs virzīsimies uz priekšu - cerībā, ka jaunie ministri nāks un no šīs tribīnes atbildēs uz daudziem šodien izskanējušiem jautājumiem.

Vienlaikus es gribētu teikt, ka negribētos, lai katrā jautājumā būtu jāstrādā KNAB un prokuratūrai.

Tā ka - paldies par uzmanību. Un es ceru, ka, pirms tiek pieņemts lēmums par purva pirkšanu, varbūt tomēr vismaz pusi no šīs naudas mēs varētu novirzīt ar vēzi slimajiem cilvēkiem - tiem, kuri šodien izmisumā stāvēja pie Saeimas nama un satika tikai dažus deputātus.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debatēs vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Cienījamie kolēģi! Frakcija PROGRESĪVIE atbalstīs piedāvājumu atteikties no divu grozu veselības aprūpes sistēmas, jo tā vēl pasliktinātu sabiedrības veselības rādītājus, kuri jau šobrīd ir traģiski.

Acīmredzot šie grozījumi ir saistīti ar veselības aprūpes finansējuma nodrošināšanu kopumā, tāpēc es gribētu pievērst uzmanību kontekstam par finansējuma apjomu un sniegt manu pamatojumu šim balsojumam.

Pirmām kārtām - finansējums veselības aprūpei ir jāpalielina. (Ir progresīvi veidi, kā to darīt. Ir konservatīvi, ir moderni veidi, kā to darīt.) Tas šim Saeimas sasaukumam ir jāsasniedz, ja mums rūp Latvijas nākotne.

Lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu un zāļu pieejamību iedzīvotājiem, nepieciešama valsts budžeta finansējuma palielināšana - gan veselības aprūpes pakalpojumu, gan zāļu labākai pieejamībai, gan darba samaksas paaugstināšanai ārstniecības personām. Pretējā gadījumā veselības aprūpes pieejamība un kvalitāte pasliktināsies, jo īpaši personām, kuras var rēķināties tikai ar valsts apmaksāto veselības aprūpes sistēmu.

Šis nebija mans viedoklis. Šis patiesībā bija citāts no jau pieņemtajām Sabiedrības veselības pamatnostādnēm 2021.-2027. gadam.

Ir ļoti skaidrs, ka mēs jau dažādos formātos esam apstiprinājuši nepieciešamību palielināt finansējumu. Un konkrēti arī Sabiedrības veselības pamatnostādnēs 2021.-2027. gadam ir ierakstīts mērķis - sasniegt sešus procentus no IKP.

Ja paskatāmies uz skaitļiem, tad redzam: veselīgā mūža ilgums, ko Latvijas iedzīvotāji var izbaudīt, ir 53 gadi. Vidēji tas ir šāds: 10 gadi - zem Eiropas Savienības vidējā līmeņa, un 20 gadi - zem tā veselīgā mūža ilguma, ko izbauda cilvēki Zviedrijā.

Turklāt mūsu valsts ir viena no tām, kurās nevienlīdzība starp dažādām ienākumu grupām... veselības stāvoklī... palielinās un ir palielinājusies pēdējos 10 gadus jau... no slikta stāvokļa... Šobrīd mēs redzam, ka plaisa tikai pieaug.

Es domāju, ka veselības aprūpei pietrūkst gan finansējuma, gan labākas pārvaldības, bet mēs nevarēsim uzlabot šos rādītājus, neuzlabojot finansējuma aspektu. Ja topošajai pozīcijai nebūs šāda plāna, tad, es domāju, nebūs nedz ekonomikas izrāviena, nedz sabiedrības uzticības.

Es domāju, ka šā grozījuma atbalstīšana, kā jau minēju sākumā, nav pretrunā ar finansējuma palielināšanu. Taču, kā jau komisijas vadītāja minēja, tas - atbilstoši komisijā vienbalsīgi nolemtajam - ir viens steidzamākais solis.

Tāpēc aicinu atbalstīt šo grozījumu - kā vienu soli, lai uzlabotu sabiedrības veselību Latvijā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Es atbildēšu Čakšas kundzei. Mani savā ziņā pārsteidz jūsu šodien paustais un pilnīgi izmainītā retorika, kāda jums bija tajā laikā, kad jūs virzījāt šo reformu, virzījāt šo likumu un bijāt galvenā atbildīgā persona par šo likumu. Tajā laikā jūs teicāt, ka bez papildu finansējuma

nekādas reformas un nekādi uzlabojumi veselības jomā nav iespējami. Es tajā laikā balsoju, ieklausoties tieši jūsos. Balsoju un atbalstīju šādu pieeju, un tas, ka jūs šodien sakāt, ka tam nav nekādas finansiālas ietekmes un mēs problēmas nerisināsim... es atgādināšu, godātie kolēģi, pašas Andas Čakšas veiktos aprēķinus par šī likumprojekta ietekmi uz budžetu.

Anda Čakša 2017. gadā, būdama veselības ministre, Saeimu iepazīstināja ar aprēķiniem. Pirmajā gadā - 2018. gadā - 50 miljoni, 2019. gadā - 154 miljoni, 2020. gadā - 258 miljoni bija paredzēti kā papildu finansējums veselības budžetā. Protams, varam iet alternatīvo virzienu - atcelt šo likumu, turpināt aizņemties arvien vairāk un vairāk, bet tā dēļ, ka mēs esam atcēluši šo likumu, it kā nepopulāru lietu, veselības budžets (un es nekļūdīšos, saucot šo skaitli) ir zaudējis vairāk nekā vienu miljardu eiro. Mēs to esam aizstājuši, aizņemoties šo naudu, to ir darījusi Kariņa valdība. Jautājums: vai mēs saprotam to, ka, šādi atliekot problēmas (mēs tās atliekam, alternatīvā izvēloties aizņemšanos), mēs tās atliekam nākamajām paaudzēm?

Tas ir jāsaprot. Un tas ir tas, kāpēc es nesaprotu, kāpēc mēs šo jautājumu šajā brīdī piedāvājam uz diviem gadiem atlikt. Tas ir ceturtdaļmiljards, vairāk nekā 250 miljoni - vismaz - gadā, kas varētu nākt papildus šajā nozarē. Es jau minēju, ka 360 miljonu trūkst nākamajā gadā. Es esmu pārliecināts, ka jums nav priekšlikumu, kur atrast šīs kabatas, kur to radīt. Būs jārada jauna nauda, vai nu mēs to aizņemamies, vai veicam pēc būtības reformas.

Jaunā VIENOTĪBA virza Andu Čakšu valdībā, jo viņai ir pieredze reformās. Šī ir vienīgā reforma, ko Anda Čakša ir veikusi, tātad pēc būtības - lielā, kura tā arī nemaz nav stājusies spēkā... nu nav stājusies spēkā. No 2017. gada tā visu laiku tiek atlikta. Un arī tagad mēs lielā vienprātībā balsosim par to, lai to atliktu. Es vēlreiz aicinu - neatliekam divus gadus, samazinām šos termiņus - un aicinu valdību tiešām nākt ar risinājumu! Nav daudz variantu, ko te vispār varētu darīt.

No 2010. gada Saeima dažādos sastāvos pie dažādiem ministriem ir lēmusi par šo jautājumu - būs tāda reforma... jau ievieš, jau ir ieviesta, un tad atkal atceļ un atceļ, un tūlīt būs jauna. Visu laiku ir šie solījumi. Rezultātā pacienti, cilvēki, kuriem nepieciešami veselības pakalpojumi, ir tie, kas cieš. Jau pēc ieviestā... jautājuma līdz šodienai, ja mēs skatāmies, ir vesels miljards, kas nav ienācis veselības jomā. Stāsti par to, kā tā nauda tiek tērēta, - es aicinu ar to nenodarboties no šīs tribīnes, atradīsim citas formas un vietas, kur to darīt. Tas nerisina problēmu, problēma risināsies tikai tad, ja mēs atradīsim jaunus naudas avotus.

Es aicinu valdību būt drosmīgai - būt drosmīgai, nākt un piedāvāt šos jaunos avotus, pretējā gadījumā šie jaunie avoti būs aizņemšanās. Es nedomāju, ka mēs varam atļauties ilgtermiņā veidot budžetu uz aizņemšanās pamata, mums pietiks citu lietu, kurām būs jāaizņemas nauda, - energokrīzes ietekmes risināšanai un citiem jautājumiem. Jūs paši to labi zināt. Veselības jomā ir jāatrod šī jaunā nauda. Šis likumprojekts, kas šobrīd tiek piedāvāts, nav adekvāts esošajai situācijai.

Ja mēs starp Baltijas valstīm būtu ar atrāvienu no mūsu kolēģiem, bet mēs neesam, mēs esam kārtu zemākā finansējuma līmenī. Divas reizes, kolēģi, - divas reizes uz vienu iedzīvotāju! Pēdējie dati: Igaunijā - 2300 eiro, Lietuvā - 2100 eiro, Latvijā - 1300 eiro. Par ko mēs runājam? Saglabāsim šādu situāciju vēl d ivus gadus? Es tādai pieejai nevaru piekrist. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Česlavam Batņam.

Č. Batņa (AS).

Labdien, kolēģi! Saeimas Prezidij! Pirms mēs balsojam par šo likumprojektu, es gribu visiem uzdot vienu jautājumu: vai jūs esat gatavi atstāt aptuveni 460 tūkstošus Latvijas iedzīvotāju bez minimālās veselības aprūpes? Ja esat gatavi, balsojiet... nav problēmu. Tad ar 1. janvāri daļai iedzīvotāju, lielai daļai, gandrīz ceturtajai daļai, veselības aprūpes pakalpojumi nebūs pieejami.

APVIENOTAIS SARAKSTS ir nācis valdībā un ir definējis savus uzdevumus - labot iepriekšējās valdības kļūdas, un šī diemžēl ir iepriekšējās valdības kļūda. Termiņš bija līdz 1. oktobrim izstrādāt un apstiprināt. Tas nav izdarīts, un es esmu simtprocentīgi pārliecināts, ka tie nebūs divi gadi, kad apvienotā saraksta piedāvātā veselības ministre Līga Meņģelsone izpētīs situāciju un nāks ar piedāvājumu, - droši vien pēc pusgada nāks ar savu jaunu piedāvājumu.

Bet tas, ko es gribu akcentēt: mēs kāpjam uz skatuves (es to uztveru kā skatuvi) - mēs kāpjam uz skatuves un runājam par jebko, par "Latvenergo", bet tikai ne par lēmuma projektu. Varbūt cienīsim viens otra laiku un runāsim par konkrēto lēmuma projektu, bet par "Latvenergo" runāsim citā reizē.

Un vēlreiz jautājums: vai mēs esam gatavi atstāt bez aprūpes 460 tūkstošus Latvijas iedzīvotāju?

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Andai Čakšai otro reizi.

A. Čakša (JV).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Ir lietas, kurām ir noilgums, un man jāsaka, ka reformas, kuras nav realizētas uzreiz, pēc kāda laika parāda, vai tās var stāties spēkā vai ne. Man jāpiekrīt Valaiņa kungam par to, ka tā ir manis virzīta reforma, un tieši tāpēc es tik pārliecināti varu teikt, ka šobrīd tai vairs nav nozīmes. Kāpēc? Es pamatošu.

Ja mēs virzāmies uz to, ka visi cilvēki neatkarīgi no tā, kādā veidā viņi ir finansiāli saistīti ar valsti, saņem veselības aprūpes pakalpojumu, tad šis liedz tiem, kas citā veidā, caur cita veida nodokļiem, ir piedalījušies valsts nodokļu sistēmā, saņemt minimālo pakalpojumu apjomu.

Es teiktu, ka nevienu brīdi nav bijusi diskusija par to, ka veselības aprūpei nav nepieciešams finansējums. Tas ir nepieciešams. Šis likums nedod papildu naudu tādā veidā, kā tas tiktu definēts jau šodien. Mums ir ļoti skaidri jāsaprot, ka finansējums ir nepieciešams, ir jābūt skaidrai pārvaldībai, kā šis finansējums tiek izmantots, un jāsaliek pareizie akcenti, jo, ja mēs redzam, ka nav veselības pratības, nav nostabilizēta primārā veselības aprūpe (un es runāju par ģimenes ārstiem), nav caurspīdības un uzticamības tam, kā viss finansējums tiek izmantots, tad mēs nekad nedabūsim labu pakalpojumu.

Es domāju, ka jaunajai ministrei būs ļoti liels izaicinājums, kā panākt, lai, pieaugot finansējumam, arī iedzīvotāji sajustu, ka pieejamība ārstam uzlabojas, jo mēs redzam, ka pēdējos gados finansējuma apjoms ir pieaudzis, budžets veselības aprūpei ir dubultojies, bet rindu garums, gaidīšanas laiks pie speciālistiem arī diemžēl ir dubultojies, līdz ar to ne vienmēr viss korelē. Bez naudas nevar daudz ko izdarīt, bet procesam ir jābūt sakārtotam.

Un vēlreiz atkārtoju - es drīkstu atļauties to teikt - divu grozu sistēma nestrādās.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi deputāti! Divas lietas, ko es vēlos piebilst šajā sakarībā. Skaidrs, ka ir jāatbalsta viss, kas attiecas uz veselības aprūpes sistēmu, kas ir salaista pilnīgā dēlī, kaut kā mums visu laiku neiet uz priekšu šie jautājumi. Ir pilnīgs trakums ar valsts neapmaksāto medicīnu, un tad ir privātais sektors, un visu laiku privātais ar valsts apmaksāto kaut kā nesatiekas, kaut kādi lēmumi netiek pieņemti.

Neliela atkāpe par Batņas kunga teikto. Jūs sakāt - valdības neizdarība... iepriekšējās valdības neizdarība. Nu ko tad valdības vadītājs Krišjānis Kariņš nenokontrolēja, ka netiek pieņemti vajadzīgie lēmumi laika posmā, kas tika apsolīts? Kur tad jūs bijāt, Kariņa kungs, kāpēc jūs nenomenedžējāt valdību, lai tas lēmums tiek pieņemts un izdarīts? Un kur ir garantija, ka tagad jūs aiziesiet Kariņa valdībā un pēkšņi viņš sāks strādāt un menedžēt visu? Tas man liekas kaut kā dīvaini.

Un otrs, ko es vēlos... Čakšas kundze, jūs bijāt veselības ministre un jūs tagad sakāt no šīs tribīnes: jādara, jāpieņem... Atkal kaut kāda... it kā jūs nebūtu pie vainas, ka tur kaut kas netika izdarīts, kaut kas netika pieņemts, un atkal bija čušs, nekas nesanāca.

Un tagad es esmu tādas dilemmas priekšā. Kad parādījās vēsmas par šīs valdības veidošanu, tad konkrēti bērnu slimnīcas tāds... ārstu kolektīvs teica tā: "Linda, tev tagad ir mandāts. Ja gadījumā Čakšu virzīs par veselības ministri, mēs tev iedosim tādu priekšlasījumu, ko tu Saeimā nolasīsi, nu tā, lai zāle neaug. Mēs viņu nekad vairs negribam redzēt šajā postenī." Es teicu: "Labi, es darīšu." Un tad pēkšņi Čakša vairs netiek virzīta par veselības ministri, bet par izglītības un zinātnes ministri. Tagad es gaidu, kad skolotāji nāks un man teiks: "Eu, klausies, šis nu ir par traku!" Tā ka, Čakšas kundze, pati vien jūs sev tur varat ar to lāpstiņu parakt kaut ko.

Tā ka jāatbalsta ir viss, kas attiecas uz medicīnas sektoru. Naudas nav. Jūs te pieminat kaut ko - nauda, nauda... Čakšas kundze, jā, starp citu, jūs minējāt, ka naudas ir tik daudz, kā nekad nav bijis arī tajā veselībā. Tāds budžets! Par ko tad tas budžets aizgāja - par Pavļuta gultām, par piemaksām... par kovida piemaksām, par vakcīnu piemaksām?

Paldies par uzmanību. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, te daudz ir dzirdēts par to, ka... šeit, Saeimā, dzirdēju to, ka tā ir kļūda, to nedrīkst vispār pieļaut - ieviest divu grozu sistēmu. Mums, PROGRESĪVAJIEM, nevajadzēja būt Saeimā, lai redzētu, ka tā ir kļūda. Es kā šodien atceros - 2017. gadā mēs stāvējām pie Saeimas ar skaidriem priekšlikumiem un aprēķiniem par to, ka tā ir kļūda, ka mēs atstāsim tūkstošiem cilvēku bez veselības aprūpes un kādas tam būs sekas.

Kāpēc es to saku? Protams, mēs atbalstām šodienas grozījumus, lai nestātos spēkā divu grozu sistēma, bet tā kaut kādā ziņā ir arī mācība vai ceļamaize jaunajai valdībai par to, ka jāieklausās nozares ekspertos, pirms lemj virzīt nepārdomātas reformas.

Novēlu veiksmi topošajai veselības ministrei.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Bērziņam otro reizi.

A. Bērziņš (ZZS).

Kolēģi! Dāmas un kungi! Es arī mēģināšu, ja sanāks, īsi. Batņas kungs, liels paldies par to, ko jūs sacījāt! Protams, neviens nerunās par to, lai apstādinātu to, kas šodien darbojas, lai to paildzinātu. Jautājums ir par to, kas stāsies tanī vietā un vai mēs varēsim ielikt iekšā to, kas būs efektīvāks.

Otrām kārtām man ir liels prieks... Es saprotu, ka jūs no jūsu politiskās apvienības, Batņas kungs, sakāt: "Simts procenti." No šitās tribīnes, kad pasaka - "simts procenti" viss būs, cepuri nost! Es šitos "simts procentus", goda vārds, ja dzīvošu, četrus gadus atcerēšos, katru reizi, kad būs budžets, atcerēšos šos "simts procentus". Cepuri noņemu arī topošās ministres priekšā par drosmi, bet, ja jūs sakāt "simts procenti", tad es saprotu, ka jūs garantējat viņai arī finansēšanu, vai ne? Jo savādāk, nu kā simts procenti... Viņa jau nāk iekšā, viņa nevar par to riktīgi zināt.

Tālāk - par tām reformām. Protams, ka šodien mēs par tām reformām varam izrunāt, bet tās reformas gaida konkrēti cilvēki. To, ko mēs teicām par izmeklēšanu, - tikai vienu. Es piekrītu, Čakšas kundze, ka ir daudz laba, ir daudz kļūdu, un vēl kaut kas... Bet jūs piekrītat, ka tas ir naudas jautājums. Ja cilvēkam vajag izmeklēšanu, viņš nevar tikt pie izmeklēšanas, un tad, kad viņš var tikt pie izmeklēšanas, viņam tā vairs nav vajadzīga, jo viņš ir aizgājis viņsaulē. Viņš netiek. Viņš var tikt, ja viņam ir nauda. Tad kurš ir tas vārdiņš, kas apvieno šo jautājumu... vai tikt pie izmeklēšanas... ir nauda? Vai tas ir - paplašināt aparatūru, vai tas ir - sakārtot, es nezinu, pieejamību, vai vēl kaut kas?

Bet cilvēkam, godīgi sakot, ir vienalga, viņam vajag, lai viņš tiktu izārstēts. Un viņš saka: "Jūs varat kulties, kā gribat, bet man vajag, lai man un maniem vai nu radiem, vai draugiem un visiem pārējiem būtu veselība." Arī mūsu radiem un draugiem.

Es ceru, ka mēs tā izdarīsim, nevis... Mēs jau nevis strīdamies, mēs diskutējam, lai mēs varētu nonākt pie tā, ka tas cilvēks varētu pateikt: paldies, paldies... lai tas tā arī notiktu.

Paldies, kolēģi. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Arturam Krišjānim Kariņam.

A. K. Kariņš (JV).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Debates par veselības aprūpi vienmēr ir emocionālas, jo mums katram ir viedoklis, mēs katrs saprotam, ka ir vairākas lietas, no kurām var izbēgt, bet viena lieta, no kuras neviens nevar izbēgt, - agri vai vēlu katram ir vajadzīgs vai būs vajadzīgs ārsts un ārstu palīdzība.

Mēs Latvijā gribam, lai mums visiem būtu pieejama ārstu palīdzība. Šobrīd ārstu palīdzība nav pieejama vienmērīgi visiem. Tiem, kam ir laba alga, visiem šajā zālē, - mēs visi varam par maksu tikt pie speciālistiem un izmeklējumiem, ja tas ir nepieciešams, bet mēs zinām, ka valstī ir simtiem tūkstoši cilvēku, kuriem nav tādu ienākumu kā mums un kuriem ir ierobežota pieejamība. Tagad ir jautājums: kas ir darāms, lai to mainītu?

Šis konkrētais priekšlikums saka: mēs droši paliekam pie viena groza, visiem pienākas veselības aprūpe. Es domāju, ka tas ir pareizi. Bet Šlesera kungs to minēja, tāpēc gribu īsi komentēt. Tam būtu jāiet roku rokā ar veselības apdrošināšanu, kas apliecinātu, ka tas cilvēks ir tiesīgs saņemt. Un kas būtu šīs apdrošināšanas pazīmes?

Viens ir, ka tas būtu Latvijas iedzīvotājs, jo, ja mēs, latvieši, dodamies uz Vāciju vai uz Norvēģiju, mums nepienākas viņu aprūpe, mums pienākas tikai tas, ko mēs vai nu maksājam privāti, vai ko sedz mūsu ceļošanas apdrošināšana. Un līdzīgi pie mums - mūsu sistēma bez maksas nav paredzēta vāciešiem, kas ierodas Latvijā. Bet mums ir viena īpaša kategorija. Pateicoties lielajai emigrācijai, kāda ir bijusi, kopš mēs iestājāmies Eiropas Savienībā, mums ir vairāki simti tūkstoši mūsu valstspiederīgo, kuri godprātīgi dzīvo un strādā Vācijā, Īrijā, Anglijā, Zviedrijā, Dānijā, Norvēģijā, maksā tur nodokļus, bet pa laikam atbrauc mājās un ar savu personas kodu saņem to pašu veselības aprūpi, ko visi šajā zālē un visi pārējie valsts iedzīvotāji. Un tur ir zināma netaisnība. Kāpēc mūsu nodokļu maksātājiem būtu jāapmaksā pakalpojumi tiem, kas nav mūsu valsts rezidenti - nodokļu maksātāji?

Tad ir vēl viena kategorija un tā ir tāda drusku neskaidrāka - tie ir valsts iedzīvotāji, kuri dzīvo Latvijā, bet pilnvērtīgi nepiedalās mūsu nodokļu maksāšanas sistēmā, un šos cilvēkus arī... tas īsti taisnīgi nav. Kāpēc veikala pārdevējai, kurai maksā algu (ar visiem nodokļiem) un kurai uz rokas saņemtā alga samazinās par nomaksāto nodokļu tiesu, - kāpēc tam cilvēkam būtu jāuztur tāds, kurš nemaksā šo nodokli?

Līdz šim valdībā šī lieta mums nav gājusi gludi uz priekšu, un es teikšu ļoti elementāri - pēdējos četros gados mums ir bijuši divi veselības ministri un abi kategoriski atteicās ieviest jebkāda veida apdrošināšanas sistēmu ar argumentu, ka tā pienākas visiem, neiedziļinoties, ka faktiski dzīve ir tāda, ka daudzi, kas brauc un saņem pakalpojumus, ir ar Latvijas personas kodu, dzimuši Latvijā, prot valodu, dzied un dejo, ir patriotiski noskaņoti, tikai nodokļus maksā pavisam citā valstī. Un mums, sakombinējot vienu grozu, tas iet roku rokā tikai, ja mēs izstrādājam un pilnveidojam to, ko mēs tā plaši varam saukt par apdrošināšanu.

Mūsu topošajā koalīcijā (es ceru, ka jaunnedēļ es varēšu jums, kolēģi, piedāvāt nākamās valdības sastāvu jūsu vērtēšanai un balsošanai) šobrīd paredzam, ka uz šo mēs arī ejam. Vai sistēmā vajag vairāk naudas? Nešaubos. Vai nauda vien atrisinās? Esmu pārliecināts, ka ne, jo līdz šim... piekoriģējiet, ja es varbūt neprecīzi atminos no galvas... 2018. gadā veselības aprūpes budžets bija ap 800 miljoniem, šogad tas ir apmēram pusotrs miljards.

Pēdējos četros gados (un šis ir ārpus kovida) valdība ik gadu trešo daļu no visiem papildu līdzekļiem ir veltījusi tieši veselības aprūpei. Diemžēl sistēmas neefektivitātes dēļ (nevis ārstu vai medmāsu neprasmes dēļ) mums rindas nav samazinājušās. Ir informācija, ka vienā vai otrā gadījumā tās pat pagarinās. Tātad mums nauda... vai mēs varēsim veltīt un kā... tas jau būtu pareizi, bet nauda vien neatrisinās, ir vajadzīga sistēmas sakārtošana.

Tātad šodien noskaidrosim - viens grozs visiem, bet nākamās valdības ietvaros, nākamā veselības ministra... kandidāta, kas ir piedāvāts... uzdevums būs izstrādāt, kā tas viens grozs būtu pieejams un kam tas būtu pieejams, un kā izveidot to, kas visur citur Eiropā ir ļoti elementāri, - veselības apdrošināšanas kartes numurs, identifikācijas numurs, kas atšķiras no personas koda. Un, ja mēs iesim soli pa solim uz šo, mēs varēsim krietni uzlabot mūsu veselības aprūpes sistēmu.

Bet šajā konkrētajā jautājumā es aicinu atbalstīt, vienkārši noskaidrot, ka mēs ejam uz vienu grozu, un tad saprast, ka nākamās valdības laikā mums jādefinē, kas tas grozs ir un kā padarīt aprūpi - kvalitatīvu aprūpi! - pieejamāku visiem mūsu valsts iedzīvotājiem.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram otro reizi.

A. Šlesers (LPV).

Cik man ir laika?

Sēdes vadītājs. Jums ir piecas minūtes, Šlesera kungs.

A. Šlesers. Godājamais Kariņa kungs! Es teikšu tā, ka visas lielās reformas ir jāveic pirmajās simts dienās pēc vēlēšanām, jo pēc pusotra gada būs Eiropas Parlamenta vēlēšanas, pēc tam - pašvaldību vēlēšanas. Ja jūs nepaspēsiet īstenot šīs reformas, par kurām jūs runājat, simts dienās... es saprotu, labi, pat ja mēs noņemsim nost šos divus mēnešus, kamēr jūs veidojat valdību, bet no tā brīža, kad valdība ir apstiprināta... simts dienās jums vajadzētu visus nepopulāros lēmumus likt priekšā, lai Saeima nobalso un lai pēc tam atlikušajos gados var parādīt dzīvē, ka tie ir bijuši pareizi lēmumi.

Kas attiecas uz veselības apdrošināšanu. Protams, ir jāredz, kā tas viss izskatīsies uz papīra, cik pareizi tas viss būs, bet es teikšu tā, ka partija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ atbalstīs priekšlikumu, ja jūs nāksiet ar labu, konstruktīvu priekšlikumu, ja tas būs nepopulārs. Es esmu jau vairākkārt no šīs tribīnes teicis, ka mūsu uzdevums nav jūs tikai kritizēt, bet arī uzņemties atbildību nepopulāros lēmumos. Jo savādāk tas būtu tā, ka tad, kad tu esi opozīcijā, tu esi pret visu, bet tad, kad esi pozīcijā, attiecīgi tu nomaini to plati.

Veselības apdrošināšana ir viens no jautājumiem, kas ir jāatrisina, un svarīgākais būtu, lai tas būtu ātrs risinājums. Es ceru, ka jūsu izvēlētā veselības ministre kopā ar saviem bijušajiem kolēģiem no Latvijas Darba devēju konfederācijas varēs piepalīdzēt. Jā, būs neapmierinātie, bet es pilnīgi piekrītu tam, ka tiem, kas var maksāt, ir jāmaksā, un jāskatās, ko darīt ar tiem, kas nevar maksāt.

Mums ir vēl viena problēma. Pēc oficiālās statistikas datiem, 26 procenti ir ēnu ekonomika, starp kuriem ir ļoti daudzi, kas vispār dzīvo beznodokļu zonā. Arī tur ir vajadzīgs risinājums. Es ceru, ka Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā vai Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mums notiks produktīvas diskusijas, kādā veidā varam šīs lietas uzlabot un sakārtot, bet tas, ko es varu jums apsolīt, - ja būs konstruktīvs priekšlikums, mūsu partija atbalstīs, pat ja tas būs nepopulārs, un tas būs nepopulārs. Es zinu, ka no šīs tribīnes daudzi teiks, ka to nevajag, bet es jums gribu pateikt priekšā: jums nāksies saskarties ar spēcīgiem lobistiem no esošās veselības sistēmas. Tiem, kas nav ieinteresēti, lai būtu normāla veselības apdrošināšana, jo viņi var labāk pelnīt tad, kad nav šīs veselības apdrošināšanas. Bet es diemžēl savās atlikušajās divās minūtēs nevarēšu jums izstāstīt visu, ko es zinu par to, bet gan jau kādreiz būs iespēja arī par šo lietu sīkāk parunāt.

Bet es pilnīgi piekrītu tam, ka cilvēkiem, kas dzīvo ārzemēs un maksā tur nodokļus, solidāri ir jāpiedalās sistēmas finansēšanā, ja viņi izmanto pakalpojumus Latvijā. Es saku, vienīgā problemātiskā cilvēku grupa ir tie, kuri tiešām nevar... nu, kuriem vai nu nav ienākumu, vai arī viņi dzīvo no minimālās algas. Bet es teikšu tā: te ir vajadzīgs vienkārši drosmīgs lēmums... un, vēlams, 100 dienās. Ja gadījumā 100 dienās jūs nenāksiet ar šo priekšlikumu, tad es esmu par 99 procentiem pārliecināts, ka nekādas reformas nebūs, jo visi jūs kritizēs un rezultātā lielākajai daļai deputātu, kas strādā Saeimā, būs vieglāk nebalsot par šo reformu.

Tā ka es aicinu rīkoties, virzīt šo reformu uz priekšu, jo, ja tas nenotiks, tad principā nekas labs mūsu sistēmā nav gaidāms un mēs visu laiku runāsim par to, kur ņemt naudu.

Bet, kas attiecas uz tiem līdzekļiem, kuri šodien kaut kur ir, it sevišķi, kas ir sapelnīti valstij piederošos uzņēmumos jeb nozarēs, kuras lielā mērā ir atkarīgas no Latvijas valsts labvēlīgiem lēmumiem, - tomēr tos pieskatiet! Es pieļauju, ka iepriekšējā valdībā ne visu jūs pats zinājāt, bet par to Kaigu purva afēru... vai nu kliedējiet bažas, vai pieņemiet valdības lēmumu, ka tas ir

pareizs lēmums, lai nav tā, ka tāda informācija visu laiku kaut kur ir pieejama cilvēkiem soctīklos un visi, kā saka, mēģina kā strausi iebāzt galvu zemē un klusēt. Tā ka rīkojieties, Kariņa kungs! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Lindai Liepiņai debatēs otro reizi.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs, kolēģi deputāti, sevišķi tie, kas tikko pirms Šlesera kunga runāja no tribīnes! Tikai daži skaitļi: veselības budžets ir 4,19 miljoni dienā. Ieklausieties vēlreiz - 4,19 miljoni dienā! Viens miljons katras sešas stundas aiziet, iekrīt kā akā.

Mums ir veselības pakalpojumi pieejami? Nav. Ir kvalitatīvs pakalpojums pieejams? Nav. Par velti ir pieejams? Nav. Nu, skaidrs, ir viegli runāt, ja pašiem ir apdrošināšana, ārzemēs dažādi uzkrājumi, pensiju fondi un kas tikai vēl ne, tad skaidrs, ka nav jāstāv pie friziera... nevis pie friziera, es atvainojos... nav jāstāv pie zobārsta rindā neskaitāmus gadus, tad vēl tu vari atļauties. Kamēr izstāvi rindu, visi zobi jau ir izpuvuši, un tur jau sen vajadzīgs pilnīgi cits pakalpojums.

Ļoti bieži tie, kas runā no šīs tribīnes, nemaz nestādās priekšā to reālo situāciju, ar ko cilvēki saskaras - cilvēki, kuriem nav līdzekļu; cilvēki, kuriem nav naudas. Un tie nav tikai pieauguši cilvēki, arī bērniem netiek nodrošināts kvalitatīvs medicīnas pakalpojums.

Mēs esam lieliski speciālisti uzbūvēt visdārgākās slimnīcas, iepirkt visdārgāko tehniku un tad aiztaisīt ciet - uztaisīt reformu un pateikt, ka mums nav vajadzīgas ne mazās lauku slimnīcas, ne mazās ambulances, nekas! Jūs runājat par tiem cilvēkiem, kas te brauc... ar personas kodiem... un kaut ko izmanto. Tad paņemiet un saskaitiet tos cilvēkus, kas ir Latvijā palikuši, un izveidojiet sistēmu, kuri skaitīsies Latvijas iedzīvotāji un kuri - ne. Sistēmas jau nekādas nav. Jūs operējat ar kaut kādiem skaitļiem - 1,8, 1,9 miljoni -, nu, sen viņu vairs nav! Es jau, kādā dienā pēc svētkiem pastaigājoties ar valdības vadītāju, ieteicu viņam, ka vajadzētu saskaitīt, cik tie kazlēni te Latvijā ir palikuši dzīvot. Būsiet pārsteigts! Ka tik pēc šī skaitļa uzzināšanas nav jāvēršas pie tiem pašiem dakteriem, kur tie ierobežotie pakalpojumi ir. Maz mēs te esam, ļoti maz!

Un vēl. Jūs minējāt, ka cilvēki nemaksā nodokļus un dzīvo kaut kādā pelēkajā zonā. Protams, ir tādi, kas, kā saka, to izmanto ļoti savtīgos nolūkos, bet ir tādi, kas tā dzīvo, lai varētu izdzīvot. Un te es vēlos akcentēt tiesu izpildītāju patvaļu, jo tiesu izpildītāji ir tie, kas pirmie novelk cilvēkiem no konta nost to mazo pārpalikumu, kas tur paliek, un tos pabalstus, ko viņiem ieskaita.

Es nezinu, vai valdības vadītājam cilvēki raksta kaut ko, bet man nemitīgi nāk vēstules par zvērinātu tiesu izpildītāju patvaļu - ka tiek atņemta pēdējā nauda... cilvēkiem noņemta no konta. Tie ir arī bērnu pabalsti, darba nespējas pabalsti un kas tik vēl ne. Tā ka sakārtojiet to, ko jūs izliekaties neredzam jau gadu desmitus, tad nāciet šeit un runājiet skaistus vārdus no tribīnes!

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Vilim Krištopanam.

V. Krištopans (LPV).

Priekšsēdētāja kungs, deputāti! Kariņa kungs runāja par sistēmu, un es tāpēc nācu šeit runāt, jo atcerējos kādu mūsu uzstāšanos "Preses klubā". Starp citu, Smiltēna kungs arī bija, mēs abi divi bijām pirms apmēram četriem gadiem. Un tur es runāju par sistēmu, par ko jūs, Kariņa kungs, runājāt tieši tad, kad jūsu valdība toreiz ķērās pie darba pirms četriem gadiem.

Iedomāsimies, ka mūsu valstī nav OCTA un nav KASKO, bet ir kaut kāds automašīnu remonta fonds, kurā katrs iedzīvotājs obligāti iemaksā naudu, un šo naudu no šī automašīnu remonta fonda pārskaita pa taisno servisiem. Un tajā brīdī, kad, tautas valodā runājot, jums kāds ieliek pakaļā un jūs aizbraucat ar mašīnu uz servisu, jums saka: "Ziniet, mums no tā fonda nauda ne īpaši regulāri ienāk, jums jāpierakstās uz to buferu un lukturu remontu... pusgadu. Pēc pusgada remontēsim, varēsim tikai vienu lampiņu nomainīt, par pārējo jums jāmaksā pašiem. Buferi jānopērk un viss pārējais." Tāda šobrīd ir mūsu veselības sistēma.

Kamēr pa taisno skaitīs naudu slimnīcām un uzliks kaut kādus nereālus izcenojumus (piemēram, bērniem zobārstniecība... mums taču ir valsts zobārstniecība bērniem, bet jūs katrs zināt, kuram ir bērni vai mazbērni, kāda tā ir), tikmēr nekā nebūs. Pareizi Kariņa kungs saka - pirms četriem gadiem bija 800-900 miljoni, tagad ir pusotrs miljards. Jūs tur varat trīs miljardus iemest tajā caurajā maisā. Nekas jau nemainīsies, kamēr netiks mainīta... Jārunā šeit vecajiem labajiem Šķēles vārdiem: "nauda seko skolēnam" - naudai jāseko pacientam.

Vēl vienu piemēru jums varu izstāstīt. Krastu mačā pārrāvu Ahileja cīpslu. Protams, piezvanīju savam paziņam dakterim Peredistijam, "Orto klīnika". (Tieši pāri ielai ir traumatoloģijas institūts.) Aizbraucu, samaksāju 2000 par operāciju, sašuva, viss kārtībā, tagad jau staigāju - pēc trim mēnešiem. Ieliku feisbukā bildi - visi mani daudzie piekritēji to redzēja. Viens man tagad raksta: "Zini, man brālis arī pārrāva Ahileja cīpslu, guļ traumu institūtā jau otro dienu neēdis, jo nedrīkst ēst, jo, redz, pirms operācijas neļauj ēst viņam. Vienu dienu viņš nedrīkst ēst, otru dienu nedrīkst ēst. Nu, gaida operāciju." Es nezinu, vai viņš sagaidīja vai nesagaidīja. Tai pašā laikā šim cilvēkam vajadzēja aiz muguras būt no šī pusotra miljarda polisei ar naudu, lai viņš var aiziet uz to pašu "Orto klīniku" un iztaisīt tādu pašu operāciju, un tad nebūtu tā, kā ir tagad, ka mums ir 42, apmēram 42, ja nemaldos, dažāda līmeņa valsts veselības iestādes, kurās vienkārši nekad nepietiks naudas, ja šī sistēma turpinās pastāvēt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai Ingai Bērziņai komisijas vārdā būtu vēl kas piebilstams?

I. Bērziņa. Augsti godātie Saeimas Prezidija locekļi! Augsti godātā Saeima! Sociālo un darba lietu komisijas vārdā aicinu likumprojektu pieņemt pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā" pieņemšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

Bērziņas kundze, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu un datumu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā lasījumā.

I. Bērziņa. Aicinu izskatīt un pieņemt šo likumprojektu Saeimā uzreiz arī otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Tātad ir izteikta komisijas vēlme pieņemt šo... aicinājums ir pieņemt šo likumprojektu uzreiz arī otrajā lasījumā.

Lūdzu zvanu! *(Starpsauciens.)* Ir iebildumi, ja?

Tātad, Bērziņas kundze, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

I. Bērziņa. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam ir 15 minūtes.

Sēdes vadītājs. 15 minūtes. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam būtu līdz pulksten 14.40.

I. Bērziņa. Izskatīšana otrajā lasījumā Saeimas 15. decembra sēdē.

Sēdes vadītājs. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir šodien līdz pulksten 14.40 un izskatīšana - šā gada 15. decembra sēdē. Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums ir likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** (Nr. 45/Lp14). Mēs strādājam ar šo likumprojektu pirmajā lasījumā. Komisija to rosina atzīt par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Priekšsēdētāja kungs, kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komiteja... komisija, atvainojos, 7. decembrī skatīja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"", kurš ir izstrādāts ar mērķi atlikt muitas maksājumu ieskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā līdz 2025. gada 1. janvārim.

Kā komisijai skaidroja Valsts ieņēmumu dienests, piemērojot praksē vienotā nodokļu konta regulējumu, ir konstatēts, ka Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas tehnisko risinājumu nav iespējams ieviest, attiecināt ar 2023. gada 1. janvāri uz Muitas likuma 1. panta 4. punktā minētajiem muitas maksājumiem. Līdz ar to, ņemot vērā augsto risku un iespējamo negatīvo ietekmi uz muitošanas procesu kopumā, ir nepieciešams atlikt regulējuma ieviešanu, proti, šo maksājumu ieskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā un to uzskaiti Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmā, līdz 2025. gada 1. janvārim.

Komisija ir atbalstījusi un lūdz atzīt likumprojektu par steidzamu.

Sēdes vadītājs. Cienījamie deputāti, mums būtu vispirms jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (Nr. 45/Lp14) atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

A. Šuvajevs. Paldies.

Komisija arī lūdz atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Cik redzu, debatēs neviens deputāts nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (Nr. 45/Lp14) pieņemšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

Lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu un izskatīšanas datumu Saeimas sēdē otrajā lasījumā.

A. Šuvajevs. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz atbalstīt šo likumprojektu arī otrajā lasījumā bez atkārtotas izskatīšanas komisijā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildumi? Deputātiem iebildumu nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (Nr. 45/Lp14) pieņemšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

A. Šuvajevs. Paldies par vienbalsīgo atbalstu.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, tālāk strādājam ar likumprojektu un tā alternatīvo likumprojektu. Tātad likumprojekts **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** (Nr. 51/Lp14), kuru iesnieguši deputāti Ilze Indriksone, Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Viktors Valainis, Jānis Grasbergs un Raivis Dzintars, un likumprojekts **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** (Nr. 58/Lp14), kuru iesniegusi Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija.

Komisijas vārdā - deputāte Ilze Indriksone.

I. Indriksone (NA).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija šodienas, 8. decembra, sēdē izskatīja deputātu iesniegto likumprojektu "Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" (Nr. 51/Lp14), vienojās konceptuāli atbalstīt šo likumprojektu un tomēr sagatavoja arī alternatīvo likumprojektu, nosakot, ka grozījumiem jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc izsludināšanas, lai pēc iespējas ātrāk varētu īstenot likumā noteiktās izmaiņas.

Likumprojekta mērķis ir nodrošināt, ka saistītajiem mājsaimniecību lietotājiem - gāzes patērētājiem, kas izmanto gāzi apkurei, - arī pēc 2023. gada 1. janvāra strauji nepieaugtu maksājumi par dabasgāzi, un šie grozījumi paredz mainīt divus nosacījumus.

Iepriekš likumprojektā bija noteikts, ka 30 eiro par megavatstundu ir atbalsta maksājuma apmērs visiem saistītajiem lietotājiem, kas regulētajā tirgū iegādājas dabasgāzi. Šobrīd šis slieksnis tiek noteikts jau iepriekš arī likumā paredzētajā slieksnī, kas ir citiem mājsaimniecību lietotājiem, kas neizmanto publiskā tirgotāja pakalpojumus; līdz ar to faktiski pieregulē šo atbalstu vienotā veidā, lai arī, mainoties tarifam, atbalsts būtu tāpat no sadārdzinājuma virs sliekšņa 50 procentu apmērā.

Otrs būtiskais nosacījums, kas likumprojektā ir ietverts, - kompensēt publiskajam tirgotājam gāzes izmaksas, kas ir sadārdzinājums, kas būtu jāiekļauj nākamā perioda tarifa izmaiņās četros mēnešos, jo publiskā tirgotāja statuss zudīs pēc četriem mēnešiem. Maijā vairs nebūs, būs atvērtais tirgus. Līdz ar to visi zaudējumi, kas šī gada otrajā pusgadā publiskajam tirgotājam radās tādēļ, ka dabasgāzi pirka dārgāk, nekā bija prognozēts, būtu jāattiecina uz četriem mēnešiem tarifā, kas būtu ļoti būtisks sadārdzinājums. Tāpēc likumprojekts paredz kompensēt publiskajam tirgotājam šos zaudējumus.

Tā kā deputāti vienojās... komisija vienojās virzīt alternatīvo likumprojektu, tad komisija aicina noraidīt šo deputātu iesniegto likumprojektu un atbalstīt alternatīvo likumprojektu un aicina noteikt steidzamību likumprojektam.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, ņemot vērā, ka šī procedūra nav tik ierasta sēdēs, vēlos jūs īpaši informēt par šo abu likumprojektu izskatīšanas kārtību. Tātad vispirms komisijas vārdā jums ziņoja referents par abiem likumprojektiem. Šobrīd mēs sāksim debates par abiem likumprojektiem, runātāji varēs runāt par abiem likumprojektiem kopā. Tad balsosim vispirms par likumprojektu, kuru komisija lūdza noraidīt, tad - par alternatīvā likumprojekta atzīšanu par steidzamu un tad - par alternatīvā likumprojekta atbalstīšanu pirmajā lasījumā.

Sākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Ainārs Šlesers.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Godājamā Indriksones kundze! It kā es esmu vairākas reizes jau par to runājis, bet, ņemot vērā, ka jūs bijāt šajā tribīnē, man būtu lūgums arī jums.

Tātad tas, ka mums ir jārisina jautājumi, kas ir saistīti ar to iedzīvotāju problēmām, kuri nevar samaksāt par elektrību, - tas ir saprotams. Un, protams, Saeimas deputāti būs spiesti atbalstīt šādu lēmumu. Bet ir jautājums - par kādu maksu? Un vai visa šī sistēma un priekšlikums ir pareizs?

Gribu jums teikt sekojošo. Pagājušajā nedēļā Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā mums bija iespēja debatēt par jautājumu, kas skar "Augstsprieguma tīklu" un "Sadales tīklu", un es biju ļoti pārsteigts par to, ka neviens nespēja atbildēt uz maniem jautājumiem. Kad es pajautāju, kādi bija tarifi 2021. gadā, kādi ir šogad un kādi būs nākamgad, viņi nevarēja atbildēt. Tad es vaicāju: bet kam tad pieder "Augstsprieguma tīkls", "Sadales tīkls"? Kam tas viss pieder? Izrādās, ka pieder "Latvenergo", tas nozīmē - Latvijas valstij. Bet viņi savā starpā pat normāli nesarunājas! Un viņi atnāca uz komisiju ar domu, ka ir nepieciešams vienkārši pacelt tarifu, jo viņiem vajag palielināt ieņēmumus.

Ja "Latvenergo" pelna vairāk nekā 100 miljonus un "Latvijas Gāze" - vairāk nekā 100 miljonus... Es saprotu, ka šīs organizācijas arī grib pa 100 miljoniem nopelnīt.

Un situācija ir diezgan dīvaina. Es uzdevu jautājumu: ja valsts ir īpašnieks, varbūt vajadzētu būt tomēr vienotai politikai un mēs varētu vienoties par citu formulu? Un mans redzējums būtu tāds, ka šajā ziemā...

Ko mēs darām? Mēs vienkārši tagad... 24 miljoni "Latvijas Gāzei" - lūdzu! Tas neietekmē valsts budžetu, jo kaut kur naudiņa ir, bet tā jau ir tā nodokļu maksātāju nauda, kura vienkārši kaut kur... nav izlietota kādām citām vajadzībām. Tāda ir realitāte. Bet tad nāks nākamais gads, un tad vajadzēs īsto naudu.

Un tas, ko mēs zinām, - ka šodien mēs jau... Mums nav priekšstata par nākamā gada budžetu. Es saprotu, ka paies laiks, kamēr jaunā valdība šo budžeta priekšlikumu sagatavos un iesniegs Saeimā, un tad sāksies izskatīšana, debatēšana par visām šīm lietām. Taču ir skaidrs, ka valdībai būs jāaizņemas nauda - miljards, divi, varbūt vairāk (nu, to mēs redzēsim).

Skaidrs ir tas, ka izdevumu samazināšana un ieņēmumu palielināšana - tam būtu jābūt kā galvenajam uzdevumam jaunajai valdībai. Ja jūs nenāksiet ar reformām, ar priekšlikumiem, kā rīkoties, nekā laba nebūs.

Attiecībā uz visām dotācijām, kuras tiek piedāvātas šodien, pēdējā brīdī, lai cilvēkiem nebūtu jāmaksā šie kosmiskie rēķini, mēs šodien... jā, nu mēs pieņemsim lēmumu. Bet tad paies kādas nedēļas vai mēneši, atkal būs nākamie 24 miljoni, nākamie 100 miljoni... A no kurienes tie nāks?

Es teikšu tā: ja nebūs nopietna audita jūsu sistēmā... viss, kas notiek... tad visi šie uzņēmumi... ar šiem kundziņiem, kuri vada tās valdes, kuras par 100 miljoniem Kaigu kūdras purvu plāno nopirkt, par ko jūs neko it kā nezināt, kur kaut kādas citas lietas tiek pirktas vai kaut kādas investīcijas tiek realizētas...

Es teikšu tā: nu valdībai būtu jāzina par šīm investīcijām, un tad varbūt nevajadzētu nākt ar lūgumu palielināt tarifus "Augstsprieguma tīklam", "Sadales tīklam". Un tā ir vienīgā iespēja.

Es teikšu tā: a kur likumā ir rakstīts, ka "Latvenergo" vai "Latvijas Gāzei", vai šiem tīkliem ir jāstrādā ar peļņu? A kāpēc nevarētu regulatorā... jūs nāktu ar konkrētiem grozījumiem likumā, kurā mēs noteiktu... šajos kara apstākļos, kā mēs bieži saucam pašreizējo situāciju arī Latvijā... tādus tarifus, kurus cilvēki var samaksāt? Tagad sanāk tā, ka mēs ļaujam likt šīs augstās cenas un tad meklējam naudu, mēs dotējam, bet tas jau nav ilgtermiņš...

Es esmu pilnīgi pārliecināts, ka šodien, jā, deputāti būs spiesti nobalsot par šo - īstermiņa - risinājumu. Bet, ja ilgtermiņā nebūs piedāvājuma, kādā veidā mazināt apetīti tiem, kas kara laikā pelna vājprātīgu naudu, tad nekā laba nebūs.

Un otra lieta - par izdevumiem. Ja viņi nopelna 100 miljonus, tad viņi tos tērē, kā viņi grib. Jā, kārtīga uzņēmējdarbības sistēma, pārvalde ir tāda, ka profesionāļi pieņem lēmumus, bet - ne par 100 miljoniem... par Kaigu purva pirkšanu.

Indriksones kundze, man ir lūgums - nu apstādiniet šo darījumu! Tieciet vaļā no šīs afēras, lai tad jaunais ministrs, kas atbildēs par enerģētiku, uzņemas atbildību un ar drosmi pasaka, vai vajag to purvu pirkt vai nevajag! Nu vismaz nesteidziniet šā jautājuma virzību!

Un par visiem šiem tarifiem. Es gribētu uzrunāt APVIENOTO SARAKSTU. Jūs par daudz ko nemaz... nezināt, par ko šodien cilvēki runā kuluāros un tā tālāk. Jums pēc iespējas ātrāk jāiepazīstas ar situāciju. Jūs taču neesat ielāps vecajai valdībai, jums jābūt līdzvērtīgiem partneriem jaunajā valdībā. Nu uztaisiet auditu, jums ir tiesības. Jums nav jāparakstās pilnībā par visu. Uztaisiet auditu, uztaisiet kādu pauzi, paskatieties, vai visi tarifi ir pareizi! Lai nav tā, ka - vai, vai, steidzamības kārtā! Tūlīt, 15 minūtēs, - iesniegums otrajam lasījumam...

Es saku: pat tad, ja vienu vai otru jautājumu "izdzīs cauri" šajā zālē, mēs rīkosimies ļoti aktīvi, mēs pacelsim augšā visas šīs lietas, un tad strādās tiesībsargājošās struktūras.

Tā ka es aicinu šajā gadījumā atrast pareizo modeli, kā samazināt cenas, tarifus elektrībai gan šajā ziemā, gan turpmāk. Nav pieļaujami, ka kara laikā ir atsevišķi uzņēmumi, kuri nevis mēģina solidarizēties ar visu Latvijas tautu, kas nav spējīga samaksāt šos dārgos rēķinus, bet kuri saka, ka katram jānopelna vismaz pa 100 miljoniem un jāuzstāda šie rēķinu rekordi. Varbūt šajā jomā nevajag šos rekordus, šo naudu? Tiešām mēģināsim samazināt tarifus, lai nav šīs peļņas nākamgad "Latvenergo", "Latvijas Gāzei" un visiem pārējiem monopoliem principā, bet lai cilvēkiem ir ilgtermiņā skaidrība par to, ka tarifi būs zemāki.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debatēs vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Visiem vēlreiz saku: sveiki! Es arī vēlētos izteikties par šo jautājumu, jo tas tomēr ir diezgan ātri nolikts mums priekšā un ātri tiek skatīts. Es novērtēju to, ka Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs centās vakardien sazināties un skaidrot šo likumprojektu. Protams, arī tas, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mums bija faktiski pusstunda, lai šo jautājumu skatītu, nav, manuprāt, optimāli, kad pievēršamies šāda mēroga jautājumam.

Es vēlos jums mazliet ieskicēt to, ko es minēju jau komisijas sēdē. Jo, kā jūs varat redzēt un kā jūs jau dzirdat, šim jautājumam tā "optika" - tas, kā publika potenciāli skatīsies uz šo jautājumu, - tomēr nav kopumā, tā teikt, pozitīva.

Potenciāli ir vairāki riski, par kuriem mums tomēr vajadzētu... kurus mums vajadzētu paturēt prātā, jo būtībā tā ir... lai arī PROGRESĪVIE atbalstīs šo lēmumu... jebkurā gadījumā tā ir publiska nauda, kas šobrīd ies privātam komersantam... un tādam, kuram Latvijas sabiedrībā nav īpaši augstas reputācijas. Turklāt apstākļos, kad tik tiešām... pirmajā pusgadā "Latvijas Gāzes" peļņa bija gandrīz trīsreiz augstāka nekā pagājušā gada pirmajos sešos mēnešos. Redzēsim, kādi būs skaitļi gada beigās, bet nu ir pamats domāt, ka tie joprojām... tik un tā būs iespaidīgi.

Tāpēc šajā kontekstā atkal... Cerībā, ka esam šī konstruktīvā un jaudīgā opozīcija, kura mēs tik tiešām cenšamies būt, es vēlos šajā brīdī sākt aicināt koalīciju, kā arī Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju (esošajā vai jaunajā vadībā) papildus sākt savlaicīgi domāt par virspeļņas nodokli.

Mums ir nepieciešams panākt balansu starp šāda veida atbalstu, kuru mēs sniedzam mājsaimniecībām... un kompensējam šos privātos energouzņēmumus... un pārliecināties, ka šis atbalsts tomēr nav nesamērīgs un ka šādā veidā tomēr publiskā nauda netiek izniekota.

Mēs zinām, ka Eiropas Savienībā ir pieņemta regula par virspeļņas nodokli; tas ir iestrādāts mehānisms, tas ir ieviests vairākās valstīs - Lielbritānijā, Spānijā un tā tālāk. Un saistībā ar Eiropas Savienības regulu mēs varam, piemēram, fiksēt uzņēmuma vidējo peļņu pēdējo trīs gadu griezumā un noteikt, ka 20 procenti virs šīs peļņas tiek aplikti ar papildu nodokli. Eiropas Savienībā šis noteiktais nodoklis ir vismaz 33 procentu apmērā; tas var būt arī lielāks. Jebkurā gadījumā šeit ir jautājums par taisnīgumu un balansu.

Es zinu, ka koalīcija uztraucas par deficītu, kas mums būs nākamajā gadā un visos turpmākajos gados. Lūk, opozīcija jums piedāvā risinājumu, kā šo deficītu mazināt. Mēs varam uzlikt šādu virspeļņas nodokli - tas ir taisnīgs, tas ir godīgs, tas panāk balansu starp valsti, uzņēmumiem un mājsaimniecībām. Tāpēc vēlos aicināt publiski Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju sākt jau laikus domāt par šāda mehānisma ieviešanu, lai tas darbotos jau arī nākamā gada budžeta ietvaros.

Liels paldies jums. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debatēs vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Mēs, Zaļo un Zemnieku savienības frakcija, atbalstīsim šodien šo alternatīvo komisijas piedāvājumu, jo, mūsu ieskatā, gluži vienkārši šie 24 miljoni pretējā gadījumā pārliekas uz mūsu iedzīvotāju pleciem. Tik vienkārši. Ir šis likums.

Taču pēc būtības tas, ko minēja Šuvajeva kungs... Arī mēs šos jautājumus aktualizēsim saistībā ar budžetu. Jau uzreiz varam pateikt (šie ir uzņēmuma peļņas jautājumi) - tas būtu lielisks avots, no kā mēs varētu finansēt... vai arī mazināt atbalsta apjomu dažādām šādām atbalsta programmām. Respektīvi, šo valsts uzņēmumu, to skaitā monopoluzņēmumu, peļņas rādītāji šobrīd ir... nu, normālam, saprātīgam cilvēkam to nevar izskaidrot. 100 miljoni peļņas - labi, "Latvenergo" budžetā... It kā atgriežas šī nauda budžetā. Bet "Latvijas Gāze" un vesela virkne citu...

Es domāju, ka šeit jābūt ļoti nopietnai reformai attiecībā uz to, kādā veidā mēs nosakām šos tarifus, jo šajos tarifos, ja jūs esat iedziļinājušies, kā tie veidojas un kā tie tiek apstiprināti... Ir arī daudzi citi jautājumi, kuros tiek iekļautas, piemēram, šīs procentuālās attiecības... nu, ka administratīvajām izmaksām - ne vairāk kā četri procenti... Ja tev apgrozījums ir pieaudzis divas trīs reizes, tad arī šīs administratīvās izmaksas tu vari... teorētiski var likt iekšā divas trīs reizes lielākas. Un es nešaubos, ka ir arī gadījumi, kas... tur tiek darīts...

Šeit mums ir, es domāju, vēl diezgan daudz darāmā, lai ierobežotu šo uzņēmumu peļņu. Bet es aicinātu to darīt citā kontekstā. Šī likuma ietvarā šobrīd to, manuprāt, nebūtu pareizi darīt.

Aicinu atbalstīt šo likumprojektu.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Debates bija par abiem likumprojektiem kopā.

Tagad vispirms mums būs jābalso par pirmo - deputātu iesniegto likumprojektu, kuru komisija aicina noraidīt. Un tad mēs balsosim par steidzamību alternatīvajam likumprojektam, un tad - par alternatīvo likumprojektu... par pašu alternatīvo likumprojektu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu iesniegtā likumprojekta "Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" (Nr. 51/Lp14) atbalstīšanu pirmajā lasījumā! (Es atgādinu, ka komisija aicināja šo likumprojektu noraidīt.) Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 1, pret - 87, atturas - nav. Likumprojekts ir noraidīts.

Lūdzu, Indriksones kundze!

I. Indriksone. Jā, komisija aicina noteikt... vienojās par steidzamību likumprojektam, kas ir alternatīvais - komisijas sagatavotais - likumprojekts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par komisijas izstrādātā alternatīvā likumprojekta "Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" (Nr. 58/Lp14) atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Balsosim par komisijas izstrādātā alternatīvā likumprojekta "Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" (Nr. 58/Lp14) atbalstīšanu pirmajā lasījumā.

Lūdzu zvanu! Balsosim par komisijas izstrādātā alternatīvā likumprojekta "Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" (Nr. 58/Lp14) atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 91, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku likumprojekta izskatīšanai otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

I. Indriksone. Komisija vienojās un aicina Saeimu izskatīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā bez atkārtotas izskatīšanas komisijā, jo tas būtu būtiski - ātri īstenot likumprojektā paredzētās lietas.

Sēdes vadītājs. Cienījamie deputāti, vai jums ir iebildumi, ja mēs skatītu uzreiz arī otrajā lasījumā? Iebildumus es nedzirdu. *(Starpsauciens.)* Kā, lūdzu? Nav iebildumu?

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" (Nr. 58/Lp14) atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 91, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Darba kārtības nākamā sadaļa - "Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana".

Lēmuma projekts **"Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību"**.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - referents Gunārs Kūtris.

G. Kūtris (ZZS).

2022. gada 27. oktobrī Saeima saņēma 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību", kurā lūgts "pieņemt tiesisko regulējumu ārpus laulības savienībā dzīvojošu pāru tiesiskai atzīšanai un sociālajai aizsardzībai".

Šā gada 30. novembrī Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izskatīja šo kolektīvo iesniegumu, kā arī uzklausīja iniciatīvas pārstāvi, kurš norādīja, ka nedz viena dzimuma, nedz arī dažādu dzimumu pāriem, kas nav reģistrējuši savas attiecības, šobrīd nav nodrošināta aizsardzība no valsts puses.

Uz komisijas sēdi uzaicinātā Tieslietu ministrijas pārstāve pauda viedokli, ka iniciatīvas tālāka virzība ir atbalstāma, pamatojoties uz Satversmes tiesas 2020. gada 12. novembra spriedumā ietverto Satversmes 110. panta pirmā teikuma interpretāciju. Kopš 2006. gada spēkā esošā šī teikuma redakcija ir šāda: "Valsts aizsargā un atbalsta laulību - savienību starp vīrieti un sievieti, ģimeni, vecāku un bērna tiesības."

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nolēma noraidīt šo Latvijas pilsoņu iniciatīvu, un, pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 131.^{5} panta ceturto un piekto daļu, komisija sagatavoja lēmuma projektu "Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību".

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt sagatavoto lēmuma projektu, kas paredz, ka minētā iedzīvotāju iniciatīva netiek virzīta tālāk.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

15 minūtes, Ņenaševas kundze.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies. Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! *ManaBalss.lv* iniciatīva ir viena no pilsoniskās iniciatīvas izpausmēm. Likumdevējs ir apņēmies ņemt tās vērā, izvērtēt un, protams, tās skatīt, tajās iedziļināties (it īpaši, ja problēma, par kuru ir savākti iedzīvotāju paraksti, ir aktuāla). Nu jau vairākus sasaukumus tā ir viena no politiskās līdzdalības formām, daļa no mūsu ikdienas.

Šobrīd vairāk nekā 23 tūkstoši balsu īsā laikā, ļoti īsā laikā, saliedējas, lai taptu sadzirdēti, lai iestātos par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību.

Protams, brīdī, kad iepriekšējā Saeimā tika uzsākta kvalitatīva diskusija par Civilās savienības likuma projektu, bija zināma cerība par to, ka Saeima spēs spert pirmo soli visu ģimeņu aizsardzībai, bet diemžēl 13. Saeima to nespēja izdarīt, tāpēc šī iniciatīva nonāca mūsu darba kārtībā. Un, manuprāt, šī ir mūsu iespēja - un šeit arī uzsvēršu - tieši uzsākt visaptverošu ģimeņu, visu ģimeņu, tiesiskās aizsardzības mehānisma pieņemšanas diskusiju. Un ļoti bieži iniciatīvas ir...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Ņenaševas kundze, mirklīti!

Tavara kungs, jūs šobrīd ļoti skaļi sarunājaties.

Turpiniet, lūdzu!

A. Ņenaševa. Paldies... tieša iespēja uzsākt visaptverošas diskusijas. Kāpēc šis ir svarīgi? Diskutējot par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību, mēs jau gadiem dzirdam, ka ir nepieciešams rast kompromisus, ka mums ir nepieciešams diskutēt, bet... vai tas ir noticis? Arī šobrīd it kā ir dzirdēts, ka sola - labi, šo mēs noraidīsim, bet tālāk mēs piedāvāsim alternatīvus veidus, mēs atrisināsim šo jautājumu, un mēs kaut kādā veidā iziesim no šīs konstitucionālās krīzes. Bet diskusiju - visaptverošu diskusiju -, ko, starp citu, arī ierosina *ManaBalss.lv* iniciatīva, noraida.

Šodien, turpinot virzīt šo iniciatīvu, mums ir iespēja pierādīt, ka mēs vēlamies uzklausīt, vismaz uzklausīt, un, iespējams, rast risinājumus vai rast tos pašus minētos kompromisus. Šīs iniciatīvas sakne ir atrisināt ar divu cilvēku kopdzīvi saistītus jautājumus - jautājumus, kas citiem varbūt liekas pašsaprotami, bet citiem - neiespējami vai grūti sasniedzami. Šīs iniciatīvas sakne ir par diviem cilvēkiem, kuri ciena viens otru, neatkarīgi no viņu dzimuma, nevis likt visiem cilvēkiem dzīvot pēc mūsu individuāliem priekšstatiem. Un es vēlos uzsvērt - šīs iniciatīvas sakne, būtība ir aizsargāt, nevis apdraudēt citu cilvēku tiesības. Aizsargāt, kolēģi! Es un mana ģimene nejūtas apdraudēta, ja kādas ģimenes tiesības ir aizsargātas. Tā nevar būt!

Pašlaik aizsardzības un atzīšanas lomu ir uzņēmusies tiesa. Jau ir atzītas 28 ģimenes, to skaits strauji pieaug. Bet vai pašreizējos ekonomikas apstākļos mēs varam uzvelt visu atbildību tiesu sistēmai? Kolēģi, it īpaši no topošās valdības! Mēs gribam noslogot tiesu sistēmu vairāk un vairāk, mēs uzliekam to uz tiesas pleciem. Tiesu uzdevums ir nodrošināt tiesiskumu, nevis risināt jautājumus, ko mēs izvēlamies ignorēt.

Noraidot šo iniciatīvu, mēs savu četru gadu darba cēlienu sāksim ar nepareizu ziņojumu sabiedrībai, savukārt, turpinot šīs iniciatīvas izskatīšanu, mēs spēsim parādīt iedzīvotājiem, ka mums ir svarīgs iedzīvotāju un pilsoņu viedoklis. Pat ja tam nepiekrītam, mēs spējam par to runāt, un es ļoti uzsvēršu - mēs spējam par to runāt civilizētā veidā.

Es jau paredzu, ka šeit, no tribīnes, skanēs dažādi vārdi ne par ģimeni, ne par cilvēka cieņu, bet visdrīzāk par guļamistabu un citiem jautājumiem, kas acīmredzami jūs uztrauc visvairāk, bet es aicinu atbalstīt šīs iniciatīvas virzīšanu tālāk plašākai diskusijai, lai mēs spētu par to runāt civilizētā veidā. Daudzi teiks, ka šis ir ideoloģijas jautājums, tomēr šis nav ideoloģijas jautājums, šis ir jautājums par cilvēku dzīvēm. Cilvēki Latvijā nav ideoloģija, cilvēks ir vērtība, un viņam piemīt cilvēka cieņa, savukārt cilvēka cieņa ir Satversmē balstīta vērtība.

Tāpēc šo vairāk nekā 23 tūkstošu cilvēku vārdā lūdzu jūs virzīt šo iniciatīvu turpmākai izskatīšanai Saeimā. *(Starpsauciens.)*

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

Petravičas kundze! Man jums jāuzdod šis jautājums un jāpiedāvā izvēle. Patiesībā varbūt pat nav vairs jāpiedāvā izvēle *(Starpsauciens.)*: jūs iekļausieties vienas minūtes laikā? Divarpus minūtēs? Piekrīt visi.

Petravičas kundze, lūdzu, jums divarpus minūtes laika.

R. Petraviča (LPV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie deputāti! Es aicinu atbalstīt komisijas lēmumu par šī lēmuma projekta noraidīšanu.

Latvijas Republikas Satversmes 110. pants skaidri nosaka, ka valsts aizsargā un atbalsta laulību - savienību starp vīrieti un sievieti, ģimeni, vecāku un bērnu tiesības. Virzītā visu ģimeņu iniciatīva likumdošanā ir pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmē skaidri noteikto un izkropļo pašu ģimenes jēdzienu. Vēl šogad vasarā 13. Saeima, paužot savu vēlētāju gribu, neatbalstīja attiecīgu iniciatīvu. Tomēr tā neatlaidīgi tiek stumta caur Saeimu, ceļot ap to ažiotāžu un sanaidojot sabiedrību. Vai tiešām šai laikā nav svarīgāku jautājumu, ko apspriest?

Manuprāt, netiek pienācīgi novērtēts, ka plašā atsaukšanās uz Satversmes tiesas lēmumu šajā gadījumā nav līdz galam korekta, jo, pirmkārt, Satversmes tiesa nevar uzurpēt likumdevēja, kas ir Saeima, pilnvaras. Paust tautas gribu var tikai tautas ievēlēti Saeimas deputāti, arī grozīt Satversmi Satversmes tiesai nav tiesību, tādas tiesības ir vienīgi Saeimai un tautai.

Otrkārt, Satversmes tiesas spriedumā minētos esošos iespējamos trūkumus var novērst, izdarot izmaiņas citos likumos un normatīvajos aktos, kā tas jau tiek darīts, nekropļojot ģimenes jēdzienu.

Un, treškārt, Satversmes tiesa, izejot, manuprāt, ārpus savu funkciju robežām, ir tik plaši atvērusi absurda durvis, ka, lasot tās sprieduma motivāciju, vairs īsti nevar saprast, kas tad nav ģimene. Nav saprotams, kādēļ šajā jēdzienā nevar iedefinēt, piemēram, daudzsievību, incestu, svingeru klubus un tā tālāk.

Runājot par Satversmes 110. pantu, Satversmes tiesa saka: šajā normā lietotais...

Sēdes vadītājs. Petravičas kundze, es atvainojos.

Kolēģi, es saprotu, ka jūs ļoti gaidāt pārtraukumu, bet drusciņ pacietīsimies un ļausim Petravičas kundzei pateikt sakāmo.

R. Petraviča. ... nav konkretizēts un neizvirza dzimumu par kritēriju tādu personu noteikšanai, kuras atzīstamas par ģimeni, bet šis pats pants formāli neizvirza par kritēriju arī skaitu un pat bioloģisko sugu. Vai ģimenes jēdzienā tagad "ielasīsim" arī suņus un kaķus? Protams, tiem, kuri mīl dzīvniekus, tie ir kā ģimenes locekļi, bet jautājums: vai tā ir ģimene? *(Starpsauciens.)*
110. pantā nav noteikts arī skaits - vai divi vīrieši un viena sieviete arī var veidot ģimeni, vai, teiksim, trīs vīrieši?

Esmu pret šādu ģimenes izpratni. Vairākkārt esmu norādījusi arī uz riskiem, kam tiktu pakļauti bērni, kas uzaugtu šādās "jaunajās ģimenēs" (pēdiņās), kā arī riskiem Latvijas sabiedrībai. Tas ir gan morāls risks, gan dabiskas ģimenes izzušanas risks, gan sabiedrības polarizācijas risks.

Lūdzu neatbalstīt šī likumprojekta tālāku virzību.

Paldies. *(Aplausi. Starpsauciens: "Bravo!")*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, ir pienācis laiks pārtraukumam. Debates turpināsim pēc pārtraukuma. Lūdzu, palieciet vēl savās vietās!

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi, nav reģistrējušies 10 deputāti: Mārtiņš Daģis, Gundars Daudze, Igors Judins, Armands Krauze, Māris Kučinskis, Kaspars Melnis, Leila Rasima, Jana Simanovska, Juris Viļums un Jānis Vucāns.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, Saeimas sēdi atsāksim pēc pārtraukuma pulksten 15.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka šobrīd darba kārtībā ir lēmuma projekts "Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību". Tātad lēmuma projekts, par kuru šobrīd norisinās debates.

Nākamais debatēs pieteicies runāt deputāts Česlavs Batņa.

Č. Batņa (AS).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Saeimas Prezidij! Uzstājoties Ņenaševas kundzei, mani "paņēma" divas frāzes: pirmā frāze - nepareiza ziņa sabiedrībai. Par kādu nepareizu ziņu mēs runājam? Šobrīd Satversmes 110. pants nosaka, kas ir ģimene. Ģimenē ir māte, tētis, bērni. Šajā iniciatīvā - es skatos - par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību. Man ir jautājums: kuras ģimenes mēs šobrīd

neaizsargājam? Ģimene terminoloģijā... Satversmē ir noteikta, un visas ģimenes, manuprāt, šobrīd ir vienlīdzīgas.

Ja mēs runājam par Satversmes tiesas spriedumu, kas ir stājies spēkā, tas jau nepasaka, kādā veidā mums jārisina šis jautājums.

Un vēl viena lieta, ko gribu bilst. Mēs atsaucāmies uz 23 tūkstošiem parakstu *ManaBalss.lv*. Es gribu atgādināt, ka divus gadus atpakaļ bija iniciatīva par referendumu - par ģimenes jēdziena nostiprināšanu Satversmē. Un par šo iniciatīvu nobalsoja 53 tūkstoši. Tātad mēs atkal nonākam situācijā, ka sabiedrībā nav vienlīdzīgs skatījums uz šo jautājumu, un šajā gadījumā vislabākais, manuprāt, ir nevis izskatīt šo jautājumu Saeimā, bet atkal rosināt referendumu, lai šis jautājums ir atrisināts no A līdz Z.

Es vēlreiz gribu atsaukties uz Ņenaševas kundzi. Otrā tēze - cilvēks ir vērtība. Es atvainojos, vai Satversmē paustais ģimenes jēdziens un ģimene šobrīd nav vērtība? Mēs vēlamies degradēt ģimenes jēdzienu, kas ir nostiprināts Satversmē?

Es viennozīmīgi aicinu jūs neatbalstīt šo projektu, jo, manuprāt, visas ģimenes šobrīd Latvijā ir aizsargātas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Esmu jauns deputāts, bet, kā jūs redzat, es pamazām sāku saprast, kā Saeima strādā, tāpēc vēlos izteikties arī šajā jautājumā. Vēlos adresēt jautājumu ne tikai par vairāk nekā 23 tūkstošu cilvēku iesniegumu, bet šajā brīdī vēlos arī pārstāvēt, reprezentēt un sniegt iespēju izskanēt arī to 417 kultūras darbinieku vārdiem un domām, kas šodien tika izplatītas publiskajā vēstulē, kas adresēta kultūras ministram Naurim Puntulim.

Es vēlos mazliet pārstāvēt... mazliet citēt no šīs vēstules un arī sniegt iespēju Puntuļa kungam paskaidrot savu balsojumu šiem kultūras darbiniekiem, lai veidotos vismaz sava veida dialogs arī Saeimas līmenī.

Tātad vēstulē rakstīts, ka 2022. gada 30. novembrī Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā deputāts un kultūras ministrs Nauris Puntulis balsoja "pret" vairāk nekā 23 tūkstošu Latvijas pilsoņu atbalstīto iniciatīvu par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību, kas komisijā ar šo balsojumu tika noraidīta.

Puntuļa kungs, pie jums vēršas to kultūras nozares pārstāvju vārdā, kuri par vienu no saviem svarīgākajiem darbības mērķiem uzskata saliedētas un iekļaujošas sabiedrības veidošanu. Viņi savā darbā balstās gan uz Latvijas Republikas Satversmē noteiktajām vērtībām - Latvija kā demokrātiska un tiesiska valsts -, gan uz Kultūras ministrijas definētajām nostādnēm un kultūrpolitikas plānošanas dokumentiem, kuros saliedēta, iekļaujoša, atvērta, droša un vienota sabiedrība ir izvirzīta par prioritāti. Tāpēc viņi uzdod jautājumu: "Puntuļa kungs, kā tad tā?"

Viņi arī atsaucas uz Nacionālo attīstības plānu, kur vienota, droša un atvērta sabiedrība ir viena no galvenajām prioritātēm. Citēšu: "Sabiedrība nevar būt vienota, droša un atvērta, ja sabiedrības līmenī netiek stiprināta sociālā iekļaušana un attīstīta empātija." Tieši tāpēc kultūras ministra

Naura Puntuļa balsojums pretēji Nacionālajam attīstības plānam un Kultūras ministrijas kultūrpolitikas plānošanas dokumentiem liek vēstules parakstītājiem jautāt: "Kā tad tā?"

Noslēgšu ar aicinājumu, kas izskan šajā vēstulē (citēju): "Aicinām Jūs iespējamo nākamo termiņu kultūras ministra amatā aizvadīt atbilstoši Satversmē noteiktajām pamatvērtībām, rīkoties atbilstoši savas vadītās nozares mērķiem, saliedēt visus Latvijas cilvēkus un ar savu darbību rādīt paraugu empātiskas un iekļaujošas sabiedrības veidošanā, pat ja tas ir pretrunā ar Nacionālās apvienības ideoloģisko nostāju."

Es vēlētos arī publiski aicināt Nauri Puntuļa kungu izteikties šeit un skaidrot savu nostāju tiem 417 kultūras darbiniekiem, kas šodien publicēja savu vēstuli.

Liels paldies jums. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam.

E. Zivtiņš (LPV).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie deputāti! Dāmas un kungi! Daudz neaizkavēšu, tikai pāris tēzes, ko es gribu pateikt šajā jautājumā... un kāpēc šobrīd esmu šeit, - lai no šīs tribīnes pateiktu paldies tiem 57 tūkstošiem cilvēku, kuri šogad nobalsoja par ģimenes vērtībām, par tām ģimenes vērtībām, kuras mūsu Satversmes tēvi jau bija iekļāvuši Satversmē, bet šobrīd šī Satversme tiek rupji interpretēta un zem šiem tik svētajiem vārdiem "tētis" un "mamma" tiek grūstas apakšā dažādas interpretācijas. Tātad vēlreiz atkārtoju - paldies tiem 57 tūkstošiem cilvēku, kas šogad parakstījās par ģimeniskām vērtībām.

Es arī sev biju piefiksējis un pilnīgi piekrītu tam, ka, ja šis ir tik svarīgs jautājums, tad vajadzētu to virzīt referenduma kārtībā, iziet šādu procesu un paskatīties, vai tauta to atbalsta vai neatbalsta, vai iespējams sasniegt 155 tūkstošus parakstu.

Vēlreiz no savas puses gribu teikt, ka šāds priekšlikums šobrīd ir noraidāms, un izteikt atbalstu tikai un vienīgi tradicionālas ģimenes vērtībām.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai otro reizi.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies, kolēģi! Es droši vien vēlos atbildēt Batņas kungam par vienu svarīgu lietu. Jūs kļūdījāties, Satversmē nav noteikta ģimenes definīcija, Satversmē noteikta laulības definīcija. Mēs te nerunājam par laulību, mēs runājam par ģimenēm, un ģimenes ir dažādas, lai cik ļoti dažiem gribētos domāt, ka visiem jābūt, es atvainojos par žargonu, *copy/paste* pēc jūsu ģimenes parauga, bet ģimenes ir dažādas. Dažādas ģimenes ir pelnījušas arī aizsardzību, tādu pašu, kādu mēs kā valsts sniedzam laulātiem pāriem.

Es gribu tikai pievienoties... Es zinu, ka Puntuļa kungs tūlīt nāks un atbildēs, bet es gribu tikai pievienoties kultūras darbinieku aicinājumam tomēr arī savos balsojumos pieturēties pie tām vērtībām, ko jūs sludināt ministrijā vai ko jūs apstiprināt un virzāt kā ministrijas stratēģijas un plānošanas dokumentos noteiktās.

Kolēģi, mēs zinām, kāds būs iznākums šodienas balsojumam, bet tas nenozīmē, ka mēs apstāsimies par to runāt. Es it īpaši skatos šajā virzienā ne jau par velti, jo es domāju, ka lielākā daļa no jums ļoti labi saprot, ko nozīmē pildīt, nepildīt Satversmes lēmumus, ko nozīmē tiesiska valsts un ko nozīmē visu ģimeņu tiesību aizsardzība vai vismaz regulējums, kas tādu paredz.

Kolēģi, jūs noteikti nāksiet ar kaut kādiem priekšlikumiem par šo jautājumu risināšanu, jo mēs nevarēsim to tā atstāt, bet mūsu uzdevums, neskatoties uz to, kāds ir šīs Saeimas sastāvs, ir panākt cilvēcisku, normālu diskusiju, rast risinājumus šiem jautājumiem un nelīdzināties terminoloģijā kaimiņvalstīm, īpaši tām kaimiņvalstīm, par kurām mēs zinām, kur noved tā terminoloģija un dalīšana pareizajos un nepareizajos, tradicionālajos un netradicionālajos.

Kolēģi, es aicinu virzīt šo iniciatīvu, ja ne, nāks citas iniciatīvas, kas noteikti būs atkal atbalstāmas un virzāmas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Naurim Puntulim.

N. Puntulis (NA).

Priekšsēdētāja kungs, kolēģi, politiķi visdažādākajos flangos! Man ir bijis tas gods un pienākums vadīt kultūras nozari trīsarpus gadus. Mēs kopā esam padarījuši milzum daudz labu lietu, nenoliedzami - daudz labu lietu. Es vienmēr esmu priecājies par nozares iesaisti šinī kopīgajā darbā, taču man vēl līdz šim nebija nācies saskarties ar tik rūpīgi gatavotu, plašu, izsvērtu nozares dažādu jomu pārstāvju vēstuli kā šī. Daudzos kultūrpolitikas jautājumos man tāda būtu noderējusi. Tādas līdz šim nav bijis.

Kolēģi, es iepazinos ar šo vēstuli pirms mirkļa, tā patiešām ir rūpīgi gatavota, izsvērta, un mana atbilde uz šo vēstuli nedrīkst būt pavirša. Es atļaujos lūgt jūsu atļauju savu argumentēto atbildi sniegt nākamajā trešdienā, kad mums būs diskusijas par ministru amatu kandidātu apstiprināšanu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Česlavam Batņam otro reizi.

Č. Batņa (AS).

Kolēģi, es nevarēju neatbildēt. Ir dabas likumi, jūs taču piekrītat. Dabā ir radīts, ka ir vīrietis un ir sieviete, ir pēcnācēji. Dabā ir radīts, ka ir sieviešu kārtas dzīvnieciņš, vīriešu kārtas dzīvnieciņš, rodas bērni. Vai jūs man zinātniski varat, kaut Ņenaševas kundze, paskaidrot, vai tiešām, ja ir vienas kārtas dzīvnieciņi, viņi var radīt pēcnācējus, kas ir mūsu valsts pastāvēšanas pamatā? Ja jūs pierādīsiet, ka tā ir, es atbalstīšu šo lēmuma projektu.

Bet es vēlreiz atkārtošu: mēs šobrīd nerunājam par ģimeņu... visu ģimeņu tiesisko aizsardzību, mēs runājam par konkrēto grupu aizsardzību, un noteikti mums ir jāsagatavo mājsaimniecību likums... kas ir viena mājsaimniecība, kur dzīvo divi vienādi cilvēki, un tas to atrisinās. Bet nekādā ziņā APVIENOTAIS SARAKSTS neiestāsies par to, ka ģimenes regulējumā mēs norādīsim, ka divi vienādi cilvēki var būt ģimene. Lai viņi ir ģimene savās iedomās, bet ne jau Satversmes vai likuma izpratnē.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Godātais priekšsēdētāja kungs, cienījamie kolēģi! Galvenie iebildumi pret šo priekšlikumu ir vēlme nepieļaut viendzimuma pāru attiecību reģistrāciju. Homoseksuāli cilvēki ir mazākums sabiedrībā, bet viņu tiesības uz valsts aizsargātu ģimeni tiek diskriminētas bažās par tradicionālo ģimeņu apdraudējumu. Tomēr citu Eiropas valstu pieredze liecina, ka viendzimuma pāru reģistrācija nekādi neapdraud tās ģimenes, ko mēs dēvējam par tradicionālām. Artūrs Butāns no Nacionālās apvienības, šodien runājot, teica - pieturamies pie Eiropas vērtībām!

Lūdzu, pieturamies pie Eiropas vērtībām! Vairumā Eiropas Savienības dalībvalstu viendzimuma laulības ir atļautas. Arī tur, kur šīs laulības netiek atļautas, tomēr ir panākts viendzimuma civilo attiecību regulējums. Tātad esam konsekventi! Ja reiz Eiropa, tad Eiropa. *(Starpsauciens.)*

Otrs, ko es ieteiktu, - izvairīties no loģikas kļūdām. Cilvēku salīdzināšana ar dzīvniekiem ir ļoti nopietna loģikas kļūda.

Vai mēs esam tiesiska valsts? Satversmes tiesa norādīja, ka mums ir jāpieņem tiesisks regulējums viendzimuma pāru attiecību regulēšanai. Vai mēs varam ignorēt Satversmes tiesu? Kādu paraugu mēs rādām saviem vēlētājiem un cilvēkiem Latvijā?

Es arī nepiekritīšu apgalvojumam, ka Satversmes tiesa esot pārkāpusi pilnvaras. Satversmes tiesa nenorādīja Saeimai, kādu likumu pieņemt. Satversmes tiesa norādīja uz trūkstošo regulējumu, un tas tad ir mūsu, deputātu, darbs - saprast, kā šo regulējumu panākt un... regulēt.

Bet ko es gribētu uzsvērt? Šis priekšlikums nav tikai par viendzimuma attiecībām, šis priekšlikums ir arī par nereģistrētu kopdzīvi. Arī par tradicionālām dēvētās ģimenes ne vienmēr ir laulātie. Česlavs Batņa no APVIENOTĀ SARAKSTA jautāja, kura ģimene tad netiek aizsargāta. Es jums varu pastāstīt piemēru.

Zolitūdes traģēdijā gāja bojā ugunsdzēsējs, un viņam bija dzīvesbiedre. Viņi nebija laulājušies, bet viņi bija plānojuši skaistas kāzas nākotnē, viņi bija skatījušies nākotnē, tobrīd, iespējams, viņi to vēl nevarēja atļauties. Diemžēl notika traģēdija, un tie cilvēki, kas dzīvoja nereģistrētās attiecībās, nevarēja saņemt ne valsts, ne pašvaldības palīdzību un pabalstu, ne arī ziedoto naudu. Vai viņi nebija ģimene? Viņi bija ģimene, viņi rūpējās viens par otru, viņi mīlēja viens otru. Tāpēc valstij ir svarīgas ģimenes. Mums ir svarīgi tas, ka ikvienam no mums ir kāds cilvēks, kas rūpējas par mums, ka mēs par kādu rūpējamies. Un valsts interesēs ir aizsargāt ģimenes, cilvēkus, kas rūpējas viens par otru.

Izrādās, ka 70 procenti Latvijas iedzīvotāju atbalsta kopdzīvi bez laulības. Tātad 70 procentiem Latvijas iedzīvotāju šķiet, ka tas ir pieņemami. Aptuveni 130 tūkstoši cilvēku Latvijā dzīvo nereģistrētās attiecībās. Kāpēc šiem cilvēkiem liegt aizsardzību? Valsts pienākums ir rūpēties par cilvēkiem, nevis pārmācīt tos.

Es tomēr gribētu uzsvērt, ka vairāk nekā 20 tūkstoši cilvēku ir atbalstījuši iniciatīvu *ManaBalss.lv*. Mums kā likumdevējam ir jāuzklausa cilvēku vajadzības, mēs nedrīkstam noraidīt kolektīvu iesniegumu, pat neizskatot to pēc būtības. Tas, ko es gribētu teikt, - atbalstot šādu kopdzīves regulējumu, mēs neapdraudam par tradicionālām dēvētās ģimenes, mēs sniedzam aizsardzību visām ģimenēm.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam otro reizi.

E. Zivtiņš (LPV).

Paldies, godātais Saeimas priekšsēdētāj, cienījamie kolēģi deputāti! Īsi - divas lietas, ko gribēju akcentēt. Proti, tā viena ir Batņas kungam ļoti sensitīva lieta. Jūs teicāt: ja kāds pierādīs, tad jūs balsosiet. Ļoti uzmanīgi ar to, tāpēc ka jebkurš biologs jums paskaidros un pierādīs, ka nav obligāti jābūt šīm divām sastāvdaļām, lai izveidotu vēl vienu jaunu dzīvību. *(Starpsauciens: "Tā ir mākslīga.")* Jā, jā, tā ir mākslīga. Tā ir viena lieta.

Otra lieta - es gribēju akcentēt to, par ko neviens šobrīd nav runājis. Proti, mēs savā frakcijā... un runājot ar daudziem cilvēkiem par kopdzīvi - nu, kādas ir pretenzijas? Lai taču tie cilvēki dzīvo kopā, pie tam ļoti daudzi... lielākā daļa no viņiem ir inteliģenti un labi cilvēki. Bet, tiklīdz tas skar bērnus - un šeit es gribu uzsvērt, ka jautājums ir... tātad mēs te runājam par kaut kādām lietām, bet faktiski šeit slēpjas runa par mūsu bērniem. Paskatieties, kas notiek Apvienotajā Karalistē vai citās valstīs, kur bez vecāku piekrišanas pēc noteikta gadu skaita sasniegšanas viņi ir tiesīgi mainīt dzimumu!

Tātad šinī gadījumā jautājums ir par bērniem, un, tiklīdz tas skar bērnus, tad tā ir sarkanā līnija. Kā var būt, ka skolā drīkstēs runāt par šīm lietām bez vecāku atļaujas, bez vecāku piekrišanas? *(Starpsauciens.)* Tātad tas ir kategoriski - nē! Par šīm lietām bez vecāku atļaujas - kategorisks nē. Stāsts ir par dzimumu maiņu bez vecāku atļaujas.

Sēdes vadītājs. Zivtiņa kungs, ir izsaucieni... Zivtiņa kungs, sekundīti, lūdzu! Zālei... Ir tiesības veikt izsaucienus no zāles, bet jums nav tiesību sarunāties un atbildēt.

E. Zivtiņš. Es atvainojos. Es uzķeros uz to, jā.

Tātad vēlreiz un vēlreiz - šeit ir jautājums par bērniem. Tas šeit slēpjas. *(Starpsaucieni.)* Redziet, kā uzreiz sāk šūmēties! Tāpēc ka tā ir taisnība! Nevienu neinteresē, ko jūs darāt, kad jums ir 18 gadi un vairāk. Interesē jautājums par bērniem.

Vēlreiz paldies tiem 57 tūkstošiem cilvēku, kuri nobalsoja "pret" šo nejēdzību.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Cienījamie kolēģi! Klausījos debates, lai saprastu, kādēļ komisija aicināja noraidīt iniciatīvu "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību". Ko šodien varēja dzirdēt? Es dzirdēju debatēs mēģinājumus nesaprast, par ko ir runa; es dzirdēju mēģinājumus neredzēt un izdzēst ģimenes, kas jums nepatīk; es dzirdēju mēģinājumus nesaprast, par ko tieši ir bijis nesenais Satversmes tiesas spriedums.

Nu, jūs varat mēģināt... Bet tad nebrīnieties, ka, noraidot šo iniciatīvu, jums būs vēl grūtāk pārliecināt lielu daļu jauniešu, lai viņi neaizbrauktu no Latvijas uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, nebrīnieties, ka liela daļa no ģimenēm, kuras jūs vēlaties izslēgt, arī nevēlēsies dzīvot Latvijā. Un tas mums visiem nāks par sliktu.

Ja paskatās vēsturiski, šāda neredzēšana, nesaprašana, izlikšanās un vēlme izslēgt grupas no sabiedrības un vienlīdzīgām tiesībām ir daļa no Padomju Savienības propagandas, kas, protams,

Latvijā joprojām ir dzīva dažādos formātos. Ja paskatās uz mūsdienām, tā ir daļa no putinisma. Mani tiešām pārsteidz, ka jums nav neērti no šādiem domubiedriem.

Es aicinu balsot "par" tiesisku Latviju, kas tiešām balstās tiesiskumā un Eiropas vērtībās, nevis šādos pamatos.

Es aicinu balsot "pret" komisijas sagatavoto piedāvājumu un izskatīt šo tūkstošiem iedzīvotāju svarīgo iniciatīvu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Godājamie kolēģi deputāti! Latvija ir viena no vēl tikai sešām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kurās nav civilo partneru attiecību regulējuma. Šis nav ideoloģisks jautājums. Šis ir tiesiskuma, cilvēktiesību un Latvijas starptautiskās pašcieņas jautājums.

Es dziļi ticu, ka politiķa misija nav vienkārši atražot sabiedrības aizspriedumus un vēl uz tiem veidot savu politisko kapitālu. Es ticu, ka mūsu, Saeimas deputātu, misija ir būt sabiedrības viedokļu līderiem, vairot Latvijas spēju tuvināties modernas, iekļaujošas, eiropeiskas valsts ideālam. Tāpēc es apelēju, godājamie kolēģi, pie jūsu labākās apziņas. Lūdzu, noraidiet šo komisijas priekšlikumu, un atklātā, caurspīdīgā, godīgā parlamentārā diskusijā diskutējam par šo svarīgo sabiedrības iniciatīvu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vārds referentam Gunāram Kūtrim.

G. Kūtris. Cienījamie kolēģi, tā kā debatēs jau ir daudz runāts, es uzsvēršu juridisko skaidrību šajā jautājumā. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija lēma nevirzīt tālāk šo pilsoņu iniciatīvu, un tāds ir arī lēmums. Ja jūs balsojat "par", tātad šo iniciatīvu tālāk nevirzām, ja balsojat "pret", tātad iniciatīva tiek virzīta tālāk.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies par skaidrojumu, Kūtra kungs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 50, pret - 32, atturas - 1. *(Aplausi.)* Lēmuma projekts ir pieņemts.

Kolēģi, es jūs informēju, ka ir saņemti divi iesniegumi - ziņojumi par balsošanas motīviem.

Vispirms vārds Mārcim Jencītim, lai nolasītu ziņojumu par balsošanas motīviem.

M. Jencītis (LPV).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Deputāti! Dāmas un kungi! Kolektīvā iesnieguma autori kā argumentus min lietas, kas likumā jau ir nostiprinātas un neprasa papildinājumus.

Satversmes tiesas 2019. gada 12. novembra spriedums lietā par bērna mātes partneres pielīdzināšanu tēvam pieprasa grozīt konkrētas tiesību normas - Darba likuma 155. pantu -, kas jau ir izdarīts iepriekšējās Saeimas laikā. Papildu prasības, piemēram, legalizēt viendzimuma attiecības, paredzēt cita veida kompensācijas vai sniegt vairāk tiesību viendzimuma pāriem, nav obligātas prasības no Satversmes tiesas. Tādēļ nav nepieciešams pieņemt vēl kādus citus viendzimuma attiecības atbalstošus likumus, balstoties uz Satversmes tiesas spriedumu.

Turklāt jau ir pieņemti grozījumi Pacientu tiesību likumā, lai ļautu pilnvarotajai personai lemt par ārstniecības jautājumiem. Tāpat nesen tika veikti grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas ļauj militārpersonām saņemt rehabilitāciju ar kopā dzīvojošo personu. Jau pašlaik ārpus laulības dzīvojošie var uzrakstīt testamentu, mantojuma tiesības, nākotnes pilnvarojumu ārstniecībai, principā jau tagad visu var nokārtot un jauna likuma izveide nav nepieciešama. Arī Juridiskā komisija nobalsoja pret likumprojekta "Civilās savienības likums" pārņemšanu no iepriekšējās Saeimas.

Neskatoties uz lielākās sabiedrības daļas skaidru "nē" viendzimuma laulību legalizācijai, tas uzstājīgi un atkārtoti tiek virzīts, aizsedzoties ar vārdiem "kopdzīve", "partnerattiecības", "civilā savienība"... un tagad kolektīvais iesniegums "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību", kas maldina sabiedrību par likumprojekta patieso mērķi. Ja vēlaties risināt jautājumu par vecākiem, kas dzīvo kopā, bet nav precējušies, tad izņemam viendzimuma attiecības no likumprojekta un esam gatavi par to runāt.

Demogrāfiskā situācija Latvijā ir katastrofāla, dabiskas ģimenes jēdziena noārdīšana to nekādā gadījumā neuzlabos. Pagājušajā gadā piedzima mazākais skaits iedzīvotāju pēdējo 100 gadu laikā - 17 tūkstoši - un nomira lielākais skaits pēdējos 20 gados - 34 tūkstoši. Piedzima divas reizes mazāk nekā nomira.

Sen jau vairs nav runa par seksuālo minoritāšu tiesībām, bet par apzinātu un apjomīgu tradicionālās ģimenes institūta degradēšanu. Ja nezināt, kur likt komatu Satversmes 110. pantā - par atšķirību starp laulību un ģimeni -, tad pavaicājiet Satversmes grozītājiem, kuri to izdarīja 2005. gadā. Satversmes grozījumu anotācijā ir skaidri teikts, ka Satversmē nepieciešams iekļaut laulības definīciju, lai saglabātu tradicionālo uzskatu par laulību un ģimeni.

Šie Satversmes grozītāji nemaz nevarēja iedomāties, ka kaut kāds komats radītu šaubas par ģimenes kā savienības starp tēvu, māti un viņu bērniem definīciju. Paldies dievam, ka tradicionāli ģimene bija, ir un būs tautas pastāvēšanas pamats, ko atbalsta vairākums.

Šim kolektīvajam iesniegumam ir savākti 23 257 paraksti, bet par tradicionālu ģimeni nobalsoja nesalīdzināmi vairāk - 58 222 cilvēki -, kas skaidri norāda, ka sabiedrības vairākumam Latvija ir pirmajā vietā.

Dievs, svētī Latviju! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, informēju, ka deputāte Inese Lībiņa-Egnere ir iesniegusi ziņojumu par balsošanas motīviem.

Frakcijas vārdā - frakcijas Jaunā Vienotība pārstāve Inese
Lībiņa-Egnere.

I. Lībiņa-Egnere (JV).

Cienījamās deputātes, godātie deputāti! Frakcijas Jaunā Vienotība deputāti ir balsojuši pret Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas iesniegto lēmumu. Frakcija Jaunā Vienotība ir par šīs iniciatīvas nodošanu atbildīgajai komisijai un nekavējošu Saeimas darbu pie nepieciešamo normatīvo aktu izstrādes visu Latvijas ģimeņu tiesiskajai atzīšanai un sociālajai aizsardzībai.

Arī mēs, tāpat kā to lūdz iniciatīvas iesniedzēji, uzskatām, ka Saeimai ir tiesisks, politisks un arīdzan morāls pienākums izstrādāt tiesisko regulējumu to daudzo Latvijas pāru tiesiskajai atzīšanai un sociālajai aizsardzībai, kuri nav laulībā. Juridiski kopdzīves partneru savienības atzīšana sniegtu atbalstu visām Latvijā esošajām ģimenēm, dodot tām drošības sajūtu, tiktu novērsti gadījumi, kad, izbeidzoties pāra attiecībām dažādu iemeslu dēļ, arī ar viena partnera nāvi, otra no šajās attiecībās esošajām personām tiek nepamatoti materiāli aizskarta, piemēram, paliekot bez ienākumiem, mājokļa un citas sociālās aizsardzības.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Latvijas Republikas Satversmes 110. panta pirmais teikums kopsakarā ar cilvēka cieņas principu nosaka valsts pienākumu aizsargāt un atbalstīt ikvienu ģimeni, arī faktiskas ģimenes, arī viendzimuma partneru ģimenes, un ar Satversmes tiesas spriedumu Saeimai līdz 2022. gada 1. jūnijam bija dots laiks, lai noteiktu viendzimuma partneru ģimenes attiecību tiesisko regulējumu un sociālās un ekonomiskās aizsardzības un atbalsta pasākumus... ar atbilstošu formu un saturu. Diemžēl 13. Saeima to neizdarīja, un šis ir kļuvis par mūsu visu, 14. Saeimas deputātu, tiesisku, politisku un arīdzan morālu pienākumu. Tādēļ šīs iniciatīvas noraidīšana ir absurda, nihilistiska attieksme pret acīmredzamo un vienlaikus arī pašas Saeimas kā likumdevēja cieņas un vērtības iedragāšana visas sabiedrības acīs.

Nenoliedzami, Saeima kā likumdevējs var izvēlēties, kādu tiesiskā regulējuma formu un saturu noteikt viendzimuma pāru ģimenes attiecībām. Nav viena pareizā likuma, tas ir darbs mums visiem kopā. Tomēr, kā atzinusi Satversmes tiesa, Saeimas rīcības brīvība nav neierobežota un likumdevējam nav rīcības brīvības izvēlēties, vai šādai ģimenei vispār ir jānodrošina juridiskā aizsardzība.

Kamēr mēs te skaļi debatējam, arī Augstākās tiesas Senāts jau ir atzinis, ka viendzimuma pāru ģimenes attiecību juridiskas atzīšanas tiesiskā regulējuma neesamības gadījumā tiesību piemērotājam, tostarp tiesai, ir pienākums nodrošināt Satversmes un cilvēktiesību efektīvu īstenošanu. Tā Latvijas administratīvās tiesas līdz šā gada decembra sākumam bija jau izskatījušas pilnībā 13 no gandrīz 30 tiesvedībā esošajām lietām, atzīstot, ka starp pieteicējiem, viendzimuma pāriem, pastāv ģimenes attiecības Satversmes 110. panta izpratnē. Tieši tā - pasludinot spriedumu par katru no šiem pāriem - tiesa šobrīd novērš mūsu, Saeimas, izlēmības un atbildības trūkuma sekas.

Tomēr tas ir pārāk smagnējs, laiku un līdzekļus prasošs, tātad neefektīvs, process tiesiskai, demokrātiskai Latvijas valstij 21. gadsimtā - tiesas ceļā pierādīt savas mīlestības un dzīves izvēles, lai valstij būtu iespēja tavu ģimeni tikai ieraudzīt. Vai mēs to spējam tā līdz galam saprast un sajust, ko tas nozīmē - tiesāties ar savu valsti, lai tevi un tavu mīļoto tava valsts redzētu un atzītu?

Jā, daudzi šeit, zālē, ir varējuši pieņemt savas dzīves skaistos lēmumus, tā skaisti un Dieva priekšā vai formālāk - pie dzimtsarakstu nodaļas amatpersonas - apliecinot savu "Jā" otram cilvēkam.

Tāpat pašsaprotami, ka dažādās dzīves grūtībās daudzi ir izvēlējušies savu laulību šķirt tiesas vai notariālā ceļā. Kāds savu izvēli izdara otro, trešo vai pat vēl kādu reizi. Tā tas ir, un tie ir fakti, ko apliecina arī Saeimas deputātu amatpersonu deklarācijas. Varam tikai iedomāties - vai visiem pietiktu dūšas cīnīties un tiesāties, lai vispirms kļūtu tiesiski redzami?

Es tiešām esmu pateicīga Latvijas konstitucionālo juristu saimei, tiesām, kuras ik dienas sargā katra cilvēka cieņu un pamattiesības. Un nu ir pienācis laiks mums, likumdevējam, neslēpties aiz ideoloģijām un skaļiem saukļiem. Pietiek stigmatizēt, sanaidot, pretnostatīt, dēmonizēt! Cilvēcīgs un cieņpilns šīs ilgi neatrisinātās sabiedrības vajadzības regulējums ir tas īstenais patriotisms, modernais nacionālisms un modernais konservatīvisms, lai daudzi jo daudzi Latvijas cilvēki sajustu jēgpilnu piederību un lojalitāti savai balsij.

Paldies, kolēģi. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Nākamais darba kārtības jautājums - lēmuma projekts **"Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību"**.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - deputāts Raivis Dzintars.

R. Dzintars (NA).

Cienījamās deputātes, godātie deputāti! 2022. gada 3. novembrī Saeima saņēma 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu". Šā gada 30. novembrī Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izskatīja kolektīvo iesniegumu un uzklausīja iniciatīvas pārstāvi, kurš norādīja, ka nebūšot ieguvuma no tā, ka valsts aizsardzības dienestā tiek iesaistīti jaunieši, kuri paši to nevēlas. Iesniedzēji uzskata, ka valsts aizsardzības dienesta nepieciešamā dienējošo skaita nokomplektēšanai pietiktu ar tām personām, kas tajā vēlētos iesaistīties brīvprātīgi.

Uz komisijas sēdi uzaicinātais Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs norādīja to, cik svarīga iebrukuma gadījumā ir valsts pirmā atbildes reakcija, kurai nepieciešams profesionāli sagatavotu personu atbilstošs daudzums. Viņš pauda viedokli, ka, neparedzot obligātu iesaukšanu, nav iespējams sasniegt valsts aizsardzībai nepieciešamo personu skaitu. Kaimiņvalstīs - Lietuvā un Igaunijā - obligātais militārais dienests jau pastāv. Tāpat eksperts norādīja, ka sākotnēji ir plānots aicināt personas dienestā iestāties brīvprātīgi un tikai tad, ja netiks sasniegts nepieciešamais dienējošo skaits, personas tiks iesauktas obligātā kārtā.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nolēma noraidīt šo Latvijas pilsoņu iniciatīvu un, pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 131.^{5} panta ceturto un piekto daļu, sagatavoja lēmuma projektu "Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāku virzību".

Komisijas vārdā lūdzu to atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Redzu, ka deputāti nav pieteikušies debatēs.

Vai referents vēlas kaut ko piebilst par balsošanas kārtību, lai deputātiem nebūtu pārpratumu pēc balsojuma?

R. Dzintars. Lai nebūtu pārpratumu, tā kārtība ir līdzīga kā iepriekšējā balsojumā. Balsojums "par" nozīmē atbalstīt komisijas lēmumu un noraidīt kolektīvo iesniegumu.

Es aicinu komisijas vārdā balsot "par".

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - 10, atturas - nav. Lēmums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums - lēmuma projekts **"Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību"**.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - deputāts Atis Deksnis.

A. Deksnis (AS).

Cienījamie deputāti! 2022. gada 7. novembrī Saeima saņēma 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu". Šā gada 30. novembrī Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izskatīja kolektīvo iesniegumu un uzklausīja iniciatīvas pārstāvi, kurš norādīja, ka ugunsdzēsības posteņu aizvēršanas dēļ var rasties situācijas, kad nav iespējams nodzēst vairākus vienlaicīgi notiekošus ugunsgrēkus. Pārstāvis norādīja, ka ir jāpaaugstina ugunsdzēsēju atalgojums, jo nav iespējams atrisināt cilvēkresursu problēmas ar šā brīža atalgojumu.

Uz komisijas sēdi uzaicinātie Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvji skaidroja, ka dienestam nav pietiekama finansējuma, lai apmaksātu ugunsdzēsēju virsstundu darbu, līdz ar to šobrīd šie ugunsdzēsēju posteņi īslaicīgi tiek slēgti. Pārstāvji norādīja, ka šobrīd dienestā vakanti ir 11 procenti no visām dienesta štata vietām, un tas varētu būt skaidrojams ar to, ka pašreiz ugunsdzēsēju alga ir par 32 procentiem zemāka nekā vidējā alga valstī.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija, uzklausījusi uzaicinātās personas, nolēma nodot šo Latvijas pilsoņu iniciatīvu Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai, kā arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai tālākai izvērtēšanai un sagatavoja lēmuma projektu "Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību".

Komisijas vārdā lūdzu to atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Lēmums ir pieņemts.

Šīsdienas sēdes pēdējais darba kārtības jautājums - lēmuma projekts **"Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības"**.

Ārlietu komisijas vārdā - deputāts Rihards Kols.

R. Kols (NA).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie, godātie deputāti! Ārlietu komisija trešdien, 7. decembrī, pieņēma paziņojumu "Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības".

Krievijas agresijas karš Ukrainā nesis nāvi, iznīcību un neaprakstāmas ciešanas, un Krievijai ir jāsamaksā par saviem noziegumiem, tostarp par agresijas noziegumu pret suverēnu valsti. Krievijas iebrukums Ukrainā un tās teritoriju aneksija ir uzskatāms par agresijas noziegumu, tas ir noziegums pret mieru. Krievijas prezidenta pasludinātā tā saucamā speciālā operācija ar tās

definētajiem mērķiem - Ukrainas denacifikāciju, demilitarizāciju un Donbasa reģiona, tai skaitā tautas republiku, aizsardzību - viennozīmīgi ir vērsta gan pret Ukrainas suverenitāti, gan teritoriālo integritāti, gan politisko neatkarību.

Faktiski spilgtāku agresijas piemēru ir pat grūti iedomāties. Tāpat, veicot agresiju, Krievija ir pārkāpusi ANO Statūtu 2. panta ceturtajā daļā noteikto spēka lietošanas aizliegumu. Agresija ir paša aizlieguma iespējami rupjākā izpausme, un agresijas aizliegums ir arī imperatīva starptautisko tiesību norma *jus cogens*, tas ir, norma, no kuras nav pieļaujama atkāpšanās. Tas mums uzliek zināmus pienākumus attiecībā pret Krieviju.

Cīņai par soda neizbēgamību jeb pret nesodāmību par Ukrainā pastrādātajiem noziegumiem ir jābūt prioritātei visiem, kas atbalsta Ukrainu. Lai to nodrošinātu, jāveido īpašs starptautisks tribunāls, kas skatītu amatpersonu atbildību, lēmumu pieņēmēju par agresijas noziegumu atbildību.

Ārlietu komisijas sēdes laikā mēs uzklausījām Ārlietu ministrijas un Tieslietu ministrijas ekspertus par jau spēkā esošajām izmeklēšanām, ko veic Starptautiskā Krimināltiesa, gan par Krievijas karaspēka pastrādātajiem kara noziegumiem, gan par noziegumiem pret cilvēci. Un arī konstatējām faktu, ka saistībā ar agresijas noziegumu iztiesāšanu Starptautiskajai Krimināltiesai īsti nav jurisdikcijas, jo Ukraina un Krievijas Federācija nav daļa no Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijas. Lai varētu nosaukt atbildīgos par agresijas kara īstenošanu, ir nepieciešams veidot speciālu tribunālu.

Uz šī pamata mēs, Ārlietu komisija, jau vakar pieņēmām komisijas paziņojumu un lēmām virzīt arī Saeimas paziņojuma projektu, kurā citstarp aicinām un paužam atbalstu speciāla tribunāla izveidei Krievijas agresijas kara pret Ukrainu iztiesāšanai.

Kolēģi, kā tas ir pieņemts, nolasīšu visu Saeimas paziņojuma projektu.

Latvijas Republikas Saeimas lēmuma projekts "Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības".

"Latvijas Republikas Saeima,

atgādinot, ka Krievijas Federācija turpina klaji un rupji pārkāpt starptautiskās tiesības un saistības, tostarp ANO Statūtu principus, īstenojot agresīvu karu pret Ukrainu, tās suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti;

norādot, ka agresīvs karš vai starptautiskos līgumus, starptautiskās vienošanās vai garantijas pārkāpjoša kara plānošana, gatavošana, iniciēšana vai īstenošana ir noziegums pret mieru;

ņemot vērā kopš 2014. gada un jo īpaši kopš 2022. gada 24. februāra Krievijas Federācijas īstenotā nelikumīgā, neprovocētā un nepamatotā agresīvā pret Ukrainu vērstā kara radīto iznīcību un ciešanas, Krievijas bruņoto spēku neselektīvos uzbrukumus apdzīvotām vietām un civilajai infrastruktūrai, daudzu tūkstošu Ukrainas civiliedzīvotāju slepkavības un visā Ukrainā pret civilās infrastruktūras objektiem vērstos terora aktus;

uzsverot, ka līdz šim dokumentētie noziegumi, kurus Krievijas Federācijas bruņotie spēki pastrādājuši Ukrainā, liecina par galēju cinismu un neaizskaramības apziņu, militārā spēka lietošanu ierobežojošu kara vešanas noteikumu un likumu ignorēšanu;

atsaucoties uz ANO Statūtiem, 1948. gada 9. decembra Konvenciju par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to, 1949. gada 12. augusta Ceturto Ženēvas konvenciju par civiliedzīvotāju aizsardzību kara laikā un ANO Ģenerālās asamblejas 2022. gada 2. marta rezolūciju "Agresija pret Ukrainu";

ņemot vērā Saeimas 2022. gada 21. aprīļa paziņojumu, kurā Krievijas Federācijas agresija pret Ukrainu tika atzīta par mērķtiecīgi īstenotu genocīdu pret ukraiņu tautu, 2022. gada 11. augusta paziņojumu, kurā Krievijas darbības Ukrainā atzītas par teroristiskām, bet Krievija - par terorismu atbalstošu valsti, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 2022. gada 13. oktobra rezolūciju, NATO Parlamentārās asamblejas 2022. gada 22. novembra rezolūciju un Eiropas Parlamenta 2022. gada 23. novembra rezolūciju,

stingri nosoda Krievijas Federācijas izvērsto agresīvo karu pret Ukrainu un neatzīst tā laikā iekaroto teritoriju aneksiju;

uzskata Krievijas Federāciju par šobrīd lielāko apdraudējumu mieram gan Eiropā, gan visā pasaulē;

stingri atbalsta Starptautiskās Krimināltiesas uzsākto izmeklēšanu nolūkā apzināt un saukt pie atbildības tos, kuri Ukrainas teritorijā pastrādājuši kara noziegumus un noziegumus pret cilvēci;

iestājas par to, ka papildus Starptautiskajai Krimināltiesai, kura nevar īstenot jurisdikciju par agresiju pret Ukrainu, ir izveidojams īpašs starptautisks tribunāls, lai vainīgie tiktu saukti pie atbildības par starptautisko noziegumu - agresiju -, kuru Krievijas Federācija uzsākusi 2022. gada 24. februārī ar pilna mēroga militāru iebrukumu suverēnās Ukrainas teritorijā;

pievienojas Ukrainas parlamenta, līdzīgi domājošu valstu un starptautisko organizāciju aicinājumiem atzīt Krievijas režīmu par teroristisku un Krievijas Federāciju - par terorismu atbalstošu valsti un mudina starptautisko sabiedrību pieņemt līdzīgus paziņojumus;

aicina Eiropas Savienību iekļaut Krievijas militāro privātuzņēmumu "Vāgnera grupa" terora aktos iesaistītu personu, grupu un organizāciju sarakstā (ES teroristu saraksts);

atkārtoti uzsver savu stingro atbalstu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai nedalāmībai tās starptautiski atzītajās robežās, kā arī savu nemainīgo lēmumu neatzīt Ukrainas teritoriju, tostarp Krimas pussalas, aneksiju, kā arī savu nemainīgi stingro atbalstu dziļākai Ukrainas integrācijai eiroatlantiskajā telpā;

aicina eiroatlantisko kopienu un tās partnerus īstenot visaptverošu Krievijas Federācijas starptautisku izolāciju, tostarp attiecībā uz dalību tādās starptautiskās organizācijās un struktūrās kā ANO Drošības padome, kā arī aicina Eiropas Savienības dalībvalstis turpināt identificēt un novērst Krievijas diplomātisko pārstāvniecību aizgādībā un vadībā veiktas darbības, kas nav savienojamas ar diplomāta statusu;

mudina steidzami un būtiski pastiprināt politisko, ekonomisko, finansiālo, militāro, tehnisko un humāno palīdzību Ukrainai, lai palīdzētu tai aizstāvēties pret Krievijas īstenoto agresīvo karu un mēģinājumiem destabilizēt Ukrainas valsts iestādes, graut valsts ekonomisko stabilitāti un iznīcināt kritisko enerģētikas, komunikācijas, ūdensapgādes un transporta infrastruktūru, kā arī izglītības, veselības un kultūras infrastruktūru;

iestājas par nepieciešamību Eiropas Savienības līmenī izstrādāt tādu tiesisko režīmu, kas ļautu Eiropas Savienības dalībvalstīm izmantot iesaldētos Krievijas aktīvus Ukrainas atjaunošanai un kompensāciju piešķiršanai Krievijas agresijas upuriem, un

apliecina solidaritāti ar Ukrainu un ukraiņu tautu."

Paziņojuma beigas.

Kolēģi, Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt sagatavoto Saeimas paziņojuma projektu un vēršu uzmanību, ka sagatavotais paziņojuma projekts Ārlietu komisijā tika atbalstīts vienbalsīgi.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Augsti godātie kolēģi! Kola kungs! Visu cieņu, paldies. Vienkārši par to, ko mēs šeit darām katru dienu, ar visu cieņu vēlreiz - rezumējot: atbalstām, iestājamies, pievienojamies, aicinām, uzsveram, aicinām, mudinām, iestājamies... solidaritāti.

Nu, reāli Latvijas Republikas parlaments šeit gandrīz pilnā sastāvā ar topošo premjerministru, topošajiem ministriem katru nedēļu... reizi nedēļā salasās kopā, lai balsotu par kaut kādām formālām lietām. Nu, godīgi, vai tas ir nopietni? Pa lielam... vēlreiz, Kola kungs, ar vislielāko cieņu pret jūsu milzīgo darbu, bet - vai šis dokuments kaut ko maina? Latvijas Republikas nostāja, vērtējums, labi, pozīcija un viss pārējais jau sabiedrībai ir zināms, starptautiskajai sabiedrībai ir zināms, mūsu stratēģiskajiem partneriem ir zināms, bet katru nedēļu, kad mēs šeit to kultivējam, mēs darām kaut ko citu...

Mēs patiesībā sūtām cilvēkiem, kas sēž tur tagad pie televizoriem, datora, interneta, bērniem, kas nāk uz šejieni ekskursijās, ārkārtīgi negatīvu signālu, mēs visu laiku turam viņus kaut kādā naidā, kaut kādā karastāvoklī, visu laiku raidām viņiem kaut kādus signālus par to, ka vajag kādu ienīst. Un rezultātā, es vēlreiz saku, tas lielākajai daļai no jums nav saistoši... un rezultātā saņemam programmu, kas saucas "Atkrievisko Latviju". Nu, *come on*... Nu, goda vārds, mēs nodarbojamies ar to, ka sanaidojam sabiedrību te, iekšā valstī.

Vēlreiz - ar vislielāko cieņu pret jums, Kola kungs, nav nekādas problēmas... bet katru nedēļu mēs vienkārši atgādinām sabiedrībai - vajag ienīst vienam otru, vajag ienīst šo konkrēto valodu, vajag ienīst kaimiņu. Dari to! Tas ir obligāti, tas ir nepieciešami!

Manā skatījumā, Latvijas Republikas parlamenta galvenais pienākums un uzdevums tomēr ir saliedēt sabiedrību, veicināt sabiedrības nepieciešamo integrāciju, stiprināt. Tas ir galvenais. Bet mēs vienkārši atkal balsosim par kaut kādu deklaratīvu paziņojumu, kurš patiesībā juridiski nenozīmē neko, bet tīri emocionāli sūtīs Latvijas iedzīvotājiem ārkārtīgi negatīvu signālu. Un kārtējo reizi krievu valodā runājošie ar latviešu valodā runājošajiem atkal strīdēsies par kaut kādām pozīcijām, kurām nav nekādas jēgas.

Lūdzu, kolēģi, es saprotu, ka jūs balsosiet "par", bet tomēr, nu, sāksim strādāt! Un mazāk negatīvu signālu iedzīvotājiem!

Mēs noteikti šo nevarēsim atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Piedodiet, Sprūda kungs, visiem noteikumi ir vienādi. Diemžēl.

Lūdzu zvanu! Ā...

Referenta kungs, jums noteikti ir kas piebilstams. Lūdzu!

R. Kols. Paldies, priekšsēdētāja kungs.

Jā, es nereflektēšu uz... vai ir nepieciešams vai nav nepieciešams, tikai atgādināšu to, ka Ārlietu komisija, tajā skaitā Ārlietu komisijā pārstāvēto frakciju deputāti, vienbalsīgi atbalstīja šo paziņojuma projektu. Esam konsekventi, Rosļikova kungs!

Aicinām Saeimu atbalstīt Ārlietu komisijas sagatavoto paziņojuma projektu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies, Kola kungs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 77, pret - 10, atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Kolēģi, es gribēju izteikt pateicību šodien opozīcijai, jo mēs esam ievērojuši vienu būtisku tradīciju - tur, kur jārunā "par" un "pret", opozīcija ir atteikusies no runāšanas "par". Tādā veidā esam tikuši pie tā, ka ir kārtība. Paldies Šlesera kungam!

Bet otra lieta, ko es gribēju teikt, ka es no šejienes ļoti labi dzirdu - ir ļoti grūti referentam vai runātājam runāt, kad ir tāds konsekvents... ne liels, bet tomēr konsekvents troksnis zālē. Lūdzu, ja ir kas runājams, dariet to ļoti klusām vai ārpus zāles, vai malā. Tātad es, kolēģi, jūs...

Līdz ar to mēs esam izskatījuši visus šā gada 8. decembra sēdes darba kārtības jautājumus.

Es jūs informēju, ka deputāti Uldis Augulis, Harijs Rokpelnis, Juris Jakovins, Līga Kļaviņa, Daiga Mieriņa un Andris Bērziņš ir iesnieguši steidzamus jautājumus tieslietu ministram Jānim Bordānam, aizsardzības ministram Artim Pabrikam, izglītības un zinātnes ministrei Anitai Muižniecei, finanšu ministram Jānim Reiram, ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam, iekšlietu ministram Kristapam Eklonam, ekonomikas ministrei Ilzei Indriksonei, kultūras ministram Naurim Puntulim, labklājības ministram Gatim Eglītim un satiksmes ministram Tālim Linkaitam **"Par valsts budžeta 2023. gadam izstrādes gaitu un valsts finanšu aprisēm"**. Nododam deputātu jautājumus ministriem atbildes sniegšanai.

Tāpat es, kolēģi, jūs informēju, ka deputāti Viktors Valainis, Augusts Brigmanis, Daiga Mieriņa, Jānis Vucāns, Harijs Rokpelnis, Līga Kozlovska, Juris Jakovins, Andris Bērziņš, Anita Brakovska un Andrejs Vilks ir iesnieguši steidzamus jautājumus veselības ministram Danielam Pavļutam, zemkopības ministram Kasparam Gerhardam, kā arī vides un reģionālās attīstības

ministram Artūram Tomam Plešam **"Par valsts budžeta 2023. gadam izstrādes gaitu un valsts finanšu aprisēm"**. Nododam deputātu jautājumus ministriem atbildes sniegšanai.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Kamēr tiek gatavoti reģistrācijas rezultāti, vārds **paziņojumam** deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Kolēģi, nebūs Saeimas paziņojums, būs paziņojums, ka tie, kas vēlas pievienoties deputātu grupai sadarbības veicināšanai ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes parlamentu... tad grupas dibināšana būs tūliņ, kā ir paziņots tiem, kas nav klāt sēdē un kas ir... un ka sēde ir slēgta. Tepat Dzeltenajā zālē, lūdzu, aicinu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, vārds Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

Kolēģi, lūdzu, uzkavējieties savās darba vietās, kamēr tiek nolasīti reģistrācijas rezultāti, un tikai tad sēde tiek slēgta!

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi, reģistrējušies - 88 deputāti, nav reģistrējušies - 12 *(Starpsaucieni.)*: Mārtiņš Daģis, Gundars Daudze, Igors Judins, Armands Krauze, Māris Kučinskis, Linda Liepiņa, Kaspars Melnis, Ramona Petraviča, Leila Rasima, Ainārs Šlesers, Juris Viļums un Jānis Vucāns.

Sēdes vadītājs. Paldies, Ņenaševas kundze.

Saeimas šā gada 8. decembra sēdi pasludinu par slēgtu.

SATURA RĀDĪTĀJS
14. Saeimas rudens sesijas 9. sēde
2022. gada 8. decembrī

Par darba kārtību
Par likumprojektu **"Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā"** *(Nr. 31/Lp14)*
(Dok. Nr. 71, 71A)
Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** *(Nr. 45/Lp14)*
(Dok. Nr. 98)
Par likumprojektu **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** *(Nr. 51/Lp14)*
(Dok. Nr. 109)
Par likumprojektu **"Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā"** *(Nr. 41/Lp14)*
(Dok. Nr. 91)
Par darba kārtību
- Priekšlikums - dep. V. Pleškāne (par)
Par lēmuma projektu **"Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai"** *(Nr. 24/Lm14)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 76)

- Priekšlikums — dep. V. Pleškāne
- Par balsošanas motīviem — dep. D. Kovaļenko
dep. M. Jencītis
dep. G. Grevcova
dep. V. Pleškāne
dep. E. Zivtiņš
dep. V. Krištopans

Par darba kārtību

- Priekšlikums — dep. M. Jencītis (par)

Par lēmuma projektu **"Deklarācija par 13. Saeimas un tās izveidotās valdības pieļautajām kļūdām, cīnoties ar Covid-19 infekcijas izplatību"** *(Nr. 28/Lm14)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 81)

- Par balsošanas motīviem — dep. S. Čulkova
dep. G. Grevcova
dep. V. Pleškāne
dep. R. Petraviča
dep. V. Krištopans

Par darba kārtību

- Priekšlikumi — dep. N. Puntulis (pret)
dep. H. Rokpelnis (par)

Par lēmuma projektu **Par Dziesmu un deju svētku padomes lēmumu Saeimas deputātiem piešķirt privilēģijas biļešu iegādei uz XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku pasākumiem** *(29/Lm14)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 83)

- Par balsošanas motīviem — dep. G. Grevcova

Par darba kārtību

Informācija par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātei Lindai Liepiņai šā gada 7. decembrī
(Dok. Nr. 82., 611.1.8/7-5-14/22)

Informācija par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Ričardam Šleseram šā gada 7. decembrī
(Dok. Nr. 84., 611.1.8/7-7-14/22)

Lēmuma projekts **"Par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata"** *(Nr. 30/Lm14)*
(Dok. Nr. 96)

- Ziņo — dep. A. Deksnis

Lēmuma projekts **"Par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata"** *(Nr. 31/Lm14)*
(Dok. Nr. 97)

- Ziņo — dep. A. Deksnis

Par likumprojektu **"Grozījums Reģionālās attīstības likumā" (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā)** *(Nr. 32/Lp14)*
(Dok. Nr. 72)

- Ziņo — dep. I. Līdaka

Par likumprojektu **"Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā)** *(Nr. 33/Lp14)*
(Dok. Nr. 73)

- Ziņo — dep. S. Ābrama

Par likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības**

vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā) *(Nr. 36/Lp14)*
(Dok. Nr. 80, 80A)
- Ziņo - dep. R. Kols
Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā)** *(Nr. 46/Lp14)*
(Dok. Nr. 99)
- Ziņo - dep. A. Čakša
Likumprojekts **"Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā"** *(Nr. 9/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 30B)
- Ziņo - dep. E. Šnore
- Debates - dep. A. Šuvajevs

Paziņojumi
- dep. A. Čakša
- dep. A. Judins
- dep. R. Kols

Reģistrācijas rezultāti
- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums - dep. J. Simanovska
- dep. U. Rotbergs
- dep. A. Vilks
- dep. J. Dombrava
- dep. A. Judins
- dep. L. Liepiņa
- dep. A. Butāns
- dep. A. Šlesers
- dep. H. Abu Meri
- dep. A. Rosļikovs
- dep. R. Dzintars
- dep. L. Liepiņa
- dep. A. Rosļikovs
- dep. L. Liepiņa
- dep. J. Dombrava

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem""** *(Nr. 30/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 70, 90)
- Ziņo - dep. A. Judins
Likumprojekts **"Grozījumi Būvniecības likumā"** *(Nr. 4/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 15, 93)
- Ziņo - dep. J. Vitenbergs
Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** *(Nr. 1/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 12, 100)
- Ziņo - dep. A. Vīksna
- Priekšlikums (par steidzamību) - dep. L. Liepiņa (pret)
- Debates - dep. L. Liepiņa

Par darba kārtību

Likumprojekts **"Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā"** *(Nr. 41/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 91)

- Ziņo — dep. I. Bērziņa
- Debates — dep. V. Valainis
  dep. A. Čakša
  dep. I. Bērziņa
  dep. A. Bērziņš

Paziņojumi

dep. J. Vucāns
dep. Z. Kalniņa-Lukaševica

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums — dep. A. Šlesers
  dep. E. Cepurītis
  dep. V. Valainis
  dep. Č. Batņa
  dep. A. Čakša
  dep. L. Liepiņa
  dep. A. Ņenaševa
  dep. A. Bērziņš
  dep. A. K. Kariņš
  dep. A. Šlesers
  dep. L. Liepiņa
  dep. V. Krištopans

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** *(Nr. 45/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 98)

- Ziņo — dep. A. Šuvajevs

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** *(Nr. 45/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 98)

- Ziņo — dep. A. Šuvajevs

Likumprojekts **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** *(Nr. 51/Lp14)* (1.lasījums) **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 109, 129) Alternatīvais Likumprojekts **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** *(Nr. 58/Lp14)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 129)

- Ziņo — dep. I. Indriksone
- Par procedūru
- Debates — dep. A. Šlesers
  dep. A. Šuvajevs
  dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"** *(Nr. 58/Lp14)* (2.lasījums)

- Ziņo — dep. I. Indriksone

Lēmuma projekts **"Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu**

tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību" *(Nr. 25/Lm14)*
(Dok. Nr. 77)

- Ziņo	- dep. G. Kūtris
	- dep. A. Ņenaševa
	- dep. R. Petraviča

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa	- Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums	- dep. Č. Batņa
	- dep. A. Šuvajevs
	- dep. E. Zivtiņš
	- dep. A. Ņenaševa
	- dep. N. Puntulis
	- dep. Č. Batņa
	- dep. J. Simanovska
	- dep. E. Zivtiņš
	- dep. E. Cepurītis
	- dep. K. Briškens
- Par balsošanas motīviem	- dep. M. Jencītis
- Frakcijas vārdā	- dep. I. Lībiņa-Egnere

Lēmuma projekts **"Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību"** *(Nr. 26/Lm14)*
(Dok. Nr. 78)

- Ziņo	- dep. R. Dzintars

Lēmuma projekts **"Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību"** *(Nr. 27/Lm14)*
(Dok. Nr. 79)

- Ziņo	- dep. A. Deksnis

Lēmuma projekts **"Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības"** *(Nr. 32/Lm14)*
(Dok. Nr. 102)

- Ziņo	- dep. R. Kols
- Debates	- dep. A. Rosļikovs

Informācija par deputātu U. Auguļa, H. Rokpelņa, J. Jakovina, I. Kļaviņas, D. Mieriņas un A. Bērziņa **jautājumiem tieslietu ministram Jānim Bordānam, aizsardzības ministram Artim Pabrikam, izglītības un zinātnes ministrei Anitai Muižniecei, finanšu ministram Jānim Reiram, ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam, iekšlietu ministram Kristapam Eklonam, ekonomikas ministrei Ilzei Indriksonei, kultūras ministram Naurim Puntulim, labklājības ministram Gatim Eglītim un satiksmes ministram Tālim Linkaitam "Par valsts budžeta 2023. gadam izstrādes gaitu un valsts finanšu aprisēm"** *(Nr. 1/J14, Nr. 2/J14, Nr. 3/J14, Nr. 4/J14, Nr. 5/J14, Nr. 6/J14, Nr. 7/J14, Nr. 8/J14, Nr. 9/J14, Nr. 10/J14)*

Informācija par deputātu V. Valaiņa, A. Brigmaņa, D. Mieriņas, J. Vucāna, H. Rokpelņa, L. Kozlovskas, J. Jakovina, A. Bērziņa, L. Kļaviņas, A. Brakovskas un A. Vilka **jautājumiem veselības ministram Danielam Pavļutam, zemkopības ministram Kasparam Gerhardam un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Artūram Tomam Plešam "Par valsts budžeta 2023. gadam izstrādes gaitu un valsts finanšu aprisēm"** *(Nr. 11/J14, Nr. 12/J14, Nr. 13/J14)*

Paziņojums

	- dep. R. Kols

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Balsojumi

Datums: 08.12.2022 09:02:49 bal001
Par - 39, pret - 45, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta Grozījumi "Pievienotās vērtības nodokļa likumā" (37/Lp14), nodošana komisijām iekļaušanu Saeimas sēdes darba kārtībā

Datums: 08.12.2022 09:14:50 bal002
Par - 40, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai (24/Lm14)" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 08.12.2022 09:15:54 bal003
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par nodošanu Tautsaimniecības,agrārās,vides un reģionālās poltikas komisijai. Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai (24/Lm14)

Datums: 08.12.2022 09:41:26 bal004
Par - 27, pret - 59, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Deklarācija par 13. Saeimas un tās izveidotās valdības pieļautajām kļūdām, cīnoties ar Covid-19 infekcijas izplatību (28/Lm14)" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 08.12.2022 10:05:21 bal005
Par - 34, pret - 51, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Par Dziesmu un deju svētku padomes lēmumu Saeimas deputātiem piešķirt privilēģijas biļešu iegādei uz XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku pasākumiem (29/Lm14)" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 08.12.2022 10:11:24 bal006
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata (30/Lm14)

Datums: 08.12.2022 10:12:32 bal007
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata (31/Lm14)

Datums: 08.12.2022 10:14:01 bal008
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Reģionālās attīstības likumā (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā) (32/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 10:16:36 bal009
Par - 91, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā) (33/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 10:21:59 bal010
Par - 61, pret - 10, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu ... (36/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 10:24:27 bal011
Par - 93, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā) (46/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 10:31:38 bal012
Par - 8, pret - 69, atturas - 5.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 10:32:25 bal013
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.12.2022 11:04:49 bal014
Par - 71, pret - 12, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 11:41:19 bal015
Par - 23, pret - 37, atturas - 30.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.14. Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 11:47:06 bal016
Par - 0, pret - 91, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.31. Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 11:48:47 bal017
Par - 0, pret - 90, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.32. Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 11:53:11 bal018
Par - 0, pret - 78, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.42. Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 11:53:57 bal019
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (9/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 11:56:14 bal020
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem" (30/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 11:56:52 bal021
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem" (30/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 11:59:12 bal022
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Būvniecības likumā (4/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 11:59:37 bal023
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Būvniecības likumā (4/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 12:04:39 bal024
Par - 79, pret - 9, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (1/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 12:08:27 bal025
Par - 82, pret - 7, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (1/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 12:12:20 bal026
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā (41/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 12:28:36 bal027
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.12.2022 14:24:58 bal028
Par - 90, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā (41/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 14:27:54 bal029
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (45/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 14:28:31 bal030
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (45/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 14:29:13 bal031
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (45/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 14:47:12 bal032
Par - 1, pret - 87, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā (51/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 14:47:55 bal033
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā (58/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 14:48:33 bal034
Par - 91, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā (58/Lp14), 1.lasījums

Datums: 08.12.2022 14:49:28 bal035
Par - 91, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā (58/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.12.2022 15:02:58 bal036
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.12.2022 15:57:11 bal037
Par - 50, pret - 32, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību (25/Lm14)

Datums: 08.12.2022 16:10:06 bal038
Par - 76, pret - 10, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību (26/Lm14)

Datums: 08.12.2022 16:12:32 bal039
Par - 88, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību (27/Lm14)

Datums: 08.12.2022 16:25:59 bal040
Par - 77, pret - 10, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības (32/Lm14)

Datums: 08.12.2022 16:28:30 bal041
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

---

* * * *

Sēdes videotranslācija

pl. 09:00 - https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20221208111302_saeima.lv.1_0_0
pl. 11:00 - https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20221208124501_saeima.lv.1_0_0
pl. 13:30 - https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20221208152201_saeima.lv.1_0_0
pl. 15:30 - https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20221208170901_saeima.lv.1_0_0

08.12.2022	9.00	11.00	13.30	15.30

---

* * * *

5

Sēdes video translācija 08.12.2022 9.00 11.00 13.30 15.30

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2426
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=2b6e15d0-bfbd-4c10-a215-337081257ae6

08.12.2022. 14.Saeima devītā sēde, rudens sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*

2022.gada 8. decembra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 16:29, sēdes ilgums- 7 h 29 minūtes

Latvijas Republikas Saeimas
2022.gada 8.decembra
kārtējā sēdes darba kārtība 09:00

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	1.	1. Likumprojekts **Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā** *(31/Lp14)* (Dok. Nr. 71, 71A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā)	
	16.	2. Likumprojekts **Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā** *(41/Lp14)* (Dok. Nr. 91) Sociālo un darba lietu komisija **Nodots komisijai:** Sociālo un darba lietu komisija (atbildīgā)	
	20.	3. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(45/Lp14)* (Dok. Nr. 98) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā)	
	24.	4. Likumprojekts **Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā** *(51/Lp14)* (Dok. Nr. 109) Deputāti Ilze Indriksone, Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Viktors Valainis, Jānis Grasbergs, Raivis Dzintars **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā)	
	2. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem		
	2.	. Lēmuma projekts **Par tūlītēju valdības rīcību energoresursu cenu kāpuma radītās krīzes pārvarēšanai** *(24/Lm14)* (Dok. Nr. 76) **Noraidīts** Deputāti Glorija Grevcova, Iļja Ivanovs, Viktorija Pleškāne, Jefimijs Klementjevs, Igors Judins, Dmitrijs Kovaļenko, Jekaterina Dorošķeviča, Viktors Pučka, Svetlana Čulkova, Nataļja Marčenko-Jodko, Aleksejs Rosļikovs, Linda Liepiņa, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča, Ričards Šlesers, Mārcis Jencītis, Edmunds Zivtiņš, Ainārs Šlesers, Kristaps Krištopans DKP izskatīšanas gaita	
	3.	2. Lēmuma projekts **Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību** *(25/Lm14)* (Dok. Nr. 77) **Iekļauts darba kārtības beigās** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	
	4.	3. Lēmuma projekts **Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par**	

		brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību *(26/Lm14)* (Dok. Nr. 78) **Iekļauts darba kārtības beigās** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	
	5.	4. Lēmuma projekts **Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību** *(27/Lm14)* (Dok. Nr. 79) **Iekļauts darba kārtības beigās** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	
	6.	5. Lēmuma projekts **Deklarācija par 13. Saeimas un tās izveidotās valdības pieļautajām kļūdām, cīnoties ar Covid-19 infekcijas izplatību** *(28/Lm14)* (Dok. Nr. 81) **Noraidīts** Deputāti Ainārs Šlesers, Aleksejs Rosļikovs, Nataļja Marčenko-Jodko, Svetlana Čulkova, Glorija Grevcova, Viktors Pučka, Igors Judins, Dmitrijs Kovaļenko, Iļja Ivanovs, Viktorija Pleškāne, Jekaterina Dorošķeviča, Jefimijs Klementjevs, Edmunds Zivtiņš, Mārcis Jencītis, Ričards Šlesers, Linda Liepiņa, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča, Kristaps Krištopans ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	7.	6. Lēmuma projekts Par Dziesmu un deju svētku padomes lēmumu Saeimas deputātiem piešķirt privilēģijas biļešu iegādei uz XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku pasākumiem *(29/Lm14)* (Dok. Nr. 83) Noraidīts Deputāti Harijs Rokpelnis, Uldis Augulis, Armands Krauze, Augusts Brigmanis, Anita Brakovska, Jānis Vucāns, Viktors Valainis, Līga Kļaviņa, Andrejs Vilks, Juris Jakovins ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	23.	7. Lēmuma projekts **Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības** *(32/Lm14)* (Dok. Nr. 102) **Iekļauts darba kārtības beigās** Ārlietu komisija	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	3. Par atvaļinājuma piešķiršanu		
	8.	1. Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātei Lindai Liepiņai šā gada 7.decembrī (Dok. Nr. 82., 611.1.8/7-5-14/22) Izskatīts	
	9.	2. Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Ričardam Šleseram šā gada 7.decembrī (Dok. Nr. 84., 611.1.8/7-7-14/22) Izskatīts	
		II. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana	
	18.	1. Lēmuma projekts **Par Kurzemes apgabaltiesas tiesneses Astras Klaišes atbrīvošanu no tiesneša amata** *(30/Lm14)* (Dok. Nr. 96)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	19.	2. Lēmuma projekts **Par Vidzemes apgabaltiesas tiesneša Daiļa Lazdiņa atbrīvošanu no tiesneša amata** *(31/Lm14)* (Dok. Nr. 97)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
		III. Priekšlikumi par iepriekšējās Saeimas likumprojektu izskatīšanas turpināšanu	
	10.	1. Likumprojekts **Grozījums Reģionālās attīstības likumā (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā)** *(32/Lp14)* (Dok. Nr. 72)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Ingmārs Līdaka) **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (atbildīgā) ↗ Debates	

	11.	2. Likumprojekts **Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā)** *(33/Lp14)* (Dok. Nr. 73)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Skaidrīte Ābrama) **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (atbildīgā) ↗ Debates	
	12.	3. Likumprojekts Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā) *(36/Lp14)* (Dok. Nr. 80, 80A)Balsojums: par 61, pret 10, atturas 0 Pieņemts Ārlietu komisija (Referents: Rihards Kols) Nodots komisijai: Ārlietu komisija (atbildīgā)	
	21.	4. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (Saeimas kārtības ruļļa 39.p. kārtībā)** *(46/Lp14)* (Dok. Nr. 99)Balsojums: par 93, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Anda Čakša) **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā)	
	IV. Likumprojektu izskatīšana		
	13.	1. Likumprojekts **Grozījums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā** *(9/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (42 priekšlikumi) (Dok. Nr. 30B)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Likums** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Edvīns Šnore) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	15.	2. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem"** *(30/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 70, 90)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Andrejs Judins) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	17.	3. Likumprojekts **Grozījumi Būvniecības likumā** *(4/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 15, 93)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Vitenbergs) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	22.	4. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(1/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 12, 100)Balsojums: par 82, pret 7, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Aiva Vīksna) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	26.	5. Likumprojekts **Grozījums Veselības aprūpes finansēšanas likumā** *(41/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 91)Balsojums: par 90, pret 1, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Inga Bērziņa) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	25.	6. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(45/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 98)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Andris Šuvajevs)	

		↗ DKP izskatīšanas gaita	
	32.	7. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(45/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 98)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Andris Šuvajevs)	
	31.	8. Likumprojekts **Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā** *(51/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 109, 129)Balsojums: par 1, pret 87, atturas 0 **Noraidīts** Deputāti Ilze Indriksone, Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Viktors Valainis, Jānis Grasbergs, Raivis Dzintars (Referents: Ilze Indriksone) ↗ Debates	
		9. Alternatīvais Likumprojekts **Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā** *(58/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 129)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	33.	10. Likumprojekts **Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā** *(58/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 129)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone)	
		V. Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana	
	27.	1. Lēmuma projekts **Par 23 257 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību" turpmāko virzību** *(25/Lm14)* (Dok. Nr. 77)Balsojums: par 50, pret 32, atturas 1 **Paziņojums** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Gunārs Kūtris) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	28.	2. Lēmuma projekts **Par 11 747 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par brīvprātīgu valsts aizsardzības dienestu" turpmāko virzību** *(26/Lm14)* (Dok. Nr. 78)Balsojums: par 76, pret 10, atturas 0 **Paziņojums** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Raivis Dzintars)	
	29.	3. Lēmuma projekts **Par 10 610 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par ugunsdzēsēju posteņu saglabāšanu" turpmāko virzību** *(27/Lm14)* (Dok. Nr. 79)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	30.	4. Lēmuma projekts **Par Krievijas starptautiskajiem noziegumiem Ukrainā un vainīgo saukšanu pie atbildības** *(32/Lm14)* (Dok. Nr. 102)Balsojums: par 77, pret 10, atturas 0 **Paziņojums** Ārlietu komisija (Referents: Rihards Kols) ↗ Debates	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 08.12.2022 16:29		
